

Tilinpäätös ja toimintakertomus 2024

1. TOIMINTAKERTOMUKSEN YLEINEN OSA	4
1.1. Kaupunginjohtajan katsaus	4
1.2. Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	6
1.3. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	11
1.4. Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa.....	14
1.4.1. Tuloperusteiden muutokset	14
1.4.2. Toiminnan ja talouden muutokset.....	14
1.5. Poikkeamat tilinpäätösvuoden talousarvioon	15
1.6. Olennaiset tapahtumat tilikaudella ja sen päättymisen jälkeen	15
1.7. Arvio todennäköisestä tulevaisuuden kehityksestä	17
1.8. Henkilöstötilinpäätös 2024	19
1.8.1. Henkilöstön määrä	19
1.8.2. Henkilökunnan ikärakenne.....	21
1.8.3. Henkilökunnan vaihtuvuus	23
1.8.4. Osaamisen kehittäminen	23
1.8.5. Poissaolot.....	23
1.8.6. Työterveyshuolto ja työkykyä ylläpitävä toiminta	26
1.9. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	27
1.10. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	29
1.10.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen	33
1.10.2. Toiminnan rahoitus.....	34
1.10.3. Rahoitusasema ja sen muutokset.....	36
1.11. Kokonaistulot ja –menot.....	40
1.12. Kuntakonsernin toiminta ja talous	41
1.12.1. Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokratalot	42
1.12.2. Haapajärven Yrityspalvelu Oy	43
1.12.3. Haapajärven Lämpö Oy.....	44
1.12.4. Haapajärven Vesi Oy.....	45
1.12.5. Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	46
1.12.5. Konsernijohtoon selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä vuonna 2024	47
1.12.6. Ohjeiden anto kaupungin edustajille tytäryhteisöissä.....	48
1.12.7. Konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumista koskeva arviointi	48

1.12.8. Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi.....	49
1.12.9. Keskitettyjen konsernitoimintojen käyttö	49
1.12.10. Riskienhallintajärjestelmien toimivuus tytäryhteisöissä.....	49
1.12.11. Riskienhallinnan kehittäminen.....	50
1.13. Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	51
1.13.1. Tilikauden tuloksen käsittely	51
1.14. Arviointimenettelyn toimenpiteiden toteutuminen	52
2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	59
2.1. Käyttötalouden menot ja tulot toimialoittain.....	59
2.2. Vaalit.....	60
2.3. Tarkastuslautakunta.....	61
2.4. Hallintopalvelut.....	63
2.4.1. Yleishallinto	64
2.4.2. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	66
2.4.3. Kotoutumisen edistäminen	70
2.4.4. Työllisyyspalvelut	71
2.4.5. Markkinointi ja viestintä	74
2.4.6. Elinkeinotoimi	75
2.5. Ympäristöpalvelut	76
2.6. Sivistyspalvelut	82
2.6.1. Koulutoimisto	84
2.6.2. Perusopetus	86
2.6.3. Lukio	89
2.6.4. Vapaa-ajan koulutus.....	92
Jokilatvan opisto.....	92
Jokilaaksojen musiikkiopisto	96
Kulttuuripalvelut.....	96
2.6.5. Varhaiskasvatus.....	99
Päiväkodit.....	104
2.6.6. Vapaa-aikapalvelut.....	105
Kirjasto- ja tietopalvelut	105

Nuorisopalvelut.....	108
Liikunta.....	113
2.6.7. Sivistyslautakunnan toteutuminen	118
2.7. Tekniset palvelut	119
1.7.1. Hallinto.....	122
2.7.2. Kaavoitus- ja mittauspalvelut	122
2.7.3. Metsien hoito	124
2.7.4. Tilapalvelut	125
2.7.5. Kunnallistekniikka	127
2.7.6. Liikenneväylät	129
2.7.7. Puistot, tori ja urheilualueet	130
2.7.8. Hulevesiviemärit	130
2.8. Investointien toteutuminen	133
2.9. Rahoituslaskelman toteutuminen.....	141
2.10.Lainakannan muutokset	142
3. Tilinpäätöslaskelmat	144
3.1. Tuloslaskelma.....	144
3.2. Rahoituslaskelma	145
3.3. Taselaskelma.....	146
3.4. Konsernin tuloslaskelma.....	148
3.5. Konsernin rahoituslaskelma.....	149
3.6. Konsernin tase	150
LIITETIEDOT.....	151
Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	151
Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	152
Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	154
Poistosuunnitelma	155
Tasetta koskevat liitetiedot	158
Henkilöstön lukumäärä.....	167
Henkilöstökulut.....	168
Puoluemaksut.....	168

1. TOIMINTAKERTOMUKSEN YLEINEN OSA

1.1. Kaupunginjohtajan katsaus

Arvoisat kaupunginvaltuutetut ja kuntalaiset,

Tämän tilinpäätöskatsauksen yhteydessä haluan tuoda esille keskeisimpiä tapahtumia ja kehityskulkuja, jotka ovat vaikuttaneet kaupunkimme toimintaan ja talouteen tilikaudella 2024.

Talouden tasapainottaminen on ollut vahvasti läsnä koko vuoden ajan. Jo alkuvuodesta kävi ilmi, ettei Valtiovarainministeriön alaisessa arviointimenettelyssä sovitut toimet vuodelle 2024 tule riittämään ja on käynnistettävä uusi talouden sopeuttamisohjelma. Taloussäästöjä haettiin yhteistyössä työntekijöiden ja päättäjien kanssa ja huhtikuussa jouduttiin myös käynnistämään koko henkilöstöä koskevat yhteistoimintaneuvottelut.

Kesäkuussa kaupunginhallitus päätti yhteistoimintaneuvottelut ja valtuusto vahvisti lisäsäästöt. Syksyllä toteutettiin koko henkilöstön kymmenen työpäivän lomautukset ja lisätuloja päädyttiin hakemaan sijoitusten ja metsäomaisuuden myynnillä.

Kaupungin tilinpäätöksen mukainen toimintakate oli noin -18,7 miljoonaa euroa (-20,9 M€ 2023). Rahoitustuotot kehittyivät yleisen markkinatilanteen mukaisesti ja kesäkuun 2024 valtuuston päätöksen mukaisesti toteutettu sijoitusten myynti ja uudelleensijoittaminen johti noin 739 000 euron nettotulokseen (-191 000 € 2023). Verotulojen myönteisen kehityksen myötä vuosikate oli noin 5,28 miljoonaa euroa. Tilinpäätöksen ylijäämä oli noin 2,9 miljoonaa euroa (-23 000 € 2023).

Kehityssuunta on oikea, mutta se ei vielä riitä kattamaan arviointimenettelyssä vaadittavaa alijäämää. Katettavaa alijäämää on vielä 3,2 miljoonaa euroa, mistä vuoden 2025 loppuun mennessä tulee kattaa n. 1,6 miljoonaa euroa. Katettavaa alijäämää määriteltäessä taseeseen merkityt investointivaraukset ja poistoerot sekä muut omat rahastot kuin arvonnkorotusrahostot (yhteensä 1 607 000 euroa) huomioidaan alijäämää pienentävinä erinä, koska ne ovat luonteeltaan tuloksenkäsittelyeriä. Alijäämää ja näitä tilinpäätössiirtoja tarkastellaan yhteismääränä.

Taloushaasteista huolimatta investointeja jatkettiin ja uuden K.J. Ståhlbergin alakoulun rakentaminen eteni suunnitellusti. Haapajärven vuokratalojen Puutalo-kortteli valmistui elokuussa ja Sivakan perusparannuksessa saatiin toinen asuinrappu valmiiksi.

Vuoden aikana valmisteltiin yhdessä kymmenen muun kunnan kanssa TE-palveluiden uudista ja syksyllä aloitti toimintansa Raahan työllisyysalueen omistajaohjausryhmä sekä työllisyyslautakunta.

Hallan biotalousalueen ja Ouluntien teollisuusalueen YVA-prosessissa edettiin suunnitellusti ja ELY tulee antamaan perustellun päätelmän kevään 2025 aikana. Bioenergiaterminaalin rakentaminen eteni aikataulussa ja alueen ensimmäiset vuokrasopimukset solmittiin

loppuvuodesta. Hallan alueen kehittäminen etenee Nihakin ja Haapajärven Yrityspalveluiden yhteistyönä.

Hakulinkankaan ja Korteperän tuulivoimapuistojen osayleiskaavan laadinta on vireillä. Neuvotteluja on käyty myös Karvosenkankaan tuulivoima-alueesta sekä osin samalle alueelle sijoittuvasta Kopsan kaivoshankkeesta. Alueen maankäyttö tulee kaavoitukseen vuoden 2025 aikana.

Kaupungin henkilöstökehitys on ollut suunnitelman mukaista. Kokonaishenkilömäärä on laskenut edellisestä vuodesta 66 henkilöllä.

Lopuksi haluan korostaa, että vaikka tämä tilinpäätös kertoo menneisyydestä, sen tärkein anti on tulevaisuuden suunta. Jatkamme työtä kaupunkimme parhaaksi ja pyrimme luomaan entistä kestävämpää tulevaisuutta kaikille asukkaillemme.

Kiitos kaikille viranhaitjoille ja luottamushenkilöille osallistumisesta ja tuesta tähän tilinpäätökseen liittyen. Hyvällä yhteistyöllä autamme Haapajärveä menestymään taloudellisesti haastavassa tilanteessa myös tulevaisuudessa.

Haapajärvellä 20.3.2025

Jonna Tamminen

Kaupunginjohtaja

1.2. Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Merkittävät kunnan organisaatiota ja tehtäviä koskevat muutokset esitetään toimintakertomuksessa. Valtuuston ja hallituksen poliittiset voimasuhteet ilmoitetaan ainakin silloin, kun niissä on tapahtunut muutoksia.

Vastuuvapauden myöntämisen kannalta on perusteltua esittää tilivelvolliset toimielimet sekä tilivelvolliset viran- ja toimenhaltijat. Tilivelvollisia ovat kunnan toimielinten jäsenet sekä tehtäväalueen johtavat viranhaltijat.

Kunnan hallinnosta esitetään vain ne asiat, jotka ovat olennaisesti vaikuttaneet kunnan talouteen tai toimintaan

Kaupunginvaltuuston jäsenet valtuustokaudella 1.8.2021-31.5.2025

Puheenjohtaja

Aleksi Välikangas, Kok
aj. 1.8.2021-30.6.2023

Esko Peltoniemi, Kesk
aj. 1.7.2023-31.5.2025

I varapuheenjohtaja

Esko Peltoniemi, Kesk
aj 1.8.2021-30.6.2023

Aleksi Välikangas, Kok
aj. 1.7.2023-31.5.2025

II varapuheenjohtaja Vesa Puputti, val.yhdistys

III varapuheenjohtaja Teijo Paananen, SDP

Aitto-oja Markku, Kesk

Finnilä Harri, Kesk

Hautakangas Risto, Kesk

Hjelm Jukka-Pekka, Kok

Holmström Mikko, Kesk

Kananen Unto, Kesk

Kauppinen Katjaana, Kesk

Myllylä Teija, Kesk

Nahkanen Jari, SDP (8.2.2024 asti)

Mäkelä Markku, SDP (29.4.2024 alkaen)

Nikula Maarit, SDP

Niska Maritta, SDP

Niskanen Marko, Kok (24.2.2025 alkaen)

Nybacka Kauko, KD

Parttimaa Sinikka, Kesk

Pekonen Jouko, Kesk

Pietikäinen Tiina, Kesk

Räisänen Mirjami, Kok
Salomaa Raimo, Kesk
Sikala Katja, Kesk
Tuohineva Ilmari, PS (24.2.2025 asti)
Törölä Eino, Kok (31.12.2024 asti)
Vainio Samuel, PS
Vilppola Margareetta, SDP
Vuori Chris, PS (24.2.2025 alkaen)
Vähäkangas Tomi, Kok

Lautakuntien puheenjohtajat

Sivistyslautakunnan pj Maarit Nikula, SDP
Teknisen lautakunnan pj Raimo Salomaa, Kesk.
Tarkastuslautakunnan pj Unto Kananen, Kesk.
Keskusvaalilautakunnan pj Osmo Laitila, Kesk.
Ympäristölautakunta pj. Jari Nahkanen, SDP (1.10.2023 -8.2.2024)
Ympäristölautakunta pj. Juha Savolainen, SDP (29.4.2024 alkaen)

Kaupunginhallituksen jäsenet 1.8.2021-31.5.2025

Puheenjohtaja Nahkanen Jari, SDP (8.2.2024 asti)
Puheenjohtaja Mäkelä Markku, SDP (29.4.2024 alkaen)
I varapuheenjohtaja Myllylä Teija, Kesk
II varapuheenjohtaja Hautakangas Risto, Kesk

Jäsenet

Finnilä Harri, Kesk
Kukkola Teemu, PS (24.2.2025 alkaen)
Niska Maritta, SDP
Parttimaa Sinikka, Kesk
Räisänen Mirjami, Kok
Tuohineva Ilmari, PS (24.2.2025 asti)
Vähäkangas Tomi, Kok

Tilivelvolliset

Kaupunginhallitus
Lautakunnat
Kaupunginjohtaja
Talous- ja hallintojohtaja
Päävastuualueiden johtajat

Kaupunginvaltuuston päätöksiä 2024

Kaupunginvaltuusto 30.1.2024

Päätettiin maakunnan eteläosan työllisyysalueen perustamisesta
Hyväksyttiin Sivakan peruskorjauksen jatkorahoitus

Kaupunginvaltuusto 26.2.2024

Hyväksyttiin Joki ICT:n osakassopimus

Kaupunginvaltuusto 29.4.2024

Hyväksyttiin hyvinvointisuunnitelman vuosittainen raportti 2023
Hyväksyttiin asemakaavan muutos Karpalosuo 4. kaupunginosassa puistoalueella
Hyväksyttiin Raahen työllisyysalueen järjestämissuunnitelma
Hyväksyttiin Kyläyhdistys Jokuset ry laina-anomus Voimaa Eurolaan -hankkeelle
Merkittiin tiedoksi talouskatsaus 1.1.-30.3.2024
Merkittiin tiedoksi kaupunginjohtajan katsaus arviointimenettelyn lisätoimista ja yt-neuvotteluista

Kaupunginvaltuusto 24.6.2024

Merkittiin tiedoksi talouskatsaukset 04/2024 ja 05/2024
Hyväksyttiin Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen loppuselvitys, tilinpäätös ja toimintakertomus 2023
Hyväksyttiin tilinpäätös ja toimintakertomus v. 2023
Valittiin jäsen ja varajäsen työllisyyslautakuntaan
Hyväksyttiin Karjalahdenrannan kyläyhdistyksen lainahakemus
Hyväksyttiin arviointimenettelyn täydentävä toimenpiteet
Päätettiin lomauttaa kaupunginjohtaja 10 työpäiväksi
Hyväksyttiin periaatteet kyläyhdistysten antolainoille

Kaupunginvaltuusto 16.9.2024

Hyväksyttiin Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokratalojen kiinteistökannan kehittämisohjelma
Myönnettiin Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokratalojen lainantakaisinmaksuajan pidennys
Merkittiin tiedoksi talouskatsaus 06/2024

Korotettiin Haapajärven Yrityspalveluiden osakepääomaa
Tehtiin periaatepäätös Pyhänet Oy:n osakkuudesta luopumisesta

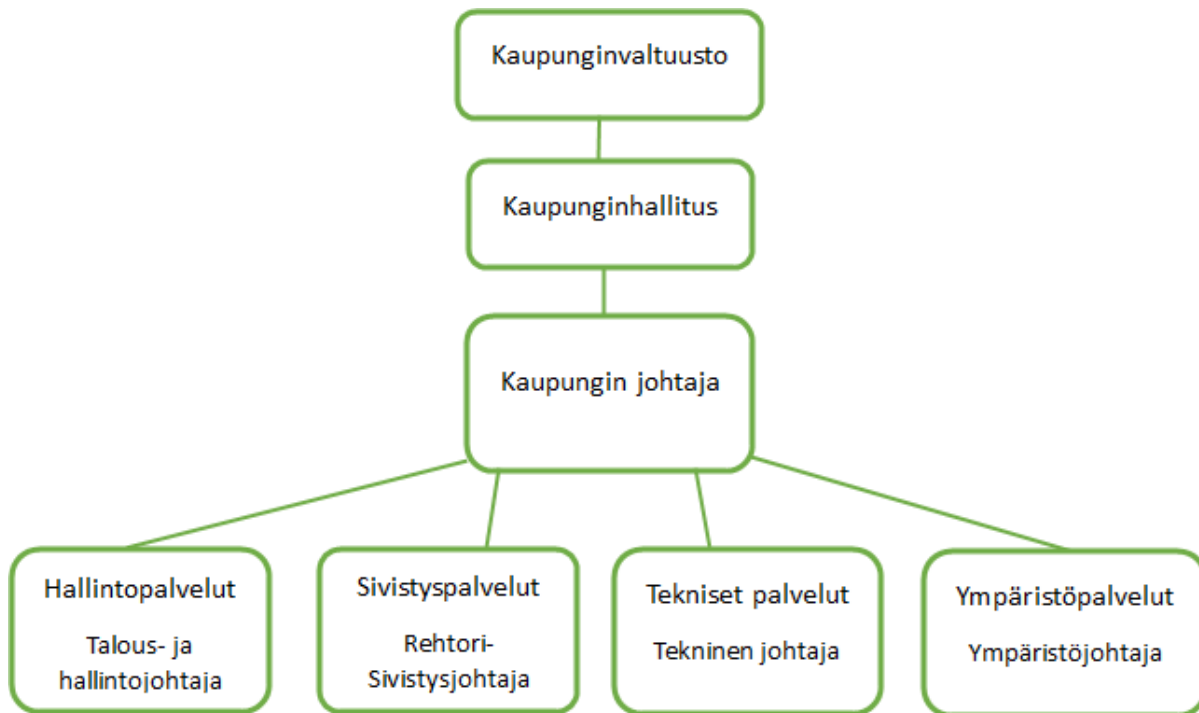
Kaupunginvaltuusto 12.11.2024

Merkittiin tiedoksi talouskatsaus 1.1.-30.9.2024
Kaupunki pitää ratkaisuvallan kunnallis- ja kiinteistöveroista vapauttamisesta itsellään
1.1.2025-31.12.2027
Vahvistettiin tuloveroprosentti vuodelle 2025
Vahvistettiin kiinteistöveroprosentti vuodelle 2025
Hyväksyttiin asemakaavanmuutos Ronkaalan 1. kaupunginosassa korttelissa 215 / tontit 1-3

Kaupunginvaltuusto 16.12.2024

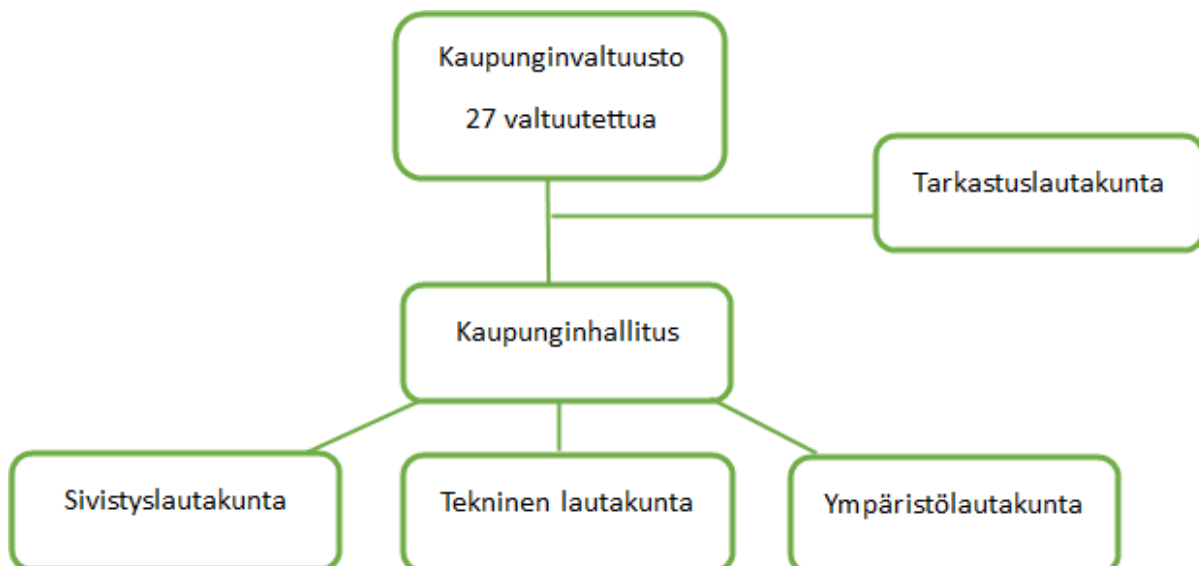
Hyväksyttiin talousarvio vuodelle 2025 ja taloussuunnitelman vuosille 2025–2027
Hyväksyttiin talousarviomuutokset vuodelle 2024
Hyväksyttiin päivitetty hallintosääntö
Päivitettiin poistosuunnitelma hallinto- ja laitosrakennusten osalta
Hyväksyttiin vuokra-asumisen kehittämisen suunnitelma 2025-2030
Hyväksyttiin metsäkiinteistöjen myynnit
Hyväksyttiin kiinteistön 69-401-11-21 ostaminen

Haapajärven kaupungin hallinto-organisaatio

Kuva 1. Haapajärven kaupungin päävastuualueet ja viranhaltijoiden vastuualueet

Kaupunginjohtajan sijaisena sekä kaupungin talouden, hallinnon ja henkilöstöhallinnon järjestämisestä vastaa talous- ja hallintojohtaja. Päävastuualueiden toiminnasta ja määrärahojen käyttämisestä vastaavat päävastuualueiden johtavat viranhaltijat yllä olevan kaavion mukaisesti. Lukion rehtori hoitaa oman toimensa ohella myös sivistysjohtajan tehtäviä.

Kuva 2. Haapajärven kaupungin luottamushenkilöorganisaatio

1.3. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Yleinen talouden kehitys

Suomen talous kääntyi taantumasta hienoiseen kasvuun alkuvuoden aikana, mutta vuositasolla bruttokansantuote (BKT) jää 0,3 prosenttia pienemmäksi vuonna 2024 kuin edellisvuonna. Eniten tuotantoa on heikentänyt rakentamisen merkittävä vähentyminen ja myös yksityinen kulutus väheni. Suomen viennin kasvu vauhdittui, mutta odotettua hitaammin, sillä euroalueen vaimea talouskasvu jarrutti erityisesti tavaraviennin kysyntää. Inflaation hidastuminen ja korkojen lasku kääntävät sekä kulutuksen että investoinnit kasvuun ensi vuonna. BKT kasvaa 1,6 prosenttia vuonna 2025 ja 1,5 prosenttia vuosina 2026 ja 2027. Työmarkkinoiden käänne parempaan siirtyy vuoteen 2025. Vuosina 2026–2027 työllisyys paranee talouden vahvistuessa, ja työttömyysaste laskee vuoden 2025 8,4 prosentista 7,4 prosenttiin vuonna 2027.

Julkisyhteisöjen alijäämän arvioidaan olevan 4,2 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen vuonna 2024. Heikko talouden suhdanne heijastuu julkiseen talouteen monin tavoin, minkä lisäksi viime vuosien nopea inflaatio kasvattaa menoja tuntuvasti vielä tänä vuonna. Alijäämä alkaa kuitenkin vähitellen supistua talouden elpymisen sekä hallituksen toimien myötävaikutuksella. Vuonna 2025 alijäämä on 3,5 prosenttia ja vuonna 2029 2,0 prosenttia. Valtionhallinnon ja paikallishallinnon suuret alijäämät sekä talouden heikko suhdanne kasvattavat velkasuhdetta nopeasti ennustejakson alussa. Vuonna 2024 velkasuhde nousi yli 82 prosentin suhteessa BKT:hen, josta se kasvaa vähitellen 87 prosentin vuonna 2029. Kestävyyssvajaan arvioidaan olevan 1,5 % suhteessa BKT:hen.

Kuntatalouden tila heikkeni vuonna 2024, mutta vähemmän kuin pelättiin. Näyttääkin siltä, että kunnat ovat onnistuneet sopeutustoimissaan. Kuntien tilinpäätökset olivat vahvempia kuin mitä vuosi sitten talousarvioiden perusteella ennakoitiin. Menokasvu oli vuonna 2024 odotettua maltillisempaa. Toimintakate eli kunnan nettotoimintakulut kasvoivat 1,8 prosenttia ja peräti 130 kunnassa ne pienentyivät vuoteen 2023 verrattuna.

Kuntatalouden rahavirta jäi positiivisesta tuloksesta huolimatta alijäämäiseksi: toiminnan ja investointien rahaviralla mitattuna kuntatalous oli -470 miljoonaa euroa alijäämäinen. Kuntien investoinnit pysyivät korkealla tasolla ollen 4,8 miljardia euroa vuonna 2024. Rahavirta oli negatiivinen, koska käyttötulot eivät riittäneet kaikkien investointien rahoittamiseen. Kunnat velkaantuivat lisää 720 miljoonalla eurolla. Lainakanta kääntyi välivuosien jälkeen kasvuun.

Kuntaliiton arvioiden mukaan talouden tilan heikkenemistä selittää verotulojen aleneminen 500 miljoonalla eurolla muun muassa sote-uudistukseen liittyneiden verohäntien poistumisen takia. Kuntien tuloihin ja menoihin välittyivät myös heikko suhdannekehitys, valtionosuuksien pieneneminen 250 miljoonalla eurolla sekä kasvaneet korkokustannukset. Kuluja laski myös kuntien työttömyysvakuutusmaksujen aleneminen. Lisäksi kuntien menot työttömyysturvan

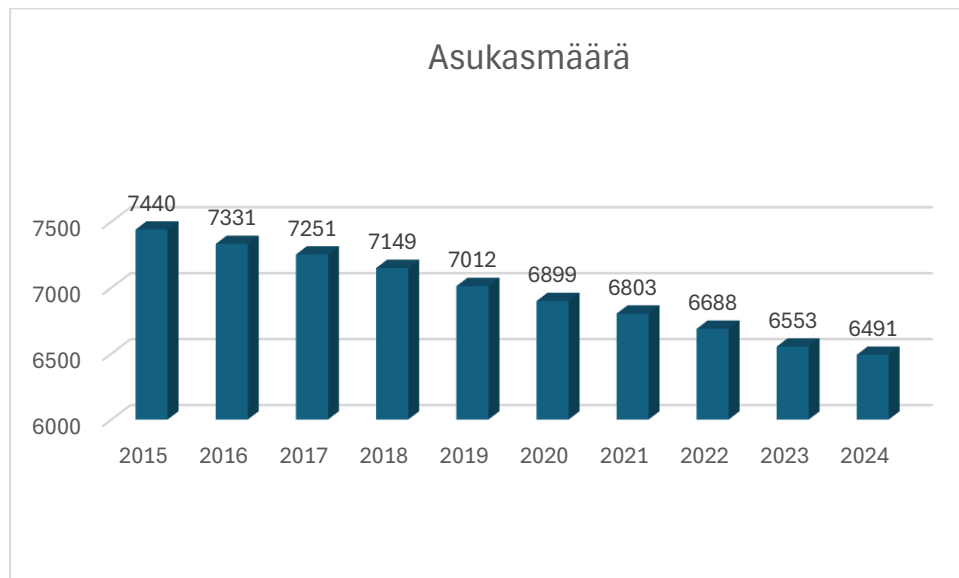
rahoittamiseen pienenivät vielä, vaikka pitkäaikaistyöttömyys nousi vuoden lopussa jo kovaa vauhtia.

Kuntien yhteenlaskettu tulos oli 1 100 miljoonaa euroa vuonna 2024. Tulos oli positiivinen 203 kunnassa ja negatiivinen 80 kunnassa. Mittavat investointipaineet sekä kustannuskehityksen hallinta haastavat tulevinakin vuosina kuntatalouden näkymiä. Rakenteellisesta alijäämästä on vaikea päästä eroon. Kuntien talous on entistä riippuvaisempi myös yleisestä talous-, työllisyys- ja verotulokehityksestä.

(Lähteet: VM syys- ja talvikatsaus 2024, Kuntaliiton talouskatsaus 4.2.2025)

Oman alueen taloudellinen kehitys

Haapajärvellä oli 31.12.2024 6 491 asukasta. Vuoden 2023 lopussa asukkaita oli 6558, joten vuoden aikana asukasmäärä väheni 67 hengellä. Vuoden aikana syntyi 51 ja kuoli 84 henkeä, luonnollinen väestönlisäys oli -33. Kokonaisnettomuutto vuonna 2024 oli - 68.

Taulukko: Haapajärven asukasmäärän kehitys vuosina 2015–2024.

Nivala-Haapajärven seutukunnan väkiluku 31.12.2024 oli 26 483 asukasta. Seutukunnan kuntien väkiluvut ovat seuraavat: Haapajärvi 6 491 (-67), Nivala 10 381 (-75) Reisjärvi 2 554 (-44), Pyhäjärvi 4692 (-51) ja Kärsämäki 2368 (-77). Seutukunnan väkiluku laski edelliseen vuoteen verrattuna 311 asukkaalla. Vuodesta 1995 lukien seutukunnan väkiluku on ollut laskeva.

Haapajärven kunnan työttömyysaste oli vuoden vaihteessa 11,7 %, vuoden 2023 lopussa se oli 9,5 %. Nivala-Haapajärven seutukunnan työttömyysaste oli vuoden vaihteessa 10,8 % ja Pohjois-Pohjanmaalla 12,8 %. Vuoden 2024 lopun tilanteen mukaan työttömyysaste oli Nivalassa 9,6 %, Kärsämäellä 11,2 %, Pyhäjärvellä 14,1 % ja Reisjärvellä 7,6 %

YRITYSINDIKAATTORIT 2024																
NIVALA-HAAPAJÄRVEN SEUTU																
	Haapajärvi		Kärsämäki		Nivala		Pyhäjärvi		Reisjärvi		Sirola		Oulainen		Yhteensä	
Rekisterissä voimassa olevat yritykset** (Pöytäkirja Viranomaisten päätös, tilanne 22.1.2024)	675		331		900		502		273		463		590		3 734	
Rekisteröidyt uudet yritykset ** (1.1.2024 - 31.12.2024)	37		14		58		24		15		30		34		212	
Lakkautetut yritykset ** (1.1.2024 - 31.12.2024)	29		12		27		16		7		15		19		125	
Nettomuutos **	8		2		31		8		8		15		15		87	
** Yritykset: Oy - Ky - Os - Oy - Os - Tml																
MYÖNNETYT YRITYSTUET (1.1.2024 - 31.12.2024)																
	C	ikm.	C	ikm.	C	ikm.	C	ikm.	C	ikm.	C	ikm.	C	ikm.	C	ikm.
ELY-keskus/EAKR *	315 432 €	3	199 020 €	2	255 135 €	3	68 562 €	3	119 874 €	1	42 147 €	1	0	0	1 000 170 €	13
ELY-keskus/EMR	0	0	244 229 €	5	1 177 966 €	12	0	0	0	0	29 600 €	2	0	0	1 451 795 €	19
Business Finland *	18 660 €	3	8 118 €	1	13 500 €	3	0	0	0	0	0	0	9 000 €	2	48 278 €	9
Leader-toimintaryhmä ***	113 251 €	13	31 663 €	4	291 337 €	30	21 857 €	5	22 500 €	7	46 420 €	10	99 245 €	15	526 273 €	84
Startti/Leader	11 626 €	12	2 915 €	4	14 893 €	17	11 226 €	14	8 029 €	8	2 502 €	4	5 467 €	8	56 658 €	67
YHTEENSÄ:	458 969 €		485 945 €		1 652 831 €		101 645 €		150 403 €		120 669 €		113 712 €		3 084 174 €	192
* ELY-keskusten tai kunnallisten/valtionallisten kuntien/kaupunkien/maakuntien myöntämien tukien yhteinen määrä.																
Nivala-Haapajärven seutu NIVALA ry																
ELY-keskus/ELY *																
312 082 €																
*** Keskittämisen ja Leaderin myöntämien tukien yhteinen määrä.																

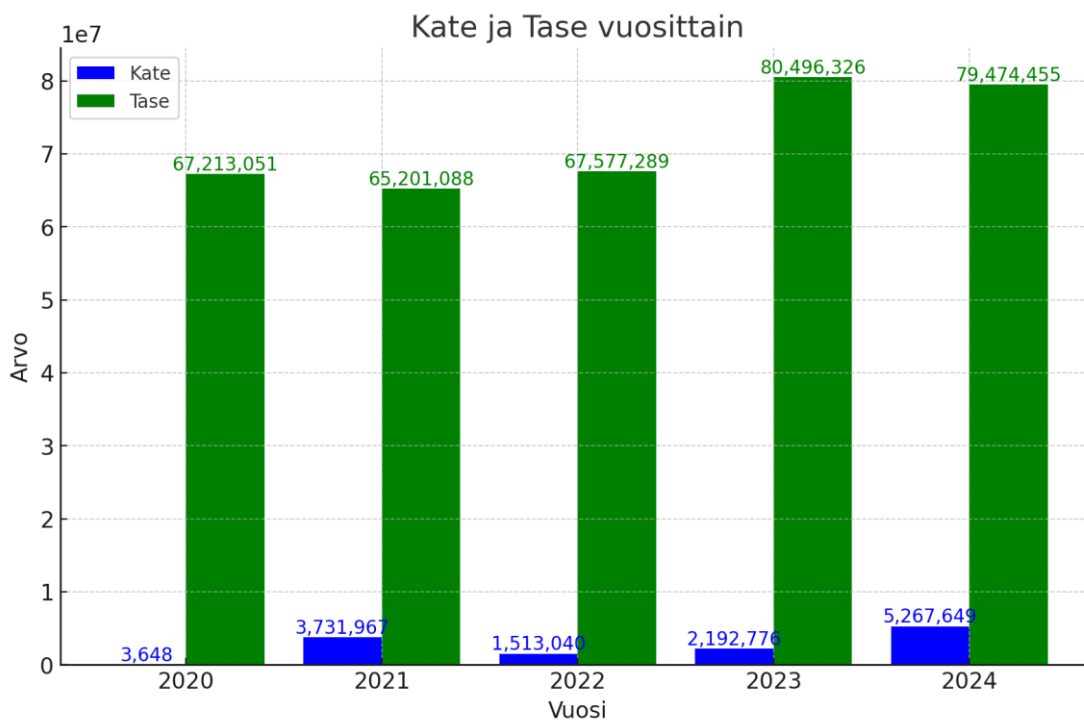
Taulukko: Nihakin alueen kuntien saamat yritystuet 2024

Vuoden 2024 aikana Haapajärvellä perustettiin 37 uutta yritystä ja yritysten poistuma kaupparekisteristä oli 27.

	TP21	TP22	TP23	TP 2024
Väkiluku	6 803	6 688	6 556	6 491
Nettomuutto	-94	-80	-132	-68
Työpaikat	2 937	2 909	2 698	
Työttömyysaste (%)	7,9	8,5	9,5	11,7
Vuosikate €/asukas	549	226	334	811
Verotulot €/asukas	3 771	4 090	2 284	2741
Valtionosuudet €/asukas	3 973	4 004	1 065	840
Hankkeiden nettomenot	167 041	143 529	126 050	201 521

* -merkinnällä ei vielä virallista tilastotietoa

1.4. Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Kuva: Kaupungin vuosikate ja tase

1.4.1. Tuloperusteiden muutokset

Verotulot ovat vuonna 2024 yhteensä 17 792 539 euroa. Verotulot kasvoivat edellisvuodesta 9,2 % (16 286 451 euroa). Alkuperäisessä talousarviossa verotulojen kokonaiskertymäksi arvioitiin 16 984 000 euroa. Lopulliset verotulot toteutuivat 808 539 euroa talousarviota suurempina. Kunnallisverotuloja kertyi 1 2124 917 euroa, mikä on 714 767 euroa enemmän kuin edellisvuonna.

Kiinteistöveroja kertyi 3 724 251 euroa, 694 621 euroa enemmän kuin edellisvuonna. Yhteisöveron tuotto oli 1 943 370 euroa, 96 968 euroa enemmän kuin edellisvuonna.

Valtionosuuksia kertyi 5 452 707 euroa. Valtionosuudet vähenivät edellisestä vuodesta 1 530 188 euroa.

1.4.2. Toiminnan ja talouden muutokset

Kaupungin taloudessa useat tunnusluvut kehittyivät positiivisesti vuoden 2024 osalta.

Tilinpäätös muodostui 2 900 257 euroa ylijäämäiseksi. Edellisen vuoden tulos oli 23 255 alijäämäinen. Vuosikate oli 5 267 649 euroa ja se kasvoi 3 074 873 euroa edellisvuoteen verrattuna.

Haapajärven kaupungilla oli kertynyttä alijäämää vuoden 2024 lopussa -3 146 000 euroa, kun se vuonna 2023 oli -6 066 000 euroa.

Kaupungin vuosikate vuonna 2024 oli 5 268 000 eli 811 euroa / asukas kun vuosikate vuonna 2023 oli 2 193 000 ja 334 euroa / asukas.

Lainakanta 31.12.2024 oli 54 801 000 euroa, kun se 31.12.2023 oli 56 814 000 euroa. Lainakanta pieneni edellisvuodesta 2 013 000 € euroa. Lainaa on asukasta kohden tilikauden 2024 lopussa 8 443 euroa, kun sitä tilikauden 2023 lopussa oli 8 663 euroa.

Sijoitussalkun kirjanpitoarvo tilikauden 2024 lopussa oli 11 125 489 euroa, kun se vuoden 2023 lopussa oli 15 271 974 euroa.

1.5. Poikkeamat tilinpäätösvuoden talousarvioon

Käyttötalouden osalta talousarvio alittui kokonaisuutena nettona 23 210 euroa.

Kaupunginhallituksen (-1 540 415 euroa) ylitys johtui Selänteen aikaisista toimintamenoista (itsenäistymisvarat -132 473,55 euroa ja kotikuntakiista -885 301 euroa), henkilöstökuluista (-177 846 euroa), ICT palveluista (-190 649 euroa).

Teknisen lautakunnan (570 877 euroa) alituksen taustalla olivat budjetoitua pienempinä toteutuneet henkilöstökustannukset (209 280 euroa) sekä tuottojen ylitys (247 992 euroa).

Sivistyslautakunnan alaisessa toiminnassa alitusta oli yhteensä 1 072 433 euroa. Merkittävien alitus muodostui henkilöstökuluista (920 395 euroa).

Ympäristölautakunnan ylitys (-79 685 euroa) johtui suurimmaksi osaksi henkilöstökuluista (-64 566 euroa).

Verotulot toteutuivat 808 539 € muutettua talousarviota paremmin. Valtionosuuksia saatiin 31 097 € arvioitua enemmän johtuen Valtionvarainministeriön myöntämästä harkinnanvaraisesta valtionosuudesta 328 000 euroa.

1.6. Olennaiset tapahtumat tilikaudella ja sen päättymisen jälkeen

Haapajärven kaupungin toimintaan ja talouteen vaikuttavia asioita on tapahtunut päättyneen tilikauden aikana ja sen jälkeen seuraavasti:

Kaupunginvaltuusto päätti 30.1.2024 antaa omavelkaisen 100 %:n takauksen kiinteistöosakeyhtiö Haapajärven Vuokratalojen Sivakan peruskorjauksen jatkorahoitukseen 300 000,00 euron Kuntarahoitukselta otettavalle lainalle.

Kaupunginvaltuusto päätti 20.2.2024 sivistyspalvelujen käyttösuunnitelman mukaiset määrärahamuutokset vuodelle 2024. Käyttösuunnitelmassa toimintakulujen vähennyksiä ja tuottojen lisäyksiä oli kaikkiaan 402 686 euroa.

Kaupunginhallitus päätti 26.3.2024 käynnistää arviointimenettelyn täydentävien toimien valmistelun vuosille 2024-2026 tavoitteena kattaa 6,046 € alijäämä. Tehtävään nimettiin työryhmä: kaupunginjohtaja, talous- ja hallintojohtaja, tekninen johtaja, sivistysjohtaja, ympäristöjohtaja, henkilöstöjärjestöjen nimeämä edustaja, kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja kaupunginvaltuuston puheenjohtaja. Työryhmän tuli laatia ehdotus tasapainottamistoimista 23.4.2024 mennessä.

Kaupunginhallituksen päätöksen 26.3.2024 mukaisesti taloutta vuonna 2024 korjaavia toimenpiteitä tuli olla yhteensä 1,1 miljoona euroa. Talouden tasapainottamisen seurantaryhmä kokoontui kahdeksan kertaa ja ryhmään tuli esityksiä tehostamistoimista, säästöistä ja lisätuloista. Henkilöstölle ja luottamushenkilöille lähetettyjen kyselyiden tulokset huomioitiin. Näiden toimien Haapajärven kuntataloutta parantava vaikutus vuonna 2024 oli noin 400.000 euroa. Nämä toimet voitiin toteuttaa ilman yhteistoimintaneuvotteluja.

Kaupunginhallituksen päätöksen mukaista yhteensä 1,1 miljoonan euron talouden tasapainottamista vuodelle 2024 ei saavutettu määräpäivään 23.4.2024 mennessä. Tavoitteen saavuttaminen edellytti, että kaupunginhallitus päätti käynnistää koko henkilöstöä koskevat työnantajan ja henkilöstön väliset yhteistoimintaneuvottelut, joiden tavoitteena oli 800 000 euron säästövaikutus.

Yhteistoimintaneuvotteluita käytiin yhteensä seitsemän kertaa ajalla 30.4. -12.6.2024. Neuvotteluissa työnantajan edustajina olivat kaupunginjohtaja ja talous- ja hallintojohtaja ja henkilöstön edustajina pääluottamusmiehet ja varapääluottamusmiehet sekä henkilöstön edustaja. Neuvottelujen tuloksena kaupunginhallitus päätti lomauttaa koko henkilöstön 10 työpäivän ajaksi. Lisäksi 3 työntekijän työsuhde päättyi irtisanomisen johdosta. Kesäkeskeytykset otetaan käyttöön koulunkäynninohjaajilla ja Jokilatvan opiston opettajilla kesästä 2025 alkaen ja talous- ja henkilöstöhallinto tullaan ulkoistamaan liikkeenluovutuksella 1.1.2025 alkaen. Näillä toimilla päästiin 400 000 euron kertasäästöön ja 190 000 euron pysyviin säästöihin.

Talous- ja henkilöstöhallinnon ulkoistaminen ei toteutunut päätöksen mukaisesti. Ulkoistamisesta pyydettiin tarjoukset Heta-palveluilta ja Monetralta, mutta molemmat palveluntarjoajat vetäytyivät tarjouksestaan vedoten suunnitteilla olevaan In-house lainsäädäntöön, jonka mukaan yhtiön osakkailla tulee olla vähintään 10 prosentin omistusosuus, jotta se voi ostaa palvelua yhtiöstä. Ulkoistamisen toteuttaminen siirtyi vuodelle 2025.

Kaupunginvaltuusto päätti 24.6.2024 kokouksessaan, että kaupunki myy kaikki voitolliset, Evli Oyj:n ja OP Varainhoito Oy:n hoitamisessa sijoitussalkuissa olevat likvidit sijoitukset ja uudelleen

sijoittaa myyntihinnasta välittömästi vähintään 50 % alkuperäisen allokaatioon mukaisesti. Ylittäviltä osin saadulla myyntihinnalla lyhennetään kaupungin lainoja.

Haapajärven Vuokrataloille laadittiin kehittämissuunnitelmaa vuosille 2025-2030 ja osana talouden tervehdyttämistä esitettiin kaupungin Puutalokorttelille 17.3.2024 myöntämän 300 000 euron lainan maksuajan pidentämistä vuodelle 31.12.2025 saakka. Kaupunginvaltuusto hyväksyi laina-ajan pidentämisen 16.9.2024 kokouksessaan.

Kaupunginvaltuusto päätti 16.9.2024 kokouksessaan korottaa Haapajärven yrityspalveluiden osakepääomaa 210 000 eurolla. Pääoman korotuksella katettiin kiinteistö- ja toimitilajärjestelyistä aiheutuvia kustannuksia.

Haapajärven kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 24.6.2024 § 39 päättänyt osana arviointimenettelyn täydentäviä toimia myydä metsäkiinteistöjä. Tämän pohjalta tekninen toimi on yhdessä Metsänhoitoyhdistyksen asiantuntijan kanssa asettanut myyntiin metsäkiinteistöjä kahdessa vaiheessa. Kaikkiaan myynnissä oli 9 metsäkiinteistöä. Kaupat tehtiin 4.12.2024 ja 19.12.2024. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 16.12.2024 kokouksessaan yli 40 000 euron kaupat.

1.7. Arvio todennäköisestä tulevaisuuden kehityksestä

Kaupunginvaltuusto sitoutui kuntalain mukaisiin arviointimenettelyn toimenpiteisiin tammi- ja helmikuussa 2022 tehdyillä päätöksillään. Arviointimenettelyn mukaiset toimenpiteet toteutetaan vuosina 2022–2026. Arviointimenettelyn toimenpiteitä on täydennetty 24.6.2024 valtuuston hyväksymillä lisätoimilla. Vuoden 2025 aikana tulee varautua edelleen lisäsäästöihin. Toimenpiteillä kaupungin talous saadaan kestäväälle pohjalle ja kaupunki pystyy tarjoamaan asukkailleen lakisääteiset palvelut.

Hyvinvointialueiden perustaminen 2023 lisäsi merkittävästi kaupungin talouden ennustettavuutta. Hyvinvointialueen kanssa solmitut vuokrasopimukset tulevat uudelleen neuvoteltaviksi 2025. Lähtöasetelma ennustaa kunnille taloushaasteita ja neuvotteluissa ei välttämättä saavuteta kestäväää vuokratasoa, jolla varmistettaisiin ulosvuokrattujen rakennusten ylläpito ja kunnostaminen. Vuoden 2025 aikana tulee myös yhtiöittää hyvinvointialueille vuokratut toimitilat, mikä tarkoittaa terveyskeskuksen ja palo- ja pelastuslaitoksen yhtiöittämistä. Kaupungin rooli asukkaiden edunvalvojana suhteessa hyvinvointialueeseen tulee jatkumaan, jotta palvelut vastaavat laadultaan ja määrältään asukkaiden tarpeita.

Vuoden 2025 alusta lukien TE-palvelut siirtyivät kuntien muodostamien työllisyysalueiden järjestämisvastuulle. Haapajärvi kuuluu Raahen työllisyysalueeseen yhdessä 10 muun kunnan kanssa. Valtionosuuden lisäys työllisyyspalveluita varten ei kata kaikkia menoja ja vuoden 2025 aikana selviää, mille tasolle menot asettuvat.

Vuodelta 2024 tuli ylijäämää 2,9 miljoonaa euroa. Taseessa oleva kumulatiivinen alijäämä vähentyi vuoden 2024 tilinpäätöksessä. Kumulatiiviseen alijäämään vaikuttavat merkittävästi käytöstä poistuneiden rakennusten alaskirjaukset vuoden 2021 tilinpäätöksessä. Vuosikate tilinpäätösvuonna oli 5 267 649 miljoonaa euroa ja poistot 2 451 176 miljoonaa euroa.

Kaupunki tukee myös omilla talonrakennus- ja kunnallistekniikan investoinneilla paikkakunnan kehittämistä. K.J. Ståhlbergin koulun, keskuskeittiön ja liikuntatilojen rakentaminen alkoi huhtikuussa 2023 ja tilat valmistuvat toukokuussa 2025.

Kaupungin on myös jatkettava kehittämistoimia yritysten toimintaedellytysten parantamiseksi eli tonttitarjonnassa, toimitilojen rakentamisessa ja elinkeinoneuvonnassa. Tämän tavoitteen toteuttamiseksi kaupungin tulee tarkastella yrityspalveluiden järjestämistä vuodesta 2026 eteenpäin. Haapajärven Yrityspalvelut Oy on toiminut vuodesta 2016 itsenäisenä yrityksenä ja on syytä selvittää, halutaanko jatkaa näin vai liittyä osaksi Nihakin toimintaa tulevaisuudessa.

Hallan biotermiinaali valmistuu keväällä 2025. Alueen markkinointia ja myyntiä tullaan tehostamaan yhdessä Nihakin kanssa. Kaupunki on myös aktiivisesti mukana Nihakin vetämässä vetyalueen kehittämisessä

Yritysten toimintaedellytysten parantamisen lisäksi on tärkeää huolehtia asukkaiden tarpeista ja pitää tonttipolitiikka joustavana. Jokipuhdon alueen markkinointiin panostetaan vuoden 2025 aikana osana Asumisen uudet tuulet - hanketta ja samalla valmistaudutaan alueen tonttien suurentamiseen sekä yleisen ranta-alueen rakentamiseen alueen asukkaille sekä kaikkia kuntalaisia palvelemaan. Samulinrannan kehittäminen moderniin asumiskäyttöön on myös osa Asumisen uudet tuulet – hanketta.

Kaupunki jatkaa suunnitelmallisesti myös kunnallistekniikan investointeja, joista keskeisimmät ovat katujen peruskorjaukset, joita tehdään talousarvion ja -suunnitelman mukaisesti. Myös hulevesiverkoston peruskorjaus ja rakentaminen yhteistyössä vesiyrityksen kanssa on jatkuvaa toimintaa ja se vaatii kummankin osapuolen panostusta.

Kaikilla edellä mainituilla kehittämistoimenpiteillä on tavoitteena parantaa kuntakuvaa ja luoda edellytyksiä uudelle yritystoiminnalle ja sitä kautta uusille työpaikoille ja tavoitteena on osaltaan hillitä asukasmäärän laskua.

1.8. Henkilöstötilinpäätös 2024

Henkilöstömenot	2024	2023
Palkat	-11 022 048	-11 212 370
Eläkekulut	-2 370 395	-2 359 593
Muut sivukulut	-340 000	-461 891
Henkilöstökulut yhteensä	-13 732 443	-14 033 853
Luontoisedut	-67 569	-83 939
Yhteensä	-13 800 012	-14 117 792

Taulukko 1. Henkilöstömenot 2023-2024.

Toimintakertomuksessa esitetään henkilöstömäärä, sen kokonaismuutos tilinpäätösvuonna, palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma tilikaudella sekä mahdolliset olennaiset muutokset henkilöstöä koskevissa tunnusluvuissa. Merkittävät muutokset esimerkiksi sairauspoissaoloissa tai työilmapiiirissä on syytä esittää toimintakertomuksessa, koska niiden kehityksellä saattaa olla vaikutuksia kunnan toimintaan ja talouteen. Palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma tilikaudella ilmoitetaan suoriteperusteisesti.

Tehtäväaluekohtainen henkilöstömääräselvitys annetaan liitetiedoissa (ks. Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän liitetiedoista). Toimintakertomuksessa esitettävät henkilöstöä koskevat tunnusluvut on suositeltavaa esittää päättyneeltä ja sitä edeltäneeltä tai kahdelta edeltäneeltä tilikaudelta. Jos kunnassa on laadittu henkilöstötilinpäätös tai henkilöstökertomus, on siitä syytä mainita. Erillisessä henkilöstötilinpäätöksessä ilmoitettujen henkilöstöä koskevien tunnuslukujen ja muiden tietojen tulee olla yhtäpitäviä kaikkien niihin liittyvien toimintakertomuksessa ja tilinpäätöksessä esitettyjen tietojen kanssa.

Lisäksi toimintakertomuksessa annetaan kirjanpitolain olennaiset tiedot siitä, miten kunta huolehtii sosiaalisista asioista ja muista kuin edellä mainituista henkilöstöasioista (KPL 3a, esim. tasa-arvo, työolot, työntekijöiden kuuleminen, työterveys ja -turvallisuus, palkitseminen, henkilöstöjohtaminen).

1.8.1. Henkilöstön määrä

Kaupungin henkilöstön määrä oli 31.12.2024 yhteensä 304. Vakinaista henkilöstöä 185, joista naisia 152 ja miehiä 33. Koko kaupungin henkilöstöstä toimi määräaikaisena, sijaisena tai projekteissa 113 ja työllistettyinä 6 eli yhteensä 119. Taulukossa 2 on esitetty henkilöstön määrä 31.12.2024 sekä vertailut edellisiin vuosiin.

	2024	2023	2022
HALLINTO			
Vakinaiset	10	12	6
Sijaiset ja määräaikaiset	2	5	0
Työllistetyt	6	6	8
Yhteensä	18	23	14
SIVISTYSTOIMI			
Vakinaiset	144	155	163
Sijaiset ja määräaikaiset	103	138	151
Työllistetyt	0	0	0
Yhteensä	247	293	314
TEKNINEN TOIMI			
Vakinaiset	15	17	65
Sijaiset ja määräaikaiset	5	2	24
Työllistetyt	0	0	2
Yhteensä	20	19	91
YMPÄRISTÖPALVELUT			
Vakinaiset	16	14	
Sijaiset ja määräaikaiset	3	4	
Työllistetyt	0		
Yhteensä	19	18	
Kaikki Yhteensä	304	370	419
HTV yhteensä	277,02	315,97	366,59

Taulukko 2. Henkilöstön kokonaismäärä 2022–2024.

1.8.2. Henkilökunnan ikärakenne

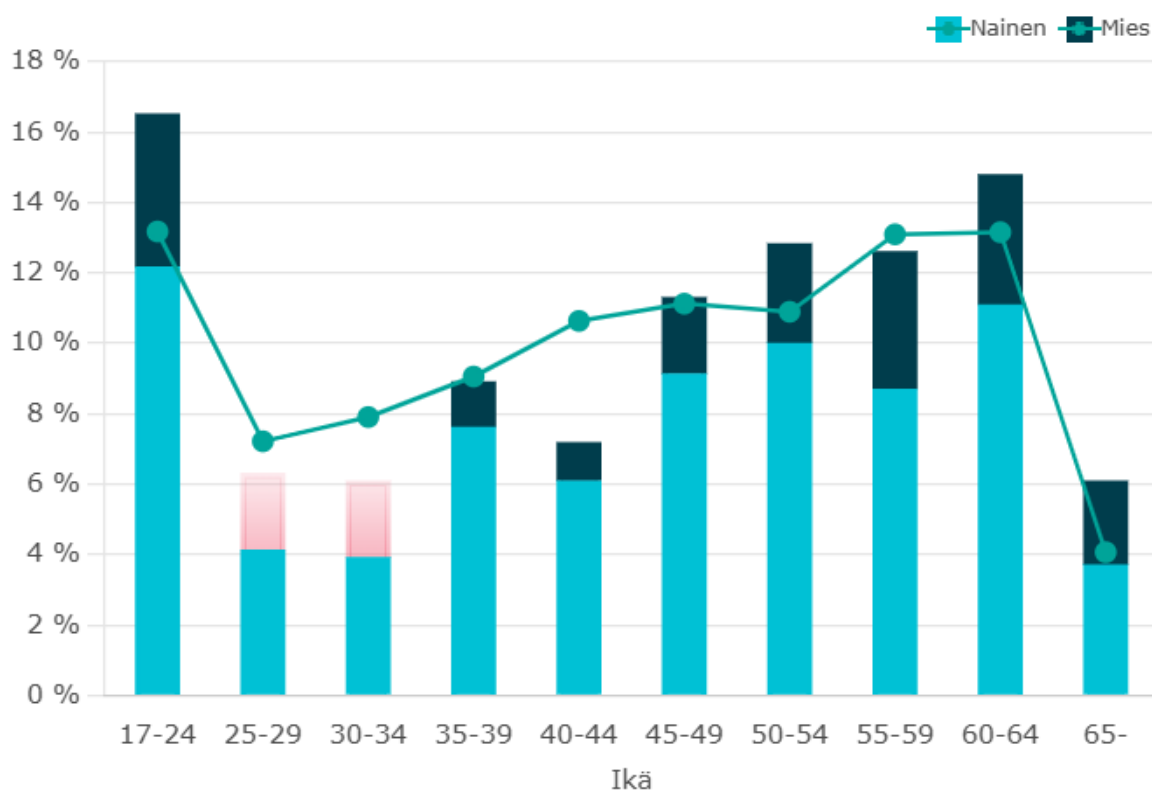
Vakinaisen henkilökunnan keski-ikä on 50,1 vuotta ja koko henkilöstön 45,0 vuotta.

Ikävuodet	–30	31–40	41–50	51–60	61–65	Yhteensä
Henkilöstömäärä	8	28	42	80	27	185
Prosenttia vakinaisista	4,3	15,1	22,7	43,3	14,6	100

Taulukko 3. Vakinaisen henkilöstön ikäjakauma 2024.

Kuten Taulukosta 3 huomataan, suurin henkilöstön ikäryhmä on 51–60 -vuotiaat, joihin kuuluu 80 työntekijää eli 43,3 % vakinaisesta henkilöstöstä. Alle 51-vuotiaita on 42,1 % vakinaisesta henkilökunnasta.

Ikäjakauma 2024

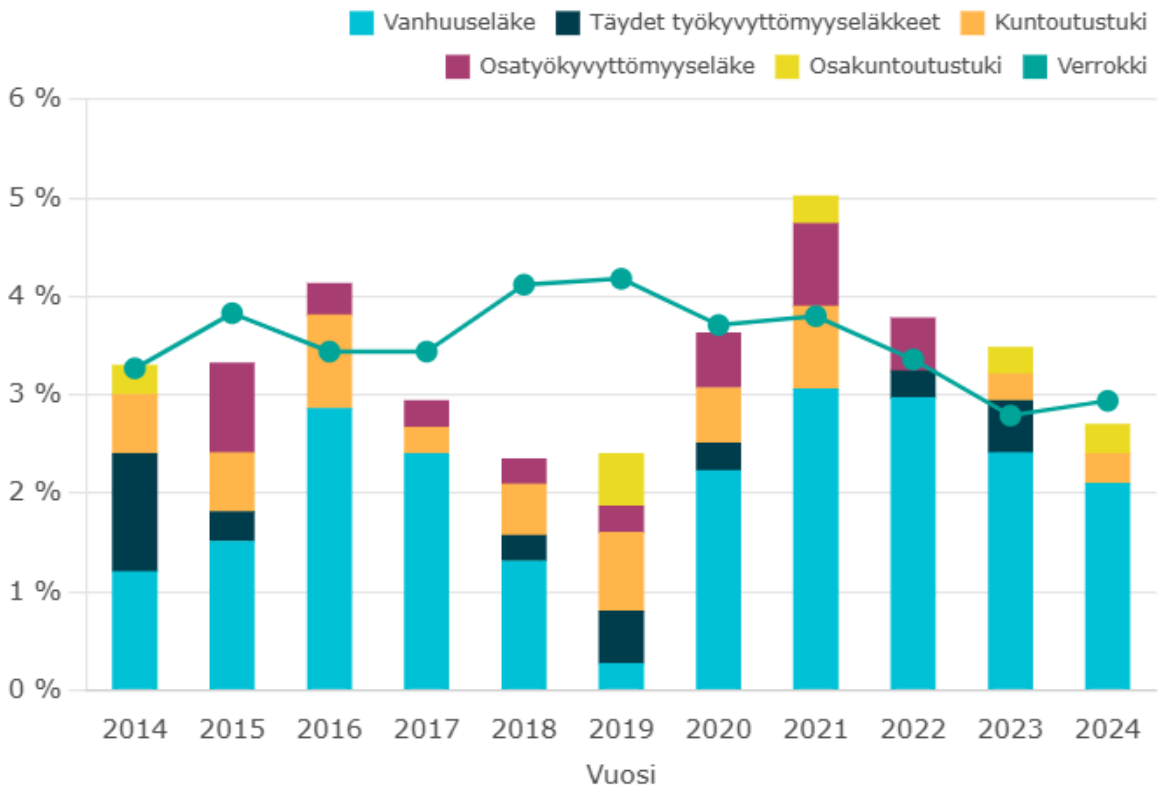
Kuvio 1. Koko henkilöstön ikäjakauma 2024.

Ikääntyminen

Eläkejärjestelmää on uudistettu useampaan kertaan 2000-luvulla. Henkilöstössä suurimmalla osalla on eläkeikä 63–68 ikävuoden välillä. Uusilla työntekijöillä eläkeikä on aina vähintään 65 vuotta. Tämän hetken eläkejärjestelmän mukaan eläkkeelle jääetään viimeistään 68–70 vuoden ikäisenä. Vuonna 1958 syntyneiden alin eläkeikä on 64 vuotta. Vanhuuseläkeikä nousee vuosittain kolmella kuukaudella. Myös ammatillinen eläkeikä nousee, mutta henkilökohtainen

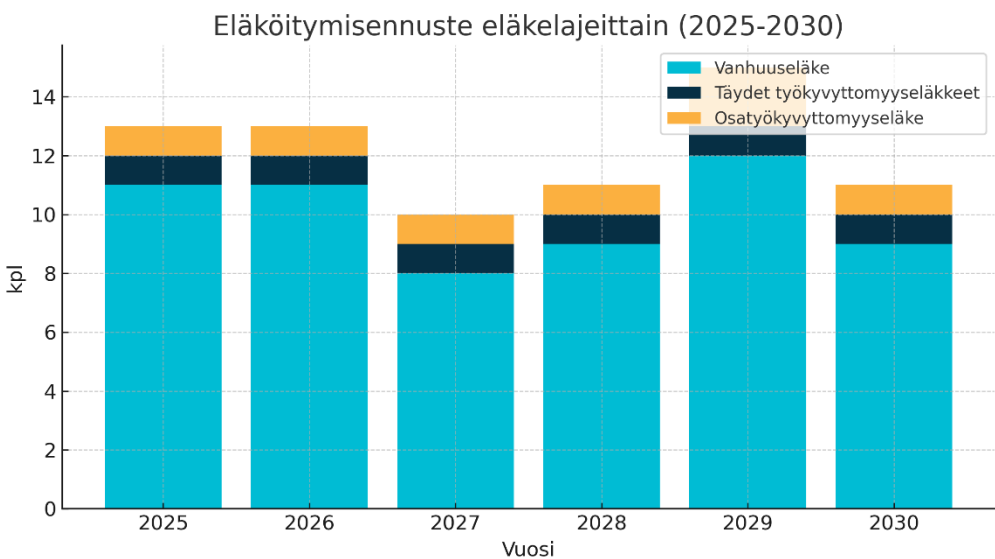
eläkeikä säilyy ennallaan. Kaikissa tapauksissa töitä voi jatkaa yli eläkeiän ja kerryttää lisää eläkettä.

Eläkkeiden alkavuus

Kuvio 2. Eläkkeiden alkavuus 2014-2024.

Kaupungin palveluksesta vanhuuseläkkeelle siirtyi vuonna 2024 yhteensä 8 henkilöä.

Kuvio 3. Eläköitymisennuste (KEVA)

1.8.3. Henkilökunnan vaihtuvuus

Kertomusvuonna vakinaisen henkilökunnan virka-/työsuhteita alkoi 9 ja päättyi yhteensä 23 (12,4 %); seuraavista syistä:

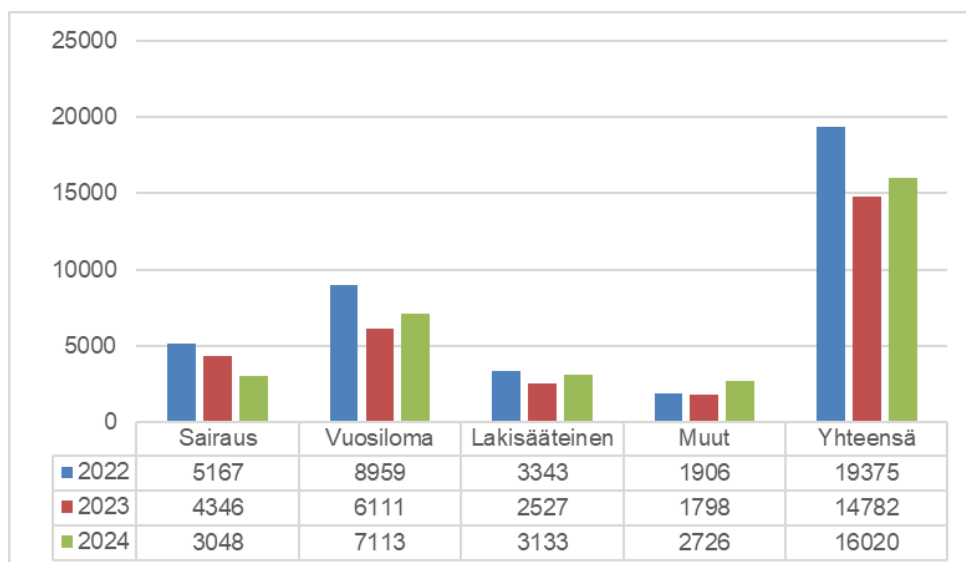
- eläke 8
- irtisanoutuminen 12
- muu syy 3

1.8.4. Osaamisen kehittäminen

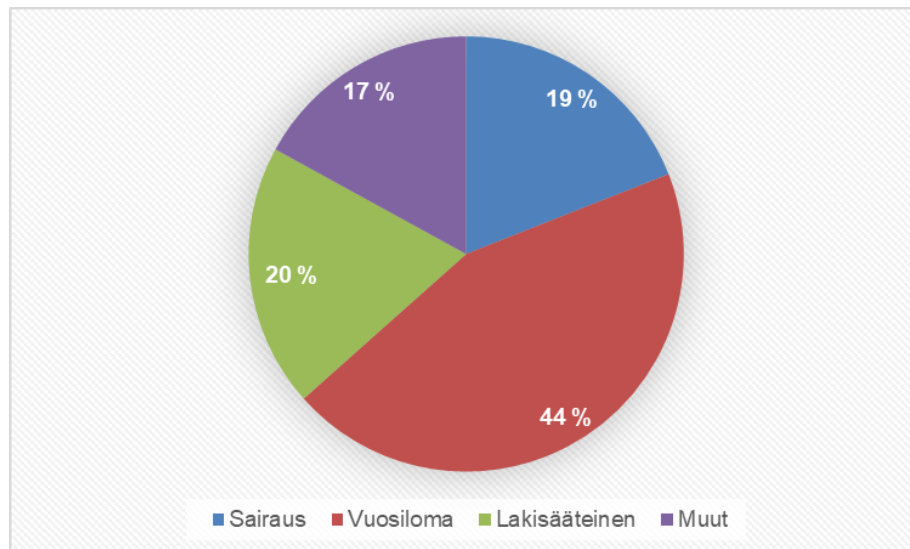
Ammattitaitoa ja osaamista täydentäviin koulutuksiin koko henkilöstöstä osallistui 46 henkilöä (118 v. 2023) kaikkiaan 108 päivän verran (244 v. 2023). Palkattomia koulutus- ja opintovapaapäiviä henkilöstölle kertyi 591 päivää.

1.8.5. Poissaolot

Koko henkilöstön poissaolopäiviä kertyi tilinpäätösvuonna 16 020 (v. 2023 yhteensä 14 782) kalenteripäivää. Poissaoloista 44 % aiheutui vuosilomista, 19 % sairauslomista, 20 % lakisääteisistä vapaista sekä 17 % muista poissaoloista. Edellisenä vuonna sairauslomista kaikista poissaoloista oli 30 %. Lakisääteiset poissaolot sisältävät mm. perhevapaat, opinto-, ja vuorotteluvapaat. Niiden määrä kasvoi 606 päivää edelliseen vuoteen verrattuna. Muut poissaolot sisältävät kuntoutus-, koulutus- ja muut poissaolot.

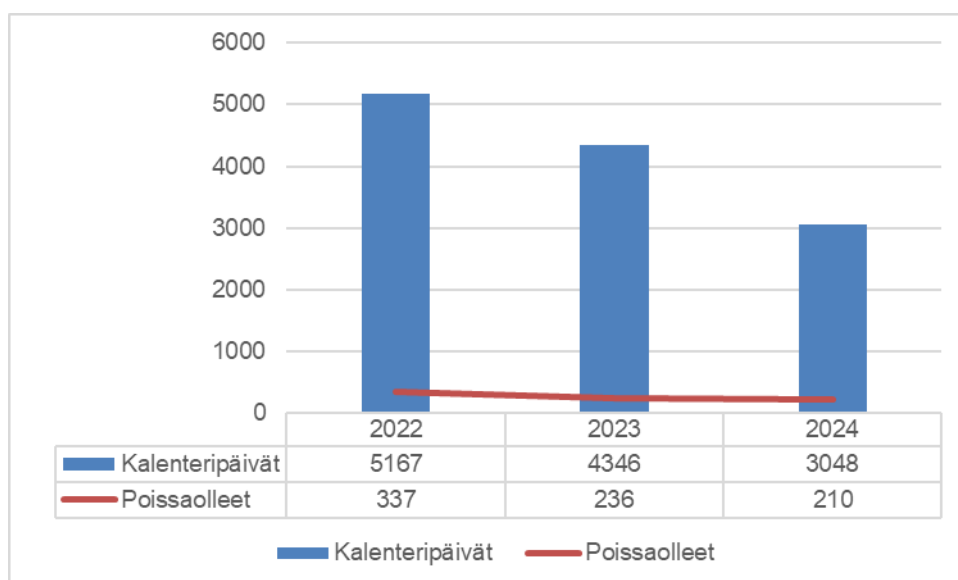
Kuvio 4. Poissaolot koko kaupungin henkilöstöllä 2022–2024.

Kuvio 5. Poissaolot syyn mukaan koko kaupungin henkilöstöllä vuonna 2024.

Henkilöstön sairastavuus koko henkilöstön sekä vakinaisen henkilöstön osalta

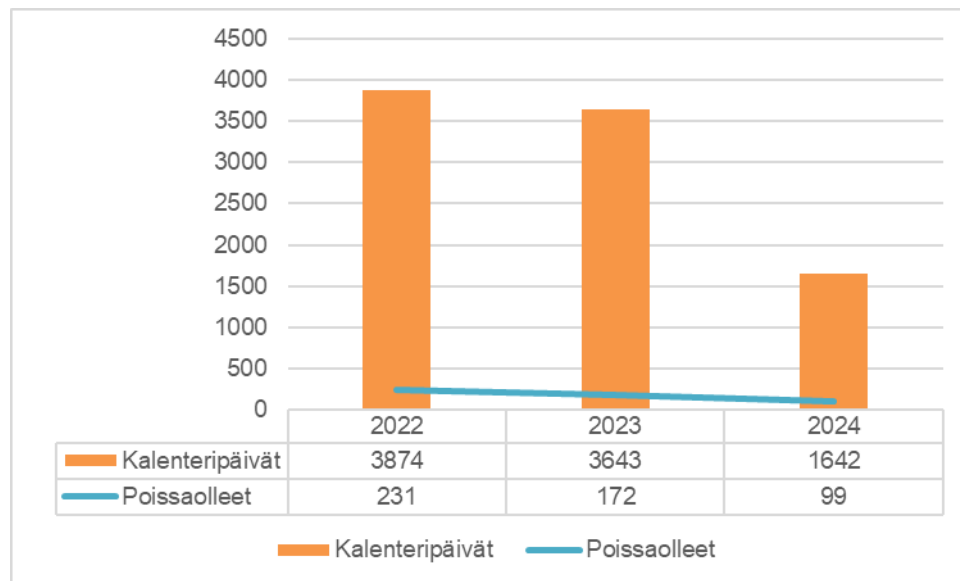
Koko henkilöstön sairauspoissaolot olivat vuonna 2022 yhteensä 5 167 päivää ja vuonna 2023 yhteensä 4 346 päivää. Vuonna 2024 koko henkilöstön sairauspoissaolojen määrä laski yhä edelleen. Yhteensä koko henkilöstön sairauspoissaoloja vuonna 2024 oli 3 048 päivää. Edelliseen vuoteen verrattuna sairauspoissaolot vähentyivät 1 298 kalenteripäivällä. Vuonna 2024 sairauspoissaolojen kalenteripäivien määrä / poissaolteiden määrä oli keskimäärin 14,5 kalenteripäivää koko henkilöstöllä, kun se edellisenä vuonna oli 18,4 kalenteripäivää.

Kuvio 6. Koko kaupungin henkilöstön sairauspoissaolot 2022–2024.

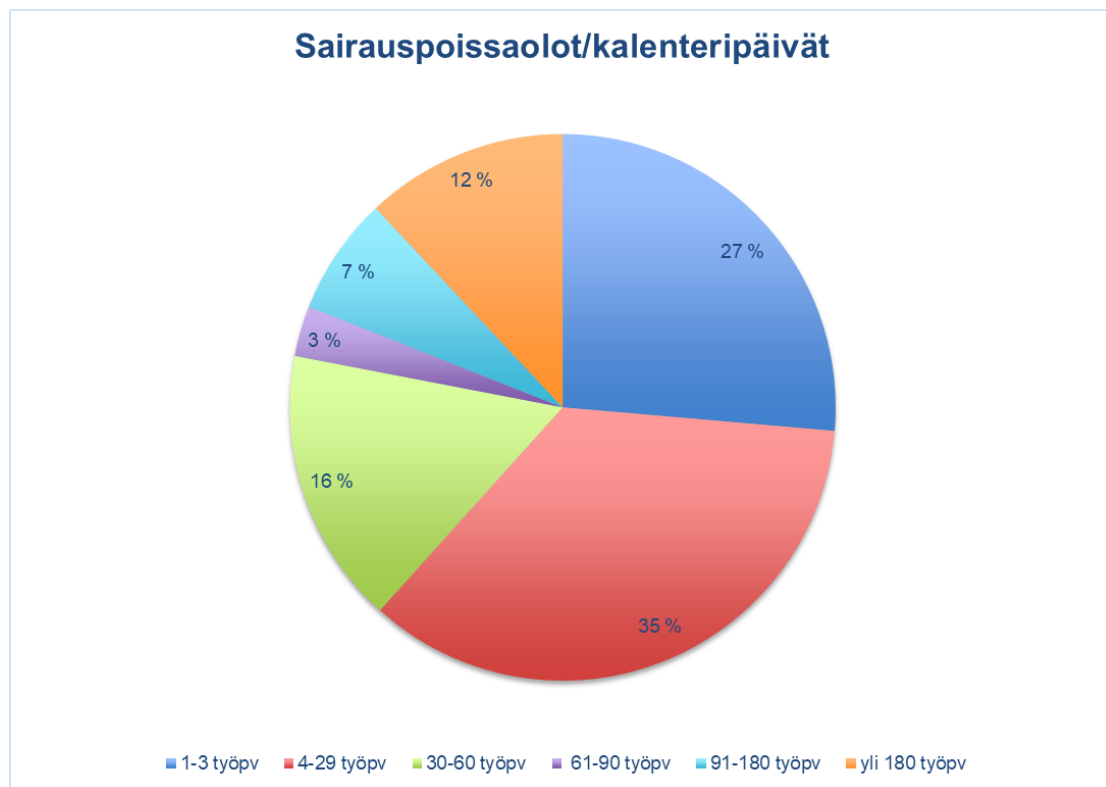
Vakinaisen henkilöstön sairauspoissaolot olivat vuonna 2022 yhteensä 3 874 päivää ja vuonna 2023 yhteensä 3 643 päivää. Vuonna 2024 vakinaisen henkilöstön sairauspoissaolojen määrä laski edelleen. Yhteensä vakinaisen henkilöstön sairauspoissaoloja vuonna 2024 oli 1 642

kalenteripäivää. Edelliseen vuoteen verrattuna vakinaisen henkilöstön sairauspoissaolot vähentyivät 2 001 kalenteripäivällä. Vuonna 2022 sairauspoissaolojen kalenteripäivien määrä / poissaolleiden määrä oli vakinaisella henkilöstöllä keskimäärin 16,8 kalenteripäivää ja vuonna 2023 keskimäärin 21,2 kalenteripäivää. Vuonna 2024 sairauspoissaolojen kalenteripäivien määrä poissaolijaa kohti oli vakinaisella henkilöstöllä keskimäärin 16,6 kalenteripäivää. Kaikkiaan sairauden vuoksi poissaolleiden määrä vakinaisen henkilöstön osalta laski 73 henkilöä vuoden 2024 aikana. Kuten Kuviosta 7 nähdään, sekä vakinaisen henkilöstön sairauspoissaolojen kalenteripäivät että poissaolleiden määrät laskivat edellisiin vuosiin verrattuna.

Kuvio 7. Vakinaisen henkilöstön sairauspoissaolot 2022–2024.

Henkilöstön sairauspoissaoloja leimaa lyhytaikaisuus. Kaikista poissaoloista 62 % oli lyhytaikaisia poissaoloja (1-29 työpäivää). Yli 180 päivän mittaiset pitkät poissaolot muodostivat 12 % kaikista sairauspoissaoloista, vähennystä edelliseen vuoteen on 13 prosenttiyksikköä.

Kuvio 8. Sairauspoissaolojen kestot koko henkilöstöllä 2024.

1.8.6. Työterveyshuolto ja työkykyä ylläpitävä toiminta

Kaupungin henkilökuntaa tuetaan ja kannustetaan huolehtimaan terveydestään ja hyvinvoinnistaan. Henkilöstölle tarjottiin SmartumPlus-etua, jota voi käyttää työssäjaksamisen tukemiseen. Lisäksi kaupunki tarjosi kuntosalivuoron kaksi kertaa viikossa sekä ohjausta kuntosalikäynteihin.

Työterveyshuollon järjestäjänä jatkoi Mehiläinen. Kaupungilla on ollut työterveydenhuollosta sopimus, joka kattaa myös sairaanhoidon. Kela –korvaus vuodelle 2024 on haettu, mutta näkyy vasta vuoden 2025 tilinpäätöksessä tulona.

Henkilöstölle on tiedotettu sähköpostilla ajankohtaisista työterveyden asioista. Koko henkilöstön yhteinen tiedotuskanava on intra -sivusto, johon kaikki henkilöstöä koskevat tiedotus ym. asiat laitetaan nähtäville. Intra -sivustossa on myös työhön perehdytysaineistoa, henkilöstöä koskevia ohjeita ja lomakkeita. Kesällä 2023 aloitettiin intran uudistustyö, jossa intra on saatu siirrettyä uudelle Drupal –alustalle vuonna 2024, mutta sisällöllisesti intratyö on vielä kesken.

Työnantaja tarjosi henkilöstölle mahdollisuuksia työhyvinvoinnin tukemiseen sekä liikunnan muodossa että henkisen työhyvinvoinnin ja yhdessä olemisen ja tekemisen muodossa.

Työntekijöillä on ollut käytössä Smartum-liikuntaseteli 100€/vuosi, pikkujouluruokailu, sekä kaksi ilmaista kuntosalivuoroa monitoimitalolla.

Yhteistyötoimikunta on kokoontunut vuoden aikana 9 kertaa. Työsuojelutoimikunta keskittyi päivittämään työsuojelun ohjeistuksia mm. päihdeohjelman, työsuojelun toimintaohjelman sekä häirinnän ja epäasiallisen kohtelun ohjeistuksen.

Vuoden 2024 aikana ei tehty aluehallintoviraston työsuojelutarkastuksia. Vuoden aikana keskityttiin päivittämään vanhentuneita ohjeistuksia ja se työ jatkuu myös seuraavana vuonna. Vuoden aikana päivitettiin Työsuojelun toimintaohjelma, Häirintä ja epäasiallinen kohtelu työssä ohjeistus sekä työstettiin päihdeohjelmaa lähes valmiiksi. Työsuojelutoimikunta käsitteli läheltä piti-ilmoitukset sekä kävi läpi lomautusten vaikutuksia eri työyhteisöissä. Työsuojelupäällikkönä toimi Kirsi Nahkanen, ja työsuojeluvaltuutettuina Riitta Rajakangas ja Pasi Aaltosaari.

1.9. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Kaupunginhallitus on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen alkuvuodesta 2021. Ohjeen mukaan sisäinen valvonta tähtää erilaisten riskien kokonaisvaltaiseen hallintaan. Riskienkartoituksessa käydään läpi kaikki riskilajit ja kartoitetaan niiden suuruus ja todennäköisyys sekä selvitetään tarvittavat toimenpiteet riskin vähentämiseksi. Riskienkartoitusta tehdään päävastuualueittain ja siitä tehdään vuosittain sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan yhteenveto, joka viedään tiedoksi kaupunginhallitukselle.

Kaupunginvaltuusto asettaa toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet päävastuualueille vuosittain talousarviossa. Tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan osavuosikatsauksissa. Tilinpäätöksessä arvioidaan kaupungin toimintaympäristöä ja sen riskejä osana tilinpäätöstä ja toimintakertomusta. Päävastuualueiden johtajat tekevät jatkuvaa sisäistä valvontaa ja dokumentoivat sitä. Kaupunginjohtaja tekee yhteenvedon sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumisesta vuosittain kaupunginhallitukselle.

Kaupungin näkökulmasta riskejä ovat toimintaympäristön muutokset, joista viime vuosina on koettu hyvinvointialueuudistus, jonka yhteydessä kaupungin rahoituspohjaa leikattiin suhteessa tiukemmin kuin monen muun kunnan sekä vuonna 2025 voimaan astuva TE-uudistus, jossa valtiolta siirtyvä rahoitus vaikuttaa olevan kuluja pienempi. Myös rahoitusmarkkinoiden tapahtumat kuten vuoden 2024 aikana jatkunut korkojen nousu aiheuttavat rahoitukseen liittyviä taloudellisia riskejä. Myös nopea hintojen kohoaminen, joka alkoi jo vuoden 2022 puolella, mutta jatkui vielä vuoden 2024 aikana on realisoitunut riski, joka on vaikuttanut kaupungin toimintaan sekä tavara- ja palveluhankintojen hintoihin. Maailmanpoliittinen tilanne on aiheuttanut vuoden 2024 aikana myös tietoturvallisuuteen kohdistuvia riskejä aktivoimalla kyberriskuja ja -

tiedustelua. Myös erilaiseen kriisivalmiuteen liittyviä asioita on kaupungin toiminnassa otettava huomioon kasvavassa määrin.

Erilaisiin riskeihin kaupunki on varautunut sekä suunnitelmallisesti omalla toiminnallaan että yhteistyökumppaneiden kanssa vakuuttamalla, tiedottamalla sekä kouluttamalla henkilöstöään ja sidosryhmiä.

Talousarvion mukaisten määrärahojen muutokset ja säästöt on selvitetty toimintakertomuksessa. Päävastuualueittain tarkasteltuna määrärahat alittuivat nettona sivistyspalveluissa 1 072 433 euroa ja teknisissä palveluissa 570 877 euroa. Hallintopalveluissa syntyi kokonaisuutena nettona ylitystä 1 540 415 euroa ja ympäristölautakunnan puolella 79 685 euroa.

Vakuutukset kilpailutetaan alkuvuoden 2025 aikana. Vuonna 2024 kaupungin vakuutukset olivat Pohjola Vakuutuksella. Kaupungin kiinteistöjen valvonta on asianmukaisella tasolla.

Korot lähtivät pitkään kestäneen alhaisen tason jälkeen nopeasti nousuun vuonna 2023, joten lainojen korkokulut ovat nousseet. Käytössä olevilla korkosuojausinstrumenteilla on kuitenkin varauduttu korkoriskeihin. Käytössä on kaksi tiettyyn lainaan otettua korkosuojausta, jotka päättyvät vuosina 2023 ja 2030 sekä vuoden 2019 alussa voimaan tullut 5 miljoonan euron ns. tasesuojaus, joka on tehty 10 vuodeksi. Korkoriskeihin on varauduttu myös ottamalla pitkäaikaista talousarviolainaa kiinteäkorkoisena. Vuoden 2024 aikana korot laskivat pysyen kuitenkin Ukrainan sotaa edeltänyttä aikaa korkeammalla tasolla.

Kaupungilla on omistuksessaan paljon kiinteistöjä ja kiinteistömassan hallintaan liittyy myös toimintaan sekä talouteen liittyviä riskejä. Hyvinvointialue Pohteen vuokraamien kiinteistöjen yhtiöittäminen tullaan tekemään vuoden 2025 aikana. Tällä hetkellä Pohde on vuokralla kaupungin omistamissa tiloissa ja hyvinvointialueiden taloustilanteen takia Pohde pyrkii vähentämään vuokrattavien neliöiden ja kiinteistöjen määrää sekä lyhentämään vuokrasopimuksia. Kaupunki omistaa myös tyhjänä olevia sekä lähiaikoina tyhjiksi jääviä kiinteistöjä kuten Tiiton koulu, As Oy Jukola sekä Satulaakso. Taseessa näkyvät myös purkamista odottavat (tai purkuun tulevat esim. Terveyskeskuksen vanha puoli) kiinteistöt. Osassa käytössä olevissa ja tarpeellisissakin kiinteistöissä on mittavasti korjausvelkaa. Kiinteistöpuolen riskinä on myös viime vuosina arvaamaton ja äkillisestikin nouseva energiahinta, esim. hakeämmityksen hinta on tuplaantunut muutamassa vuodessa. Kriittisesti on myös arvioitava kiinteistöjen käyttöastetta ja tilatehokkuutta. Osa kiinteistöistä on myös vaikeasti muunneltavia ja tilat eivät enää ole tarkoituksenmukaiset kaupungin toimintaan. Omistuksien määrää on arvioitava kriittisesti ja mahdollisesti luovuttava kiinteistöistä eri keinoin, samalla tasearvo ja saatava myyntihinta eivät usein kohtaa.

Kaupungilla on käytössä asiakirjanhallintaohjelmistoon liittyvä sopimuksenhallintajärjestelmä, jolla voidaan seurata mm. sopimusten voimassaolon päättymistä. Vanhojen sopimusten tallentaminen sopimuksenhallintajärjestelmään on osittain vielä kesken.

Sisäisen valvonnan ohjeen mukaisesti kaupunginjohtaja voi määrätä päävastuualueen ulkopuolisen henkilön suorittamaan sisäistä tarkastusta. Kuluneena vuonna sisäistä tarkastajaa ei ole määrätty.

Valtiovarainministeriö on määrännyt Haapajärven kaupungin arviointimenettelyyn taseessa olevien kumulatiivisten alijäämien vuoksi. Alkuvuodesta 2022 kaupunginvaltuusto hyväksyi toimenpideohjelman, jolla kaupungin talous saadaan tasapainoon eikä kuntajakoselvitystä tarvitse aloittaa. Vuoden 2022 toimenpiteistä suurin osa on toteutunut. Vuoden 2024 osalta toteutuneet toimenpiteet kuvataan tarkemmin kappaleessa 1.14 Arviointimenettelyn toimenpiteiden toteuttaminen.

Taloudellisten riskien toteutuminen ja niihin varautuminen toteutuu arviointimenettelyyn kuuluvalla toimenpiteiden toteutuksen vuosittaisella seurannalla. Myös valtionvarainministeriö seuraa arviointimenettelyssä päätettyjen toimenpiteiden toteutumista.

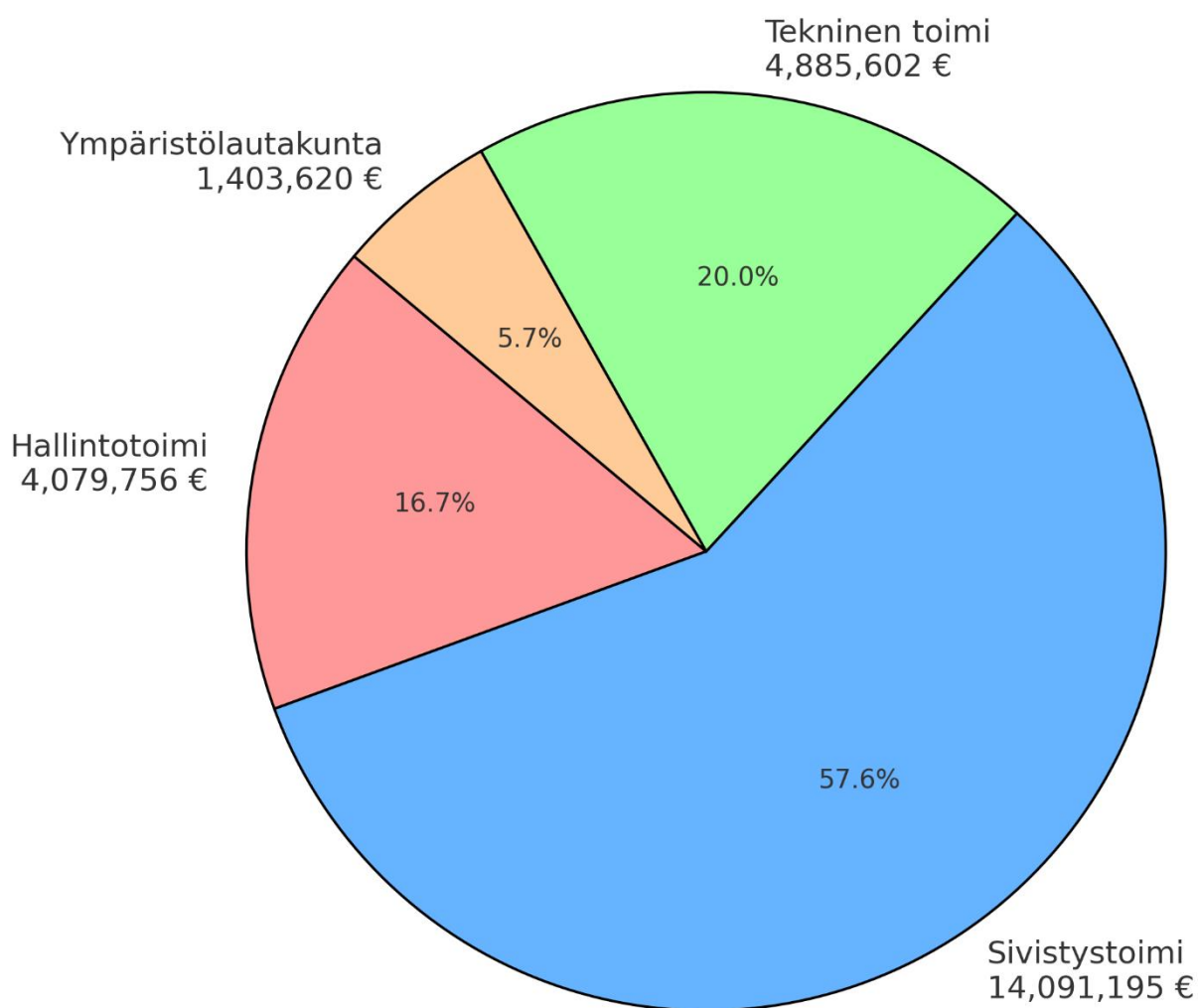
1.10. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Tässä esitetyssä tuloslaskelman tarkastelussa on otettu huomioon ainoastaan ulkoiset tulot ja menot.

Toimintatuotot olivat vuonna 2024 5 770 685 euroa. Tuotot lisääntyivät 1 067 916 euroa (22,71 %) edelliseen vuoteen verrattuna. Toimintatuotoissa myyntituottoja kertyi 2 076 858 euroa, joka oli euroa 497 453 edellisvuotta enemmän. Maksutuotot kasvoivat 101 914 euroa. Tuet ja avustukset puolestaan vähenivät 170 238 euroa. Vuokratulot olivat vuonna 2024 2 145 350 euroa, 491 681 euroa enemmän kuin vuonna 2023.

Toimintakulut olivat vuonna 2024 18 716 289 euroa. Ne vähenivät 2 168 649 euroa (10,38 %) verrattuna edelliseen vuoteen. Palkat ja palkkiot olivat vuonna 2024 11 022 048 euroa. Vähennystä edelliseen vuoteen verrattuna oli 190 322 euroa, 1,7 %. Henkilösivukulut olivat vuonna 2024 2 370 395 euroa, 10 802 euroa enemmän kuin edellisvuonna. Palvelujen ostot olivat vuonna 2024 6 073 454 euroa, mikä on edelliseen vuoteen verrattuna 1 163 500 euroa vähemmän. Aineiden ja tarvikkeiden ostot olivat puolestaan 1 726 793 euroa, 627 511 euroa vähemmän kuin edellisvuonna. Vuonna 2024 avustuksia myönnettiin 671 778 euroa, 6 324 euroa vähemmän kuin edellisvuonna. Vuokratulot olivat vuonna 2024 1 143 836 euroa 54 208 euroa vähemmän kuin vuonna 2023. Muut toimintakulut olivat vuonna 2024 2 282 706 euroa, 998 012 euroa edellisvuotta enemmän.

Toimintakulut 2024

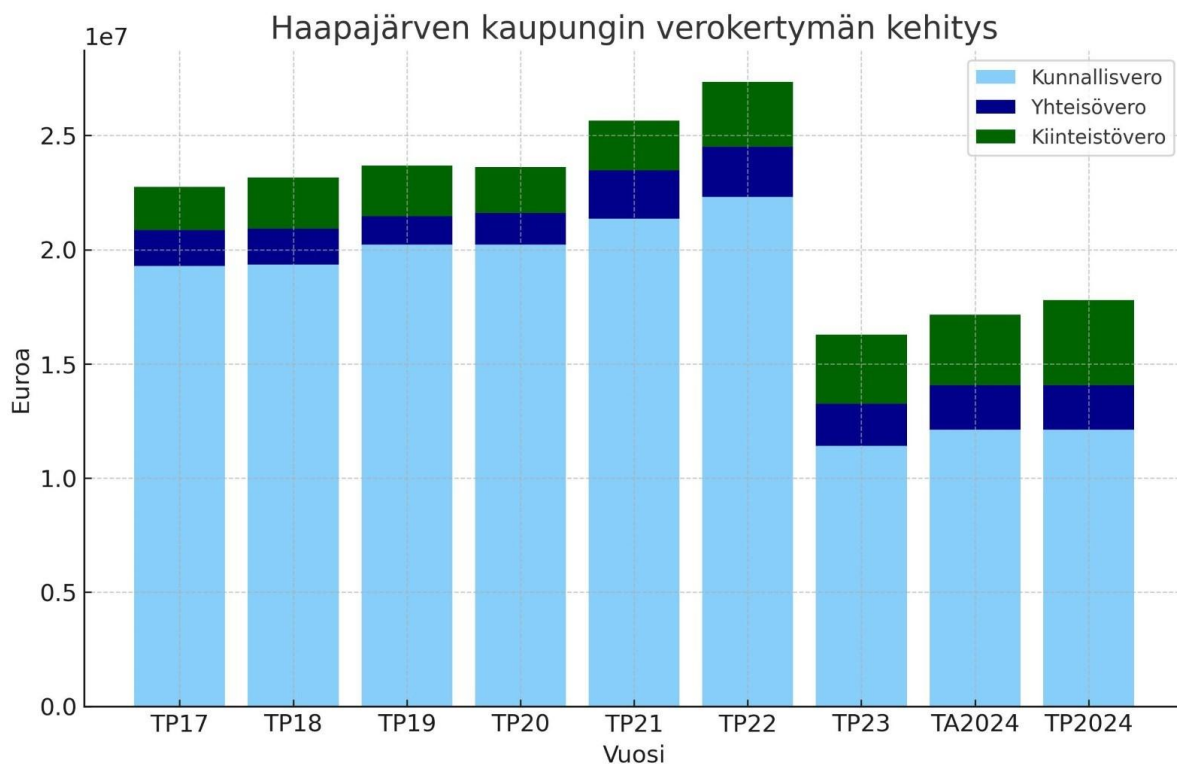

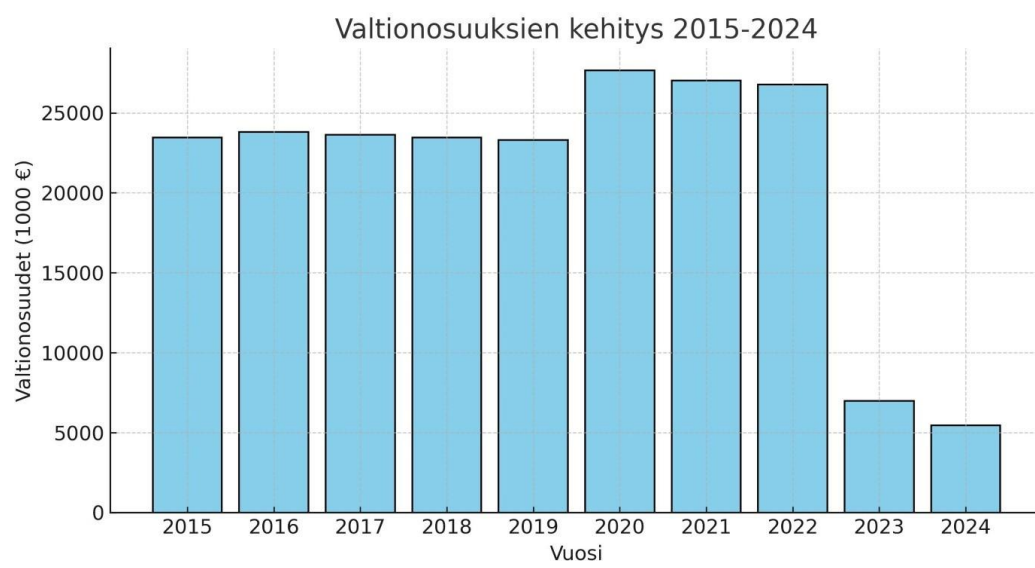
Vuoden 2024 toimintakate oli –18 716 489 euroa. Toimintakate oli vuonna 2023 –20 885 138 euroa eli se vahvistui edelliseen vuoteen verrattuna 10,38 %, 2 168 649 euroa. Toimintakate on tuottojen ja kulujen erotus.

Verotulot ovat vuonna 2024 yhteensä 17 792 539 euroa. Verotulot nousivat edellisvuodesta 9,25 % - (1 506 088 euroa). Kunnallisveroverotuloja kertyi 12 124 917 euroa. Verotulot nousivat edellisvuodesta 6,26 % - (714 767 euroa). Kiinteistöveroja kertyi 3 724 251 euroa. Kiinteistöverojen tuotto oli 694 351 euroa enemmän kuin vuonna 2023. Yhteisöveron tuotto oli 1 943 379 euroa, 96 968 euroa enemmän kuin edellisvuonna. Vuoden 2024 tuloveroprosentti oli 10,20 %. Kiinteistöveroprosentit olivat: yleinen veroprosentti 1,35 %, vakituiset asunnot 0,75 %, muut asuinrakennukset 1,35 %, voimalaitokset 3,10 % ja yleishyödylliset yhteisöt 0,30 % ja rakentamattomat rakennuspaikat 5,00 %.

Valtionosuudet olivat vuonna 2024 yhteensä 5 452 707 euroa ja vähennystä edellisvuoteen tapahtui -21,91 % (1 530 188 euroa). Kunnan peruspalvelujen valtionosuus oli -521 942 euroa. Verotulomenetysten kompensatio oli 3 809 126 euroa. Kunnan saamaan kokonaisvaltionosuuden määrään vaikuttavat lisäksi muu kuin ns. yhteen putkeen kuuluva opetus ja kulttuuritoimi. Tähän luetaan perusopetuksesta mm. lisäopetus, kansalaisopisto ja liikunta- ja nuorisotyö. Yhden putken ulkopuoliseen opetus- ja kulttuuritoimeen luetaan ylläpitäjäjärjestelmä (lukio, ammatillinen koulutus, ammattikorkeakoulu). Ylläpitäjäjärjestelmässä on oma erillinen asukaskohtainen rahoitusosuus, joka vähentää kunnan valtionosuutta. Vuonna 2024 Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet olivat 476 813, 101 408 euroa huonommat kuin edellisvuonna.

Seuraavassa on esitetty taulukkona verotulojen ja valtionosuuksien kehitys Haapajärvellä.

1.10.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen

	2024	2023
	<i>1 000 €</i>	<i>1 000 €</i>
TOIMINTATUOTOT	5 771	4 703
TOIMINTAKULUT	-24 487	-25 588
TOIMINTAKATE	-18 716	-20 885
VEROTULOT	17 793	16 286
VALTIONOSUUDET	5 453	6 983
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT		
KORKOTUOTOT	4	0
MUUT RAHOITUSTUOTOT	2 469	1 383
KORKOKULUT	-1 313	-878
MUUT RAHOITUSKULUT	-421	-697
VUOSIKATE	5 268	2 193
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 453	-2 301
TILIKAUDEN TULOS	2 815	-109
POISTOERON MUUTOS	85	85
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	2 900	-23
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	23,6	18,4
Vuosikate/Poistot, %	215	95
Vuosikate, euroa/asukas	816	334
Asukasmäärä	6 459	6 558

1.10.2. Toiminnan rahoitus

		2024	2023
		1 000 €	1 000 €
TOIMINNAN RAHAVIRTA			
VUOSIKATE		5 268	2 193
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT		-168	-115
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA			
INVESTOINTIMENOT		-8 890	-11 371
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENOIHIIN		0	212
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT		1 769	224
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		-2 021	-8 857
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA			
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET			
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS		0	-300
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS		15	0
LAINAKANNAN MUUTOKSET			
PITKÄAikaisten Lainojen Lisäys		12 000	15 548
PITKÄAikaisten Lainojen Vähennys		-8 512	-7 149
LYHYTAikaisten Lainojen Muutos		-5 500	5 500
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET			
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET		-3	20
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS		7	6
SAAMISTEN MUUTOS		-482	-94
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS		-1 823	86
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		-4 298	13 618
RAHAVAROJEN MUUTOS		-6 319	4 761
RAHAVARAT	31. 12.	14 622	20 942
	1. 1.	20 942	16 181
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		2024	2023
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 €		14 482	15 222
Investointien tulorahoitus, %		59,3	19,7
Laskennallinen lainanhoitokate		0,8	0,4
Kassan riittävyys, pv		122	166

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Negatiivinen (alijäämäinen) määrä puolestaan tarkoittaa, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä tai ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä kuvaa investointien omarahoituksen toteutumista pidemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Haapajärven kaupungin toiminnan ja investointien rahavirran kertymä vuonna 2024 oli 14 482 000 euroa, kun se vuonna 2023 oli 15 222 000 euroa.

Laskennallinen lainanhoitokate = $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kaupungin kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla.

Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi, tulorahoitus riittää lainojen hoitoon.

Jos tunnusluku on alle 1, lainojen hoitoon joudutaan ottamaan lisälainaa, realisoimaan kaupungin omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Hyvä lainanhoitokyky: tunnusluku yli 2

Tyydyttävä lainanhoitokyky: tunnusluku 1–2

Heikko lainanhoitokyky: tunnusluku alle 1

Haapajärven kaupungin laskennallinen lainanhoitokate vuonna 2024 oli 0,8 ja vuonna 2023 se oli 1,15.

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä, joka lasketaan seuraavasti:

Kassan riittävyys (pv) = $365 \text{ pv} * \text{Rahavarat } 31.12 / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Haapajärven kaupungin kassan riittävyys vuonna 2024 oli 122 päivää, kun se vuonna 2023 oli 166 päivää. Tämä tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kaupungin kassavaroilla.

Rahoituslaskelmassa valtuustoon nähden sitovat antolainasaamisten vähennys, antolainasaamisten lisäys, pitkäaikaisten lainojen vähennys, pitkäaikaisten lainojen lisäys ja lyhytaikaisten lainojen muutos.

1.10.3. Rahoitusasema ja sen muutokset

VASTAAVAA	2024	2023
	1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	200	204
AINEETTOMAT OIKEUDET	0	65
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT	200	139
AINEELLISET HYÖDYKKEET	53 076	47 284
MAA- JA VESIALUEET	4 938	5 078
RAKENNUKSET	27 154	28 283
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	6 048	6 429
KONEET JA KALUSTO	44	70
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	54	54
ENNAKKOMAKS JA KESKENER HANKIN	14 839	7 371
SIJOITUKSET	9 053	10 022
OSAKKEET JA OSUUDET	8 729	9 682
MUUT LAINASAAMISET	325	340
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	62 330	57 510
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
LAHJOITUSRAHASTOJEN VARAT	38	36
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHTEENSÄ	38	36
VAIHTUVAT VASTAAVAT		

VAIHTO-OMaisuUS	16	23
AINEET JA TARVIKKEET	16	23
SAAMISET	2 468	1 986
PITKÄAIKAISET SAAMISET	0	70
MYyntISAAMISET	0	70
LYHYTAIKAISET SAAMISET	2 468	1 915
MYyntISAAMISET	1 656	804
LAINASAAMISET	384	359
MUUT SAAMISET	157	381
SIIRTOSAAMISET	271	371
RAHOITUSARVOPAPERIT	11 125	
MUUT ARVOPAPERIT	11 125	15 272
RAHAT JA PANKKISAAMISET	3 497	5 670
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	17 106	22 950
VASTAAVAA YHTEENSÄ	79 474	80 496
TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	25,5	22,0
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	201,1	218,5

VASTATTAVAA	2024	2023
	1 000 €	1 000 €
OMA PÄÄOMA		
PERUSPÄÄOMA	20 466	20 466
ARVONKOROTUSRAHASTO	1 125	1 125
MUUT OMAT RAHASTOT	101	101
EDELL TILIKAUS YLI-/ALIJÄÄMÄ	-6 046	-6 023
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	2 900	-23
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	18 547	15 646

POISTOERO JA VAPAAEHT VARAUKS		
POISTOERO	1 607	1 693
POISTOERO JA VAPAAEHT VARAUKS YHTEENSÄ	1 607	1 693
PAKOLLISET VARAUKSET		
MUUT PAKOLLISET VARAUKSET	161	162
PAKOLLISET VARAUKSET YHTEENSÄ	161	162
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
LAHJOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	228	229
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ	228	229
VIERAS PÄÄOMA		
PITKÄAIKAINEN	46 384	44 759
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSL	46 384	43 298
SAADUT ENNAKOT	0	1 462
LYHYTAIKAINEN	12 547	18 007
JOUKKOVELKAKIRJALAINAT	0	5 500
LAINAT RAH.-JA VAKUUT.LAITOKS.	8 417	8 016
SAADUT ENNAKOT	583	187
LYHYTAIKAISET OSTOVELAT	1 049	1 761
MUUT VELAT	297	288
SIIRTOVELAT	2 202	2 255
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	58 931	62 766
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	79 474	80 496
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 euroa	-3 146	-6 046
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas	-487,0	-921,9
Lainakanta 31.12., 1000 euroa	54 801	56 814
Lainakanta 31.12., euroa/asukas	8484	8663
Lainat ja vuokravastuut, 31.12.	55 196	58 699
Lainat ja vastuut, €/asukas	9	9

Lainasaamiset, 1000 euroa	325	340
Asukasmäärä	6 459	6 558

Taseen loppusumma 31.12.2024 oli 79 474 000 euroa kun se vuotta aiemmin oli 80 496 000.

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäimellä. Omavaraisuusaste, % = $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Haapajärven kaupungin omavaraisuusaste oli 25,5 % vuonna 2024, kun se oli 22,0 % vuonna 2023. 50 % tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus -tunnusluku kertoo, paljonko käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Suhteellinen velkaantuneisuus, % = $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Haapajärven kaupungin suhteellinen velkaantuneisuus oli 201,1 % vuonna 2024, kun se oli 218,5 % vuonna 2023.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) –tunnusluku lasketaan seuraavasti: Kertynyt ylijäämä (alijäämä) = Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä). Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana tai kuinka paljon on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Haapajärven kaupungilla oli kertynyttä alijäämää vuoden 2024 lopussa -3 146 000 euroa, kun se vuonna 2023 oli -6 066 000 euroa.

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla.

Lainakanta 31.12.2024 oli 54 801 000 euroa, kun se 31.12.2023 oli 56 814 000 euroa. Lainakanta pieneni edellisvuodesta 2 013 000 € euroa. Lainaa on asukasta kohden tilikauden 2024 lopussa 8 484 euroa, kun sitä tilikauden 2023 lopussa oli 8 663 euroa.

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena. Lainojen ja vuokravastuiden määrä 31.12.2024 oli 55 196 000 euroa, kun se 31.12.2023 oli 58 699 euroa.

Sijoitussalkun kirjanpitoarvo tilikauden 2024 lopussa oli 11 125 489 euroa, kun se vuoden 2023 lopussa oli 15 271 974 euroa.

1.11. Kokonaistulot ja –menot

Kokonaistulot ja -menot -laskelmassa on koottu yhteen kaikki kunnan menot ja tulot tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta. Siten se kuvaa rahanlähteitä ja -käyttöä.

KOKONAISTULOT JA -MENOT

TULOT	1000 €	MENOT	1000 €
TOIMINTA		TOIMINTA	
TOIMINTATUOTOT	5 771	TOIMINTAKULUT	24 487
VEROTULOT	17 793	KORKOKULUT	1 313
VALTIONOSUUDET	5 453	MUUT RAHOITUSKULUT	421
KORKOTUOTOT	4	TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	
MUUT	2 469	+/- PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOS	1
RAHOITUSTUOTOT		- PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN	-51
TULORAHOITUKSEN		LUOVUTUSTAPPIOT	
KORJAUSERÄT		INVESTOINNIT	
- PYSYVIEN	-218		
VASTAAVIEN			
HYÖDYKKEIDEN			
LUOVUTUSVOITOT			
INVESTOINNIT		INVESTOINTIMENOT	8 890
PYSYVIEN VASTAAVIEN	1 769	RAHOITUSTOIMINTA	
HYÖDYKKEIDEN			
LUOVUTUSTULOT			
RAHOITUSTOIMINTA		PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	8 512
ANTOLAINASAAMISTEN	15	LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	5 500
VÄHENNYS			
PITKÄAIKAISTEN	12 000	KOKONAISMENOT YHTEENSÄ	49 073
LAINOJEN LISÄYS			
KOKONAISTULOT YHTEENSÄ	45 055		

Täsmäytys:

Kokonaistulot - Kokonaismenot = 45 055 - 49

073 = -4 019

Rahavarojen muutos -

Muut maksuvalmiuden muutokset = -6 319 - (-2 301) = -4 019

1.12. Kuntakonsernin toiminta ja talous

Toiminnan tavoitteet:

Kaupungin tytäryhtiöitä ovat Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokratalot, Haapajärven Yrityspalvelut Oy, Haapajärven Lämpö Oy ja Haapajärven Vesi Oy sekä Asunto-osakeyhtiö Haapajärven Jukola ja Haapajärven Keilahalli Oy. Tässä luvussa perehdytään tarkemmin neljän suurimman tytäryhteisön toimintaan vuonna 2024.

Vuokrataloyhtiö huolehtii kaupungin vuokra-asunnoista sekä niiden rakentamisesta ja kunnossapidosta. Yhtiöllä on selkeä ja itsenäinen toimiala. Vuokra-asuntotoiminta pystytään hoitamaan toiminnasta saaduilla vuokratuloilla, kun asuntojen käyttöaste on riittävän korkea.

Kaupunki hoitaa yrityskohtaiset neuvontapalvelut oman tytäryhtiön eli yrityspalvelujen toimesta. Lisäksi yrityspalvelut tuottavat yritysten tarvitsemat toimitilapalvelut. Yrityspalveluilla on palveluksessa toimitusjohtajan lisäksi yrityskehittäjä. Kaupunki jatkoi edelleen NIHA:n jäsenenä ja osti vuotuisella jäsenmaksulla aluekehityksen ja yritystoimijoiden yhteiset hankepalvelut seutukunnalta.

Myös lämpö- ja vesi-yhtiöt ovat itsenäisiä taloudellisesti ja ne rahoittavat toimintansa pääosin käyttö- ja liittymämaksuilla. Yhteisenä tavoitteena konsernissa on konsernin koko velkamäärän pienentäminen. Kaupunki antaa edelleenkin tarvittaessa takauksia tytäryhtiöiden lainojen vakuudeksi erillisillä valtuuston päätöksillä. Pieneköjä investointeja yhtiöiden tulee jatkossakin toteuttaa omilla vakuusjärjestelyillä. Tytäryhtiöiden toimintaa esitellään edelleen luottamushenkilöille vuosittain maaliskuussa valtuuston iltakoulussa. Riittävän suurissa asioissa tullaan iltakouluja järjestämään erikseen.

Yhtiöiden hallitusten jäsenten valinnassa huomioidaan kuntalain 47 §:n määräys, jonka mukaan hallituksen kokoonpanossa on otettava huomioon yhteisön toimialan edellyttämä riittävä talouden ja liiketoiminnan tuntemus. Tytäryhtiöiden toiminnan kehittämiseksi on laadittu konsernin toiminnan suuntaviivat 2025 asiakirja. Myös konserniohjeet on uusittu.

Yhtiöiden keskinäistä yhteistyötä hallinnollisissa ja muissa toiminnallisissa asioissa kehitetään jatkuvasti. Säännöllistä konsernipalaverikäytäntöä jatketaan. Kunnallistekniikan rakentamisessa ja kunnossapidossa sekä kiinteistönhuollossa yhteistyötä lisätään konsernin sisällä.

Toteutuminen:

Koko konsernin korollinen velkamäärä laski yhteensä n. 3,7 miljoonaa euroa, mikä oli asukasta kohden 573,5 euroa. Kaupunki antoi takauksia Vuokratalojen Puutalokortteli rakennusprojektille. Lisäksi kaupunki pääomitti vuokrataloyhtiötä ja yrityspalveluita.

Yhteisten konsernipalaverien pitämistä on jatkettu. Tytäryhtiöt ovat tehneet yhteistyötä tarpeellisin osin. Vuokratalot -yhtiö on edistänyt konsernitavoitteiden toteutumista mm. rakennushankkeiden sekä Koivuhaan aluekehittämissuunnitelman osalta.

	Kotipaikka	Kunnan omistusos. %
Tytäryhteisöt		
Kiint Oy Hpj Vuokratalot Oy	Haapajärvi	100
Hpj Yrityspalvelut Oy	Haapajärvi	100
As Oy Hpj Jukola	Haapajärvi	100
Haapajärven Vesi Oy	Haapajärvi	100
Hpj Lämpö Oy	Haapajärvi	75,09
Hpj Keilahalli Oy	Haapajärvi	50,33
Kuntayhtymät		
Jokilaaksojen koulutus ky	Nivala	9,12
Jokilaaksojen Musiikkiopisto	Nivala	12
Pohj.-Pohjanmaan Liitto	Oulu	2,09

Taulukko: Haapajärven kaupungin tytäryhteisöt ja omistusosuudet (%).

1.12.1. Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokratalot

Tavoitteet ja riskit

Toimintatavoitteet:

1. käyttöaste yli 95 % -> ei toteutunut. Toimintaympäristössä tapahtuneiden muutosten sekä asumiseen liittyvien tukileikkausten seurauksena käyttöaste laski 82,3 %:in.
2. vaihtuvuus alle 33 % -> ei toteutunut. Vaihtuvuus nousi 51 %:in. Vaihtuvuuden lisääntymiseen vaikutti voimakkaasti asumiseen liittyvät tukileikkaukset, jonka johdosta pienruokakuntia siirtyi edullisempiin asuntoihin.
3. vuokraustoiminnan sähköisen asioinnin astetta lisätään -> toteutui. Yhtiössä siirryttiin täysimääräisesti sähköiseen vuokrausjärjestelmään sekä otettiin käyttöön AsukasApp.

Kiinteistöjen kunnossapitoa tehdään vuokrissa kerättävien vuosikorjaus- ja pieninvestointimäärärahojen puitteissa. Lainarahoituksella tehdään suunnitelmallisesti uudisrakentamista ja peruskorjaustyyppisiä korjauksia kiinteistöihin, jotka kiinteistöjen salkutuksen perusteella ovat pysyvästi pidettäviä.

- Toteutui. Yhtiössä tehtiin vaihtuvuuden takia runsaasti huoneistokunnostuksia ja muita pieninvestointeja.

Edistetään esteettömämpää asumista kuntoarvioiden teon yhteydessä laadittavilla esteettömyyskartoituksilla, joita hyödynnetään esteettömien asuntojen tarpeen lisääntyessä kiinteistöjen ja asuntojen muutostöissä.

- Ei toteutunut. Yhtiössä on ns. vanhan kannan osalta 4 kiinteistöä kartoitettu, joka esteettömien uudiskohteen asuntojen valmistumisen ja muun kysyntätilanteen takia on riittävä määrä tällä erää.

Vitikantie 17 ja 19 uudisrakennushankkeet sekä Kaivokatu 7 peruskorjaushanke valmistuvat 2024.

- Toteutui. Puutalokortteli 1-2 valmistuivat 1.8.2024. Peruskorjaushanke toteutui A-rapun ja yleistilojen osalta vuonna 2024 ja b-rappu valmistuu 30.3.2025.

Koivuhaassa yhtiön aluekehittämissuunnitelman toteutushanketta jatketaan.

- Toteutui ja saatiin kahden piha-alueen istutusten kunnostamista lukuun ottamatta valmiiksi. Myös kaupungin toimet valmistuivat syksyllä 2024.

Edistetään omassa toiminnassa kaupungin Hinku-tavoitteita.

- Toteutui. Puurakenteisissa uudiskohteissa on käytössä matalalämpöinen kaukolämpö. Veden mittaukseen siirtyminen on koko kiinteistökannassa loppusuoralla.

Jatketaan monipuolista markkinointia

- Toteutui. Puutalokorttelin ja Sivakan osalta tehtiin myös erilliset kampanjat.

1.12.2. Haapajärven Yrityspalvelu Oy

Tavoitteet ja riskit

Haapajärven Yrityspalvelut Oy edistää paikallista elinkeinoelämää tarjoamalla yritysneuvontaa, toimitilapalveluja sekä osallistumalla kehittämishankkeisiin ja elinkeinotoimintaa tukeviin palveluihin.

Haapajärven Yrittäjät ry on tärkeä yhteistyökumppani ja kehittämistyössä yhtenä keskeisenä työkaluna toimii Tulevaisuusfoorumi. Foorumi kokoontuu kahdesti vuodessa ja koostuu

yrittäjistä, kaupunginjohtajasta sekä Yrityspalvelujen edustajista. Foorumi vahvistaa kaupungin ja yritysten yhteistyötä sekä kehittää elinvoimahankkeita.

Myös seutukunnan kehittämissyhtiö Nihakin kanssa tehty yhteistyö alueellisissa yrityskehityshankkeissa on tärkeässä roolissa paikkakunnan elinvoiman edistämisessä.

Keskustan kehittäminen tukee kaupallista toimintaa, ja sen viihtyisyyttä parannetaan esimerkiksi viherrakentamisella, valaistuksella ja siisteyden ylläpidolla. Myös sosiaalinen media on yhä tärkeämpi osa kuntamarkkinointia.

Haasteita tuo yrittäjien eläköityminen, mikä vaikeuttaa yritystoiminnan jatkuvuutta. Yrityspalvelujen tavoitteena on myös houkutella uusia toimijoita Ouluntien ja Hallan teollisuusalueille, joita kehitetään mm. maanhankinnan, YVA-menettelyn ja kaavoituksen avulla. Painopiste on uusiutuvassa energiassa, biotaloudessa ja kestävä kehityksen yrityksissä.

Lisäksi Yrityspalvelujen tulee varmistaa toimitilojen saatavuus sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä tukien paikallisia ja uusia yrityksiä.

Riskit

Toimitilojen hallinnointi sisältää taloudellisia riskejä, erityisesti jos yritystilat jäävät tyhjiksi. Tulipalo ja muut vahingot ovat vakuutettavissa, mutta tyhjillään oleville tiloille ei ole kattavaa vakuutusturvaa.

Toteutuminen

- Yrityskontaktit: Noin 300 yritysneuvottelua ja kehittämiskeskustelua.
- Hankkeet: Avustettiin 25 kehittämishankkeessa ja ohjattiin yrityksiä Nihakin kehityshankkeisiin.
- Tapahtumat: Järjestettiin 16 tilaisuutta yrityksille ja yleisölle.
- Tulevaisuusfoorumi kokoontui poikkeuksellisesti vain kerran.
- Keskustan viihtyvyytoimet: Katuvalomainokset, kausivalaistus, torin elävöittäminen ja informatiiviset opasteet.
- Kuntamarkkinointi: Laaja näkyvyys eri medioissa ja tapahtumissa.
- Toimitilat: Uusia yritystilahankkeita ei käynnistynyt talouden taantuman vuoksi. Yrityskonkurssin myötä Yrityspalveluille palautui 2000 m² teollisuuskiinteistö.
- Ouluntien ja Hallan teollisuusalueiden YVA-menettely eteni – arviointiselostus oli nähtävillä ja yleisötilaisuus järjestettiin 12.6. ELY -keskuksen perusteltu päätelmä valmistuu vuonna 2025.

1.12.3. Haapajärven Lämpö Oy

Tavoitteet ja riskit:

Haapajärven Lämpö Oy tuottaa asiakkailleen kaukolämpöä uusiutuvalla energialla ja CO₂ vapaasti. Kaukolämpö tuotetaan lähes kokonaan Haapajärven teollisuuslaitoksilta saatavilla polttoaineilla. Tällä hetkellä Haapajärven Lämpö Oy on edullisin kaukolämmön energiantuottaja koko maan mittapuitteissa.

Tavoitteena on, että kaukolämmön hinta on kaikissa kuluttajaryhmissä kilpailukykyisimpien joukossa, sekä valtakunnallisesti ja myös Haapajärvellä muihin lämmitysmuotoihin verrattuna. Tavoitteena on myös kehittää Haapajärvellä bioenergia- ja biotuotetaloutta. Uuden Biohybridilaitoksen valmistuttua keskitytään tulevaisuudessa uusiin monimuotoiseen CO₂ vapaisiin energian tuotantoihin, joihin kuuluu lämpöpumput, aurinkoenergia ja ehkä tulevaisuudessa tuulivoimakin.

Verkoston laajentamista jatketaan kaava-alueella kannattavilta osin. Verkostoa saneerataan ns. sairaalanrunгон osalta. Lisäksi tarjotaan myös ”kaukokylmää” asiakkaille niissä kohteissa missä se on järkevää toteuttaa.

Uuden pääkattilan valmistumisen myötä perustoiminnot muuttuvat energian tuotannossa. Uusi varautumissuunnitelma valmistuu vuonna 2024. Varautumissuunnitelma tehdään, kun uusi biohybridilaitos on käytössä ja toiminta on vakiintunut energiantuotannon osalta. Varautumissuunnitelman valmistuttua katsotaan kaupungin kanssa mitä se tarkoittaa tarkemmin kaupungin oman varautumissuunnitelman kannalta.

Toteutuminen:

Lämpö -yhtiön energian hinta on saatu pidettyä ennallaan ja jatkossakin yhtiössä tehdään töitä sen eteen, että Haapajärven Lämpö Oy olisi yksi Suomen edullisimmista kaukolämpöyhtiöistä. Energiahinnan korotus tehtiin vuoden 2024 alussa ja se oli erittäin maltillinen koko maahan verrattuna. 2023 investointina ORC-laitokseen, jolla tuotetaan omakäyttösähköä laitokseen, tämä investointi on osoittautunut erittäin kannattavaksi, jopa paremmaksi mitä investointi laskelmat osoittivat.

Verkostoa on rakennettu uusien liittyjien osalta. Linninpuiston kaukolämpörungon saneeraus tehtiin 2024 kesällä, tällä parannettiin verkon vuotoriskiä merkittävästi.

Riskienhallintaa parannettiin varavoimakoneiden huoltosopimuksella, sekä henkilökunnan koulutuksella kyber-turvallisuuden näkökulmasta.

1.12.4. Haapajärven Vesi Oy

Tavoitteet ja riskit:

Haapajärven Vesi Oy:n tavoitteet ovat seuraavat:

- Asiakkaille myytävän veden mikrobiologinen laatu täyttää jatkuvasti viranomaisten talousveden laadulle asettamat normit.
- Veden laadusta ei tule asiakasvalituksia.
- Veden paine on riittävän korkea kaikilla verkoston osilla
- Jätevesiverkoston vuotovesimäärä on korkeintaan 50 prosenttia jäteveden puhdistamolle toimitettavasta jätevedestä.
- Yhtiön tilinpäätöksen tulos varsinaisen liiketoiminnan osalta ei ole tappiollinen
- Jatketaan tehdyn selvityksen pohjalta yhteistyössä kaupungin kanssa jätevesiverkoston vuotovesien vähentämistä.
- Uuden alavesisäiliön ja pumppaamon rakentaminen.
- Jätevesiverkoston saneeraamisen jatkaminen.

Arvio yhtiön riskeistä on koottu Vesihuollon valmiussuunnitelmaan. Suurimmat riskit ovat vaikea häiriötilanne, suuronnettomuus ja poikkeusolot. Riskeihin varaudutaan mm. verkostojen saneerauksella sekä kaukovalvonnan ja –ohjauksen kehittämisellä sekä henkilöstön ammattitaidon kehittämisellä. Lisäksi kiinnitetään huomiota mahdollisissa häiriötilanteissa yhteistyöhön terveysviranomaisten, Haapajärven kaupungin ja alueen muiden vesihuollon organisaatioiden sekä yksityisten toimijoiden kanssa. Myös viestintää mahdollisissa kriisitilanteissa pyritään tehostamaan.

Toteutuminen:

Kertomusvuoden 2024 tavoitteet pääosin toteutuivat. Vedenhankinnan ja –jakelun turvaaminen joka hetki ympäristön kannalta kestävällä tavalla ja kohtuullisin kustannuksin on toteutunut. Jätevesien poisjohtaminen Kalajoen puhdistamolle toteutui. Oksavalle rakennettiin uusi alavesisäiliö ja pumppaamo. Keskustassa saneerattiin jäteveden runkoviemäriä 750 m. Talousveden myynti ja jäteveden vastaanotettu määrä pysyi ennallaan. Jäteveden sisältämä vuotovesimäärä oli 50 %. Puhtaan veden hukkavesimäärä oli 19 %. Huolimatta kulutusmaksujen korotuksesta talous pysyi lievästi tappiollisena. Syynä tähän olivat isot laitos ja verkostoinvestoinnit sekä jäteveden käsittelykulut. Haapajärven Vesi Oy:n veden- ja jätevesien kulutusmaksut ovat valtakunnan keskitasoa.

Riskienhallintajärjestelmien toimivuus tytäryhteisöissä:

Haapajärven Veden taloudellinen tilanne on pysynyt vakaana. Verkostojen saneerausta jatketaan tavoitteena hukka- ja vuotovesimäärien pienentäminen. Vesiyhtiössä panostetaan varautumiseen. Materiaalihankinnoilla ja henkilöstön koulutuksella.

1.12.5. Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Haapajärven kaupunkikonsernin yhtiöiden toimintaan vaikuttaa paikkakunnan yleinen kehitys.

Väestökehitys sekä liike-, teollisuus- ja omakotirakentaminen heijastuvat suoraan yhtiöidenkin toiminnan kehitykseen.

Yrityspalvelujen toimialaan kuuluvat elinkeino- ja yritysneuvontapalvelut, joilla kehitetään osaltaan paikkakunnan yritysten palveluja ja siten yritystoiminnan kehittymisen kautta luodaan uusia työpaikkoja paikkakunnalle. Tilinpäätöstä laadittaessa kaupunki on päättänyt siirtyä vaiheittain vuoden 2025 aikana ostamaan yrityspalvelut Nihakin kautta. Haapajärven yrityspalveluiden toimialaa tulee olemaan jatkossa toimitilojen tarjoaminen yrityksille. Ouluntien teollisuusalueen ja Hallan bioteollisuusalueen toimintaa kehitetään edelleen ja myyntiä vauhditetaan yhdessä Nihakin kanssa. Maa-alueiden hankinnassa pyritään aiesopimuksiin, joiden kautta voidaan edetä kaavoituksessa kohti teollisia alueita.

Vuokratalojen asuntojen käyttöaste on yleisestä taloustilanteesta ja muuttotappiosta johtuen edelleen laskeva. Asuntokantaa pyritään sopeuttamaan kysyntään mm. purkamalla heikkokuntoisia kohteita ja muuttamalla asuntoja väliaikaisesti pienemmiksi huomioiden Kelan asumistuen rajat. Kiinteistökantaa kehitetään myös jatkossa asukastarpeet ja kysyntätilanne huomioiden. Vuokra-asumisen yleinen trendi eli perheasuntotarpeen väheneminen sekä pienruokakunnille ja ikääntyneille soveltuvien asuntojen kasvava tarve vaikuttaa nyt ja tulevaisuudessa myös Haapajärvellä.

Vuokratalojen suunnitelma Vitikanpuiston ympäristön ikäystävällinen alueesta on edennyt Puutalokorttelin valmistumisen myötä ja on tärkeää saattaa alueen katu- ja viherpalvelut vastaamaan asukkaiden tarpeita. Alue on Haapajärven ensimmäinen yhteisöllinen asuinalue ja alue kiinnostaa myös valtakunnallisesti, sillä pienissä kaupungeissa yhteisölliset asuinalueet eivät vielä ole kovin suuressa roolissa.

Vuokratalojen ja kaupungin laatiman vuokra-asuntojen kehittämissuunnitelman toteutusaste on hyvä ja toimenpiteitä jatketaan ja tavoitteita edistetään tulevinakin vuosina. Kiinteistökannassa peruskorjaustyyppisten, tekniikan ikääntymiseen liittyvien korjaustöiden osuus tulee lisääntymään. Asuntojen peruskunnostuksia tehdään jatkuvasti.

Lämpö- ja vesi-yhtiöiden toimintojen perusta ja asiakaskunta pysyvät pääosin nykyisellään, mutta elinkeinojen kehittämistyöllä on tavoitteena lisätä yritysten ja työpaikkojen määrää. Mahdollisesti lisääntyvä rakentaminen heijastuu kummankin yhtiön toimintaan lämmön ja veden kulutuksen lisääntymisenä ja verkoston laajentumisena. Kaupungin ja tytäryhtiöiden yhteistyön tiivistämistä kunnallistekniikan rakentamisessa jatketaan edelleen. Tytäryhtiöt tekevät myös yhteistyötä keskenään talous- ja henkilöstöhallinnon osalta.

1.12.5. Konsernijohtoon selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä vuonna 2024

Kaupunginvaltuusto hyväksyi keväällä 2022 uuden kaupunki-, konserni- ja elinkeinostrategian. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt joulukuussa 2018 kaupungin konsernin suuntaviivat 2025 ja

konserniohjeet. Kaupunginjohtaja vastaa operatiivisesta johtamisesta kaupungin osalta ja seuraa omistajapolitiikan sekä konsernin tavoitteiden toteutumista.

Kaupunginvaltuusto valitsee kuntayhtymien valtuustojen ja kuntayhtymäkokousten jäsenet ja varajäsenet toimikautensa alussa. Kuntayhtymien valtuustot valitsevat kuntayhtymien hallitukset.

Kaupunginhallitus valitsee tytär- ja osakkuusyhtiöiden yhtiökokousedustajat. Yhtiöiden hallituksen jäsenet valitaan yhtiöiden yhtiökokouksissa.

Tiedonkulku suurimmista tytäryhtiöistä omistajalle vaihtelee yhtiöiden välillä. Kaupunginhallitus on ohjeistanut yhtiökokousedustajaa ja sen lisäksi on järjestetty kaupunginvaltuuston iltakoulu neljän suurimman tytäryhtiön (Haapajärven Yrityspalvelut Oy, Haapajärven Lämpö Oy, Haapajärven Vesi Oy ja Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokratalot) toiminnasta, sekä yhtiöiden hallitusten kokousten esityslistat on toimitettu kaupunginjohtajalle.

Neljässä suurimmassa tytäryhtiössä toimii tilintarkastajana kaupungin tilitarkastaja.

1.12.6. Ohjeiden anto kaupungin edustajille tytäryhteisöissä

Kaupunginhallitus on ohjeistanut kirjallisesti kaikkien suurimpien tytäryhtiöiden (Haapajärven Lämpö Oy, Haapajärven Vesi Oy, Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokratalot ja Haapajärven Yrityspalvelut Oy) yhtiökokousedustajaa kokouksissaan 23.4.2024 21.4.2024. Muiden yhteisöjen yhtiökokous- ja muiden kokousten edustajia on kaupunginjohtaja ohjeistanut suullisesti.

Pääsääntöisesti suurimpien tytäryhtiöiden hallitusten jäsenet ovat kaupunginhallituksen jäseniä. Ohjeiden antamista on syytä jatkossa tarkentaa ja kehittää erikseen laadittavalla omistajastrategialla.

1.12.7. Konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumista koskeva arviointi

Konserniohjeiden mukaisesti talousarviossa ja toimintasuunnitelmassa on hyväksytty suurimpien tytäryhtiöiden toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

Tavoitteiden toteutumisesta on raportoitu toimintakertomuksen kohdassa konsernitarkastelu. Kaikki neljä suurinta tytäryhtiötä ovat raportoineet tavoitteiden ja riskien toteutumisesta kaupungille.

Tytäryhtiöiden toimintaedellytysten turvaaminen on tärkeää ja kaupunki tulee laatimaan omistajaohjaukselle strategian tulevan valtuustokauden aikana.

1.12.8. Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi

Neljän suurimman tytäryhtiön osalta toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi tapahtuu edellä olevien kohtien mukaisesti. Vuonna 2013 on ryhdytty pitämään säännöllisiä konsernipalavereita, joissa käydään läpi myös yhtiöiden talouteen ja toimintaan liittyviä kehittämisasioita. Näiden palaverien pitoa on jatkettu ja palaverikäytäntöjä tullaan kehittämään vuoden 2025 aikana.

Muiden yhtiöiden ja kuntayhtymien osalta seuranta ja raportointi on ollut vähäistä ja tätä on myös syytä kehittää jatkossa.

1.12.9. Keskitettyjen konsernitoimintojen käyttö

Konserniohjeiden mukaan konsernin hankinnat pyritään kilpailuttamaan yhtenä kokonaisuutena. Yhtiöt huomioivat toiminnassaan kaupungin vastaavan toiminnan ja yhteistyötä harjoitetaan aina kun se on mahdollista. Esimerkiksi suurimpien palvelujen ja tarvikkeiden hankinnassa järjestetään yhteisiä kilpailutuksia.

Yhtiöt vastaavat omasta tiedotustoiminnastaan. Konsernia koskevasta tiedotustoiminnasta vastaa kaupunginjohtaja ja kukin yhtiö vastaa omalta osaltaan markkinoinnista ja tiedotuksesta.

Yhtiöt noudattavat toiminnassaan kaupungin henkilöstöpolitiikan periaatteita. Henkilöstöhankinnassa otetaan huomioon konsernin sisäiset henkilöstön siirtotarpeet. Osa yhtiöistä on jäsenenä Kuntatyönantajat KT:ssa ja Kuntien eläkevakuutuksessa.

Kaupunki on myöntänyt omavelkaisia takauksia tytäryhtiöiden lainoille.

Yhteisiä kilpailutuksia ja yhteistyötä on järjestetty kaupungin ja Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokratalojen kesken sähkönhankinnassa ja kiinteistön- ja ulkoalueiden hoidossa. Yhteistyötä on tehty myös kiinteistöjen kunnossapidossa ja siivouksessa sekä kuljetuksissa, rakennuttamisasioissa ja toimistopalveluissa.

1.12.10. Riskienhallintajärjestelmien toimivuus tytäryhteisöissä

Haapajärven Yrityspalvelut Oy:n toimitilojen omistussuhteissa tapahtui yksi hallikauppa, missä Palomäentie 4, joka palautui konkurssin myötä yrityspalveluille, vaihdettiin Rajamäenkatu 6

halliin. Vaihtokaupalla haluttiin vauhdittaa haapajärvisen yrityksen toimintojen keskittämistä paikkakunnalle ja siten lisätä työpaikkojen määrää.

Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokratalojen asuntojen käyttöaste 31.12 2024 oli 82,3 % (95,6 % ed. vuonna). Paikkakunnan väestönkehitys oli edelleen aleneva, mikä vaikuttaa käyttöasteeseen negatiivisesti. Kaupunki varautuu pääomittamaan vuokrataloyhtiötä vuonna 2025.

Haapajärven Lämpö Oy on hintatasoltaan pysynyt edelleen Suomen edullisimpana kaukolämpöyhtiönä. Kaukolämmön hintatasolla ei ole suoraa vaikutusta uusiin teollisuusinvestointeihin. Varautumissuunnitelman tekeminen jatkuu.

Haapajärven Vesi Oy on pääosin saavuttanut tavoitteensa. Yhtiössä on kiinnitetty erityistä huomiota varautumiseen ja on hankittu mm. varavoimalähteitä käyttöveden saannin turvaamiseksi kriisitilanteissa.

1.12.11. Riskienhallinnan kehittäminen

Valtuustokauden 2021–2025 Kaupunki-, konserni- ja elinkeinostrategia hyväksyttiin keväällä 2022.

Valtiovarainministeriö on määrännyt Haapajärven kaupungin arviointimenettelyyn taseessa olevien kumulatiivisten alijäämien vuoksi. Syksyn 2021 aikana kaupungilla on tehty toimenpideohjelma, jolla kaupungin talous saadaan tasapainoon eikä kuntajakoselvitystä tarvitse aloittaa. Toimenpide-ohjelma on hyväksytty valtuustossa tammikuussa 2022. Talouden tasapainottamista jatkettiin keväällä 2024 täydentämällä toimenpideohjelmaa ja valtuusto hyväksyi täydennyksen 24.6.2024 kokouksessaan.

Kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet kaupunginvaltuusto hyväksyi joulukuussa 2020. Kaupunginhallitus hyväksyi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeet alkuvuodesta 2021. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumista seurataan vuosittain ja kaupunginjohtaja tekee niistä yhteenvedon kaupunginhallitukselle, joka merkitsee yhteenvedon tiedoksi. Tytäryhtiöt tekevät omaa riskienhallintatyötään toimitusjohtajan ja hallituksen johdolla.

Kaupungin ja tytäryhtiöiden konsernipalavereissa suunnitellaan kaupunkistrategian mukaisten tavoitteiden toteuttamista ja toimenpiteiden yhteensovittamista tytäryhtiöiden kesken sekä kaupungin ja tytäryhtiöiden välillä. Konsernin yhteistyötä kehitetään talous- ja henkilöstöhallinnon tukipalvelujen yhteistyöllä sekä kunnallistekniikan rakentamisessa ja kunnossapidossa.

Konsernipalaverikäytäntöä jatketaan edelleen. Enemmistö tytäryhtiöiden hallituksen jäsenistä on myös valtuutettuja, joka tukee kaupungin strategian edistämistä myös tytäryhtiöissä.

Valtuustolle järjestetään vuosittain iltakoulu, jossa esitellään tytäryhtiöiden edellisen vuoden toiminta ja keskeisimmät toiminnalliset muutokset kuluvalle vuodelle ja lähivuosille.

1.13. Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

1.13.1. Tilikauden tuloksen käsittely

Haapajärven kaupungin vuosikate vuodelta 2024 on 5 267 649 euroa. Suunnitelman mukaiset poistot - 2 452 858 euroa. Tilikauden tulokseksi muodostuu 2 900 257 euroa. Kertynyttä poistoeroa tuloutetaan 85 466,04 euroa.

Valtiovarainministeriö on asettanut Haapajärven kaupungin arviointimenettelyyn vuonna 2021 taseessa olevien kumulatiivisten alijäämien vuoksi. Arviointimenettelyssä on syksyn 2021 aikana tehty toimenpideohjelma talouden kuntoon saattamiseksi, jonka kaupunginvaltuusto on hyväksynyt tammikuussa 2022.

Investointimenot olivat vuonna 2024 -8,889,869.43 miljoonaa euroa, nettoinvestoinnit olivat -7,288,284.99 kun vuoden 2024 nettoinvestoinnit ovat talousarvion mukaan -6 691 200 euroa. Investointien rahoituksesta vuonna 2024 tulot olivat yhteensä 1,601,584.44, josta suurin osa liittyi peruspalvelukuntayhtymä Selänteen purkautumiseen. Pienten investointien hankintaraja laskettiin 5 000 euroon aiemman 10 000 euron sijasta. Siitä johtuen vastaavien myynnistä tuli 223 503 euroa, rahoitusosuuksista 212 274 euroa ja loput katettiin lainalla. Investointimenoissa näkyvät myös Haapajärven vuokratalojen sekä yrityspalveluiden pääomakorotukset.

Vuoden 2024 käyttötaloudessa oli ulkoisten menojen osalta alitusta 23 210 euroa, kun taas ulkoiset tulot ylittivät arvion 167 437 euroa. Verrattuna edellisen vuoden lukuihin toimintakate on vahvistunut 10,38 %. Toimintakate talousarvioon verrattuna ylittyi 1,00 %.

Verotulot ylittivät talousarvion 808 539 eurolla. Valtionosuudet ylittivät talousarvion 31 097 eurolla. Kohonnut korkokanta vaikutti rahoituslaskelmassa korkokuluihin, jotka ylittivät alkuperäisen talousarvion - 51 421 euroa. Korkotuotot jäivät korkojen noususta huolimatta 265,13 euroon, mikä alittaa arvion 734,87 euroa. Muita rahoitustuottoja kertyi 1 382 926,35 euroa, mikäli ylittää arvion 438 826,35 euroa. Muita rahoituskuluja kertyi viime vuonna 696 604,50 euroa, mikä ylitti muutetun talousarvion 167 909,50 ja alkuperäisen talousarvion 466 004,50 euroa. Vuoden 2024 tilikauden tulos oli 2 900 257 euroa.

Taseessa on aikaisemmilta vuosilta kertynyttä alijäämää 6 046 095 euroa. Kuluneelta vuodelta syntyi ylijäämää 2 900 257 euroa, joten kumulatiivinen alijäämä pienenee taseessa. Vuoden 2024 taseen kumulatiivinen alijäämä on kaikkiaan 3 145 838 euroa.

Kaupunginhallitus esittää tilikauden tuloksen 2 900 257 € käsittelystä kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

- Jätetään tilikauden ylijäämä 2 900 257 euroa yli-/alijäämätilille
- Kumulatiivista alijäämää jää taseeseen 3 145 838 euroa.

1.14. Arviointimenettelyn toimenpiteiden toteutuminen

Valtiovarainministeriö on asettanut Haapajärven kaupungin arviointimenettelyyn vuonna 2021 taseessa olevien kumulatiivisten alijäämien vuoksi. Arviointimenettelyssä on syksyn 2021 aikana tehty toimenpideohjelma talouden kuntoon saattamiseksi, jonka kaupunginvaltuusto on hyväksynyt tammikuussa 2022.

Taseessa 31.12.2021 on aikaisemmilta vuosilta kertynyttä alijäämää 5.172.668,05 euroa.

Vuoden 2021 tilinpäätöksessä oli mukana kiinteistöjen tasearvojen alaskirjauksia yhteensä 3.381.920 euroa. Arviointimenettelyn toimenpiteiden yhteydessä on Valtiovarainministeriön kanssa sovittu, että arviointimenettelyn yhteydessä tehtyjä kiinteistöjen tasearvojen alaskirjauksia ei tarvitse kattaa normaalissa neljän vuoden kattamisajassa.

Vuoden 2023 marraskuussa valtiovarainministeriön uusien laskelmien pohjalta Haapajärven kaupungin tulokertymään tuli valtionosuuksiin noin miljoonan ja verotuloihin noin puolen miljoonan euron vähennys, jota ei ole ennakoitu tai huomioitu arviointimenettelyn toimenpideohjelmassa. Kaupunki on reagoinut tähän tarkentamalla suunnitelmaa talousarviossa 2024 ja taloussuunnitelmassa vuosille 2024–2026. Keskusteluja arviointimenettelyn toimenpideohjelman päivittämiseksi jatkettiin valtiovarainministeriön kanssa vuonna 2024 ja kaupunki käynnisti arviointimenettelyn täydentävien toimenpiteiden laatimisen.

Kaupunginhallituksen taloustyöryhmä päätyi esittämään n. 250 000 euron lisäsäästöjä. Henkilöstölle ja luottamushenkilöstölle esitetyissä kyselyissä löytyi n. 110 000 euron säästöt. Lisäksi lisätuloja päätettiin hankkia omaisuutta myymällä ja sijoituksia tulouttamalla.

Alla olevissa taulukoissa on esitetty kaikkien neljän toimenpidekierroksen aikana vuodelle 2024 suunnitellut säästöt ja lisätulot sekä niiden toteutuminen.

Arviointimenettely

Arviointimenettelyssä (KVALT 17.1.2022 § 4) on hyväksytty seuraavat toimenpiteet vuosille 2024

Vuonna 2024:	Tavoite	Toteutuminen
Pajuperäkankaan tuulivoimapuiston kiinteistöverotulot	450 000	Toteutunut. Kiinteistöveron kasvu vuoteen 2023: 694 621 euroa

Kyläkoulun A lakkauttaminen	100 000	Välöjan koulun lakkautettu 1.8.2023 alkaen. Kvalt päätös 12.12.2022 § 69 Säästö: yksi opettajan virka ja 1,5 koulunkäynninohjaaja
Kyläkoulun B lakkauttaminen (4 htv/ opetustoimen sekä ateria- ja puhtauspalvelujen työntekijät) 1.8. alkaen	150 000	Siirretty vuodelle 2025. Toteutuu: Tiiton koulun lakkauttaminen 1.8.2025. Kvalt päätös 12.12.2022 § 69 Tiiton koulun lakkauttaminen 1.8.2025 alkaen, kun uusi KJS:n koulu on valmistunut
KJS:n koulun ja/tai muiden jäljellä olevien alakoulujen erityisopetuksen, yleisopetuksen ja/tai esiopetuksen hlöstömäärä A	30 000	Koulunkäynninohjaajien määrä. Toteutunut: koulunkäynninohjaajien työaikaa vähennetty.
KJS:n koulun ja/tai muiden jäljellä olevien alakoulujen erityisopetuksen, yleisopetuksen ja/tai esiopetuksen hlöstömäärä B (1 htv 1. 8. alkaen)	30 000	Yhden ikäluokan ryhmien yhdistäminen lv. 2024–2025: kyläkoulujen yhden esiopetusryhmän vähentäminen
Lukion opetustuntien vähentäminen A	30 000	Toteutunut: Lukion tuntikehyksen pienentäminen lukuvuonna 2023–2024 ja 2024-2025
Yläasteen opetustuntien vähentäminen B (1 htv 1.8. alkaen)	30 000	Otetu huomioon lukuvuoden 2024–2025 suunnittelussa.
Kirjastoautotoiminnan lopettaminen	60 000	Toteutunut kesällä 2024
yhteensä		974 621

TA-2024 tasapainottaminen

Talousarvioprosessin 2024 yhteydessä sovittiin seuraavat talouden tasapainottamistoimet vuodelle 2024:

Menojen leikkauksia/tulojen lisäyksiä 2024:	Tavoite	Toteutuminen
Hallintopalvelut		
Tulojen leikkaus VM-tarkistuslaskelmien johdosta	-1 500 000	-1 500 000
Tuloveroprosentin korottaminen 0,3 %	214 638	714 767
Työllistämispalvelut: työmarkkinatuen kuntaosuuden pieneneminen	-125 000	
IT-kulujen tarkistaminen kaikki vastuualueet	-5 000	
Muut käyttötalouden säästöt	-75 000	
Yhteensä Tulojen vähennys	-1 285 362	-785 233
Menojen vähennys	-205 000	
Tekniset palvelut		
Väliojan koulun kiinteistökustannuksien vähentäminen	-53 000	-10 000
Siivouspalvelujen ostojen vähentäminen	-170 000	-150 000
henkilöstömenojen vähentäminen 2,75 htv	-63 000	-63 000
Talviaurauksen omavastuuosuuden korottaminen	15 000	
Katuvalaistuksen jaksottaminen ja uusiminen	-10 000	-10 000
Yhteensä Tulojen lisäys	15 000	
Menojen vähennys	-296 000	-233 000
Ympäristöpalvelut		
Henkilöstöjärjestelyt ja kustannusten kohdentaminen	-100 000	
Yhteensä Tulojen lisäys/vähennys		
Menojen vähennys		

Sivistyspalvelut		
Varhaiskasvatus	-50 938	-50 938
Perusopetus ja lukiokoulutus	-295 500	-295 500
Vapaa-ajan palvelut, menojen vähennys	-25 000	-25 000

Vapaa-ajan palvelut, tulojen lisäys	5 000	5 000
Jokilatvan Opisto ja kulttuuripalvelut	-26 248	-26 248
Yhteensä Tulojen lisäys/vähennys	5 000	5 000
Menojen vähennys	-397 686	-397 686
Kaikki yhteensä	266 676	266 676
Tulot	-1 265 362	-780 233
Menot	-998 686	-630 686

Taloustyöryhmän säästöesitys

Kaupunginhallitus asetti taloustyöryhmän etsimään säästöjä keväällä 2024 (26.3.2024 § 60).

	Tavoite	Toteutuminen
Hallinto		
Hankkeet (ARA-hanke)	10 711	10 711
Viranhaltijoiden kokouspalkkiot	6 000	8295
Smartum - >Jokilatvan opisto	0	
Työterveyshuolto lakisääteinen minimi	8 000	
Luottamushenkilöiden palkkioiden supistaminen (10%)	5 000	4200
Yhteensä	29 711	23 206
Tekninen		
Yksityisteiden talviauraus (30 000 € kokonaiskorvaus jää jaettavaksi)	30 000	30 000
Ladut	10 000	4000
Jääkiekkokentät (Tiitto, Välioja)	2 500	2 500
Ronkaalan kesähoidon ulkoistus	15 000	15 000
Kiinteistönhuoltokulujen säästö myydyistä	25 000	5 000
yhteensä	82 500	56 500
Sivistys		
Tuntikehys perusopetus	55 500	55 500
Tuntikehys lukio	20 000	30 000
Aukioloaikojen tarkastelu	10 000	10 000
Teekaupunki/-piknik	0	
Yhteensä	85 500	95 500

Avustusten supistaminen	Tavoite	Toteutuminen
Lomituskorvaus	24 000	24 000
Kulttuuri	2 000	2 000

Liikunta	12 000	12 000
Nuoriso	1 000	1 000
Padel	0	
Soipa	7 000	7 000
4H-yhdistys	3 000	3 000
Yhteensä	49 000	49 000
Yhteensä menosäästö	246 711	224 206

Kyselyt henkilöstölle ja luottamushenkilöille

	Tavoite	Toteutuminen
Hallinto		
Palkkatukilaiset	15 500	
Ylityökielto	37 000	kasvua 5513, erilliskorvaus maksetaan päivystyksestä ja varallaolosta, ei ole ylityötä
Lomarahojen vaihto vapaaksi	19 000	19 454
Palkattomat vapaat (jos lomautetaan, ei näitä huomioida)	(10 712,12)	
Kesätyöntekijöiden määrän pudottaminen		Toteutuu
Sakkolistan lyhentäminen	10 000	
Viivästyskoroista eroon pääseminen	900	ei toteudu, Kauhavan kotikuntakiistan viivästyskorko 50 700
Pienhankintarajan laskeminen 5000 euroon		
Sivistys		
ei vierailevia kouluttajien veso-päivissä	1500	1 500
Tekninen		
Torin lämmittäminen lopetetaan joulutapahtumaan		
Someron maja, ei tukea	4 000	
Mittauspalvelujen ja 4H:n toiminnan siirtäminen toisiin tiloihin ja tilojen myynti pian	5 000	5 000 SRK vuokrannut tilaa kellarista
Väliojan koulun kustannukset	10 000	
Jukolan rivitalo myyntiin	15 000	
Ötökkämyrkytys omaksi työksi	2 500	2 500
Ympä		
Pyhäjärven resurssia ei tarvita ollenkaan		ei toteudu
Kopiokonesopimusten vähentäminen		toteutunut

Köökin sopimukset		toteutunut
Eläinlääkärien määrän vähentäminen	4300	Ei toteudu
Valvontaeläinlääkärien ylimääräisen korvauksen poistaminen	4000	4000
Säästö yhteensä	108 200	32 453

Lisätuloja

	Tavoite	Toteutuminen
Kunnan perimät tilavuokrat oikeammalle tasolle (lisäystä tuloihin)	5 000	
Laskutuslisä paperilaskuihin		toteutuu
Viivästyskoron periminen		toteutuu
Huomautusmaksu myöhässä oleviin laskuihin		toteutuu
Korko antolainoille	10 000	4 600
Sijoitusten tuottojen tulouttaminen	500 000	1 700 000
Omaisuuksien myynti		
- Väliojan koulu	5 000	5 500
- Satulaakso	60 000	
- Puunmyyntitulot (lisäystä tuloihin)	50 000	
- Metsäkiinteistöjen myyntitulot	676 000	500 678
Yhteensä	1 311 000	2 210 778

Yhteenveto kaikista talouden sopeuttamistoimista vuodelle 2024

Tulot		
	Tavoite	Toteutunut
I Arviointimenettely	450 000	694 621
II Talousarvio 2024	-1 265 362	-780 233
III Taloustyöryhmä		
IV Kyselyt	1 311 000	2 210 778
V YT-menettely		
Yhteensä	495 638	2 125 166
Menosäästöt		
I Arviointimenettely	280 000	280 000
II Talousarvio 2024	998 686	630 686
III Taloustyöryhmä	246 711	224 206
IV Kyselyt	108 200	32 454

V YT-menettely	187 166	160 000
Yhteensä	1 820 763	1 167 346
Tulot + Menosäästöt	2 229 401	3 292 512

Arvio säästöjen toteutumisesta vastuualueittain

Hallintopalvelut

Arvio koko henkilöstön lomautusten tuomasta säästöstä oli n. 400 000 euroa. Laskennassa oli käytetty virheellisesti koko henkilöstön palkkakuluja per viikko. Todellisuudessa lomautettiin 10 työpäivän ajaksi vakituiset työntekijät ja heidän sijaisensa. Lomautusten todellinen säästö oli 139 527,20 € ja lomautettuna oli 161 hlöä. Lomautukset jatkuvat osin vielä keväällä 2025.

Sivistyspalvelut

Vuonna 2024 arviointimenettelyn mukaiset säästöt toteutuivat suunnitellusti.

Tekniset palvelut

Henkilöstösäästöt toteutuivat suunnitellusti. Kiinteistöjen myynnissä ei päästy tavoitteeseen.

Ympäristöpalvelut

Asetetut tavoitteet toteutuivat vain osittain. Tavoitteet oli asetettu Haapajärven maksuosuuteen nähden liian suuriksi ja osin niiden toteuttaminen olisi vaatinut kaikkien jäsenkuntien hyväksyntää

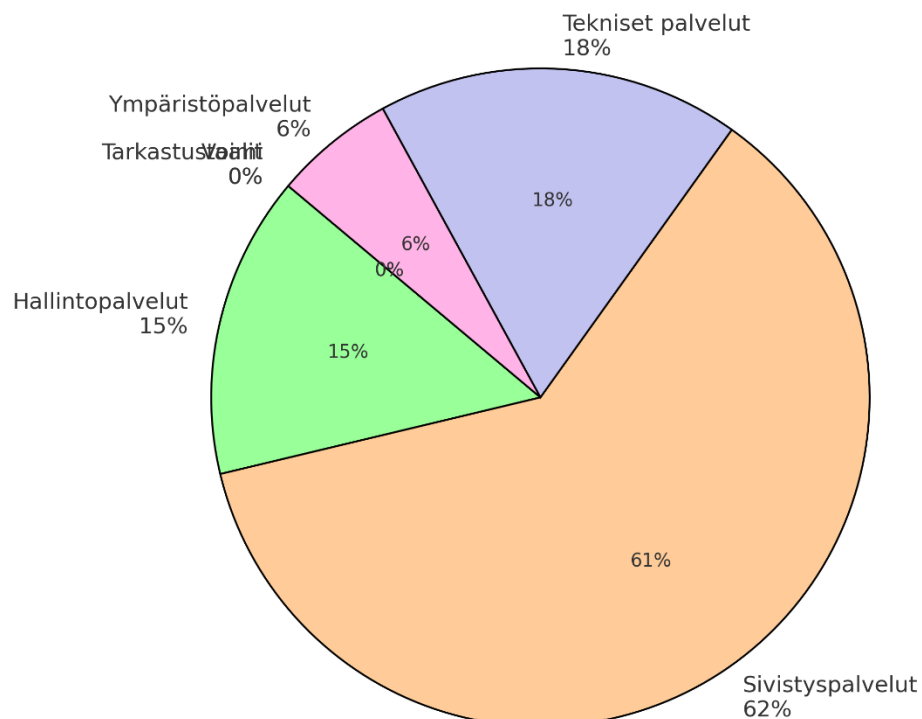
2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

2.1. Käyttötalouden menot ja tulot toimialoittain

Ulkoiset menot ja tulot tulosalueittain

TP24	Menot €	Tulot €	%
Vaalit	- 71 225	36 814	0,25%
Tarkastustoimi	-45 160	0	0,16%
Hallintopalvelut	-4 218 065	1 531 250	14,52%
Sivistyspalvelut	-17 952 496	1 444 786	61,83%
Tekniset palvelut	-5 168 122	6 175 048	17,79%
Ympäristöpalvelut	-1 597 769	1 068 877	5,50%
Yhteensä	-29 052 837 €	10 256 775 €	100,00

Toimintakulujen jakauma 2024

Kuvio: Ulkoisten menojen suhteelliset osuudet käyttötaloudessa tulosalueittain.

2.2. Vaalit

Vastuualueet: kunnalliset ja valtiolliset vaalit

Toimielin: Keskusvaalilautakunta

Toiminnan kuvaus: Vaalilain mukaisesti järjestettävät vaalipalvelut.

Tehtäviin kuuluu yleisen ennakkoäänestyksen, laitos- ja kotiaänestyksen sekä varsinaisen vaalipäivän järjestäminen, tiedottaminen sekä vaaliorganisaatioiden koulutus.

Vuonna 2024 järjestettiin presidentinvaalit ja europarlamenttivaalit.

Tavoitteet ja toimenpiteet:

Vaalilain mukaan kotimaan yleisistä ennakkoäänestyspaikoista kunnassa määrää kaupunginhallitus.

Ennakkoäänestyksessä käytetään sähköistä äänioikeusrekisteriä sekä vaalipäivän äänestyksessä sähköistä vaaliluetteloa.

Äänestysalueita on yksi, 001 Haapajärvi, äänestyspaikkana kaupungintalo.

Toteutuminen:

Presidentin vaalien I kierroksen ennakkoäänestys järjestettiin 17.-23.1.2024 ja varsinainen vaalipäivä oli 28.1.2024. Presidentin vaalien II kierroksen ennakkoäänestys järjestettiin 31.1.-6.2.2024 ja varsinainen vaalipäivä oli 11.2.2024.

Europarlamenttivaalien ennakkoäänestys järjestettiin 29.5.-4.6.2024 ja varsinainen vaalipäivä oli 9.6.2024.

Vaalit	2021 Kuntavaalit	2022 Aluevaalit	2023 Eduskunta	2024 Presidentin	2024 Eu- vaalit
Äänioikeutettujen lukumäärä	5353	5283	5823	5743	5755
Ennakkoon äänestäneet	1895	1644	2096	2312 (I) 2218 (II)	1062
Vaalipäivänä äänestäneet	1053	997	1326	1326 (I) 1089 (II)	666
Äänestys%	55,1	50,0	58,8	63,3 (I) 57,6 (II)	30,0

Vaalit toteutuminen:

	TP21	TP22	TP23	TA24	TP24	Tot24 %
Menot	-15 558	-15 146	-20 161	-57 330	-71 225	124,2%
Tulot	7 494	14 264	12 427	47 160	36 814	78,1%
Netto	-8 064	-882	-7 734	-10 170	-34 412	338,4%

2.3. Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain 121 §:n mukaan

- valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Edellä mainitut tarkastuslautakunnan tehtävät voidaan jakaa kolmeen tehtäväkokonaisuuteen: hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestäminen, arviointi ja muut tehtävät.

Kuntalain 125 §:n mukaan tarkastuslautakunnan on hankittava tilintarkastuskertomuksessa tehdyistä muistutuksista asianomaisen selitys sekä kunnanhallituksen lausunto

Tarkastuslautakunta arvioi kaupungin hallinnon ja talouden hoitoa, antaa arviointikertomuksen valtuustolle. Talousarviossa on varauduttu 8 kokoukseen ja 3 arviointikertomuksen laatimistilaisuuteen vuonna 2024.

Toiminta ja tavoitteet: Arvioinnin tavoitteena on kaupungin ja sen tytäryhtiöiden toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arviointi ja saada aikaan oikein järjestetty ja hyvä hallinto sekä taloudenhoito sekä varmistaa mahdollisuus toiminnallisesti ja taloudellisesti riittävään ammattitaitoiseen tilintarkastuksen suorittamiseen.

Tarkastuslautakunnan yhtenä tavoitteena on myös lautakunnan riittävä kouluttautumisen tason saavuttaminen ja asiantuntemuksen lisääminen koulutuksen kautta. Koulutuksella pidetään yllä valmiudet arviointityön asiantuntevaan suorittamiseen huomioiden lakimuutokset.

Lisäksi tarkastuslautakunta valvoo sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi.

Tarkastuslautakunta valvoo, että tilintarkastus tehdään lakien ja asetusten mukaisesti riittävässä laajuudessa. Tilintarkastaja antaa sopimuksen mukaisesti kolme (3) kirjallista raporttia vuodessa tarkastuslautakunnalle sekä tarvittaessa suullisia raportteja.

Toimenpiteet: Tarkastuslautakunta arvioi joka päävastuualueiden ja lautakuntien toimintaa ja tavoitteiden toteutumista sekä tytäryhteisöjen tavoitteiden toteutumista. Edelleen joka vuosi arvioidaan kaupunginhallituksen ja –valtuuston päätöksiä ja täytäntöönpanoa sekä keskushallinnon toimintaa. Muu arviointi suoritetaan lautakunnan oman työsuunnitelman/ -ohjelman mukaisesti.

Toteutuminen: Tarkastuslautakunnan kokouksia on pidetty 13 kpl. Arviointikertomus luovutettiin kaupungille 19.6.2024.

Lautakunta on kuulemisissa huomionut painopistealueet.

Tarkastuslautakunta on kuullut toimintavuoden aikana seuraavia henkilöitä:

- Maanmittausteknikko Jouko Malila, 17.1.2024
- Kartoittaja Jaakko Harmaala, 17.1.2024
- Tekninen johtaja Jouni Laajala, 21.2.2024, 6.5.2024
- Ympäristöjohtaja Sanna Rätty, 21.2.2024, 20.5.2024
- Jokilatva opiston rehtori Kim Oja, 20.3.2024
- Teknisten palveluiden työnjohtaja Miika Niskala, 20.3.2024
- Kaupunginjohtaja Jonna Tamminen, 17.4.2024
- Talous- ja hallintojohtaja Marianne Ahmaoja, 17.4.2024, 28.11.2024
- Sivistysjohtaja/lukin rehtori Merja Eilola. 13.5.2024
- Varhaiskasvatuksen johtaja Minna Hattunen, 13.5.2024
- Työllisyys- ja hyvinvointikoordinaattori Tiina Pietikäinen-Liuska, 20.5.2024, 28.11.2024
- Rakennustarkastaja Laura Kananen, 20.5.2024
- Hallintosihteeri Hille-Mari Tenhovuori, 17.12.2024
- Yhdyskuntateknikko Kari Kestikievari, 17.12.2024

Tarkastuslautakunta on valvonut sidonnaisuuksien Kuntalain 210/2015 mukaan tiettyjen kunnan luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden on

ilmoitettava julkisesti sidonnaisuuksistaan. Säännöstä on sovellettu 1.6.2017 alkaen. Kuntalain 84 §:n mukaan sidonnaisuusilmoitukset tehdään tarkastuslautakunnalle, joka valvoo ilmoitusvelvollisuuden noudattamista. Tarkastuslautakunta saattoi ilmoitukset valtuustolle tiedoksi (kuntalaki 121 §). Sidonnaisuusilmoitukset julkaistiin julkisessa tietoverkossa osoitteessa www.haapajarvi.fi

Kilpailutuksen jälkeen hallinnon ja talouden tilintarkastajaksi valtuusto on 12.9.2022 § 49 valinnut tarkastuslautakunnan ehdotuksen mukaisesti BDO Audiator Oy:n. Vastuulliseksi tilintarkastajaksi on nimetty JHT, KHT Tiina Mikkonen-Brännkärr. Vuoden 2024 tarkastukseen oli varattu 18 päivää. Sopimuksen mukaiset raportit tilintarkastaja on antanut tarkastuslautakunnalle.

Tarkastuslautakunnan talousarvion toteutuminen:

	TP21	TP22	TP23	TA24	TP24	Tot24 %
Menot	-19 626	-19 959	-39 028	-45 515	-45 160	99,2%
Tulot	0	0	0	0	0	0
Netto	-19 626	-19 959	-39 028	-45 515	-45 160	99,2%

2.4. Hallintopalvelut

Vastuualueet: yleishallinto, HYTE, kotouttaminen, työllisyyden hoito sekä markkinointi ja viestintä

Toimielin: kaupunginhallitus

Toiminta-ajatus: Vetovoimainen ja osaava hyvien palvelujen Haapajarvi keskellä Suomea

Visio: Elinvoimainen kestävän kehityksen periaatteita arvostava maaseutukaupunki

Painopistealueet:

- Kestävä kehitys ja biotalous osaksi kaupungin tulevaisuutta
- Haapajarven vahvuudet tietoisuuteen markkinoinnilla
- Koulutus- ja kulttuuripalvelut elinvoiman vauhdittajina
- Yrittäjähenkisen kaupungin talous kunnossa

Palvelutuotannon periaatteet:

- Kaupungin omana toimintana tuotettavat palvelut

- asiakirjahallinnan ja muut hallintopalvelujen toimistopalvelut
- kirjanpito ja palkanlaskenta
- Kuntayhtymältä ostettavat palvelut
- it –palvelut
- Yhteistyössä alueen muiden kuntien kanssa tuotettavat palvelut
- maaseutupalvelut
- maatalouslomituspalvelut
- Yksityisiltä palvelujen tuottajilta ostettavat palvelut
- elinkeinojen neuvonta- ja kehittämispalvelut (tytäryhtiö)
- Valtion tuottamat palvelut
- yleinen edunvalvonta
- kuluttajaneuvonta
- talous- ja velkaneuvonta

Voimassa olevat strategiat ja ohjelmat:

- Kaupunki-, konserni- ja elinkeinostrategia 2021
- Konserniohjeet
- Henkilöstöohjelma
- Lastensuojeluohjelma
- Pohjois-Pohjanmaan Hyvinvointiohjelma
- Terveysten edistämisohjelma
- Työsuojelun toimintaohjelma
- Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet
- Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje
- Hankintaohjeet
- Tietoturvapoliittikka
- Maapoliittinen ohjelma

2.4.1. Yleishallinto

Toiminnan kuvaus:

Valtuusto päättää toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä hallinnon järjestämisen, talouden ja rahoituksen perusteista.

Hallitus vastaa kaupungin hallinnosta, tiedonhallinnan tehtävistä ja talouden hoidosta, sen ohjauksesta ja seurannasta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta sekä valvoo kaupungin etua.

Keskushallinto vastaa keskitetystä asiakirjahallinnon tehtävistä sekä talouden suunnitteluun ja seurantaan liittyvistä tehtävistä sekä talousarvion laadinnasta ja tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laadinnasta. Lisäksi se huolehtii kaupunginhallituksen ja –valtuuston kokousasioista ja toteuttaa hallituksen vastuulla olevan tiedonhallintalain tehtäviä sekä työllistämiseen liittyvistä asioista.

Henkilöstöhallinto sisältää kaupungin työntekijöiden työterveyshuollon, yhteisen koulutuksen sekä työsuojeluorganisaation ja yhteistyötoimikunnan toiminnan.

Maaseutupalvelut ostetaan Pyhäjärven kaupungilta, jossa toimii kuntien yhteinen maaseutulautakunta (Pyhäjärvi, Haapajärvi ja Reisjärvi).

Toholammin paikallisyksikkö järjestää lomituspalvelut vuoden 2023 alusta myös Haapajärven maatalousyrittäjille.

Tavoitteet ja toimenpiteet:

Talousarviossa on varauduttu 16 kaupunginhallituksen kokoukseen, 8 kaupunginvaltuuston kokoukseen ja 8 iltakouluun.

Sähköistä asiointia ja sähköisiä palveluja kehitetään edelleen. KuntaAkkunan kehittämistyötä jatketaan yhdessä muiden kuntien kanssa. Toiminnanohjausjärjestelmää (TOJ) ja tiedonohjaussuunnitelmaa (TOS) ylläpidetään koko ajan. Sähköisen arkistoinnin käyttöönottoon valmistaudutaan. Tietosuojaa ja tiedonhallintaan liittyviä tehtäviä kehitetään edelleen yhdessä Joki ICT Oy:n kanssa. Ict-tuki- ja -asiantuntijapalvelut ostetaan Joki ICT Oy:ltä.

Kaupunki avustaa 4H-yhdistystä 9.000 eurolla vuonna 2024 ja lisäksi avustuksiin on varattu 2 000 euroa, mikä jaetaan kaupunginhallituksen erillisellä päätöksellä. Kaupunki maksaa jäsenmaksuja Kuntaliitolle, Pohjois-Pohjanmaan liitolle, Kotiseutuliitolle ja Nihakille. Erittely on talousarvion liitteenä.

Ajankohtaisista asioista tiedotetaan henkilökunnalle intrassa, ja tarvittaessa sähköpostilla tai erillisellä tiedotteella. Asioita käsitellään säännöllisesti yhteistyötoimikunnassa.

Kaupungin sijoitusten nettotuotto lisää sijoitusten pääomaa. Sijoituksia käytetään tarvittaessa valtuuston erikseen päättämiin, pääsääntöisesti investointikohteisiin.

Toteutuminen:

Kaupunginhallituksen kokouksia oli 13, valtuuston kokouksia 7 ja iltakouluja on pidetty 5 kertaa. Kokoukset ovat olleet pääsääntöisesti ns. hybridikokouksia eli kokouksiin on voinut osallistua myös etänä.

Yhteistyötoimikunta kokoontui 9 kertaa. Lisäksi kuukausittain kokoontui työturvallisuutta ja työsuojelua kehittävä työryhmä, jossa oli talous- ja hallintojohtajan lisäksi työsuojeluvaltuutetut ja työsuojelupäällikkö. Kaupungin henkilökunnan intra-sivustolla tiedotetaan henkilökuntaa koskevista asioista. Intran uudistusprojekti aloitettiin kesällä 2023, mutta sen ei valmistunut tavoitteen mukaisesti keväällä 2024 vaan uudistaminen jatkuu edelleen. Lisäksi tiedotetaan sähköpostilla henkilökuntaa koskevista asioista.

Työterveyshuollon palvelut on hankittu Mehiläisestä. Työterveyden ja kaupungin johtoryhmän kesken on pidetty säännöllisesti palavereja.

Henkilökunnalle tarjottiin Smartum-palvelua sadalla eurolla ja lisäksi on ollut kaupungin ilmaiset kuntosalivuorot Monitoimitalolla kaksi kertaa viikossa.

Vuoden 2024 aikana valmisteltiin Raahen kaupungin johdolla uuden työllisyysalueen toimintaa.

Mittarit

?	TP21	TP22	TP23	TA 24	TP 24
Hallintopalvelujen henkilökunta	6	6	11	12	10
Työterveyshuollon nettomenot	49 812	74 707	85 903	70 000	120 000*
Valtuuston kokouksia	9	8	8	8	7
Hallituksen kokouksia	17	17	21	16	13

*Kelakorvausta ei ole tässä huomioitu / huomioidaan vuoden 2025 tilinpäätöksessä tulona

2.4.2. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Vastuullinen viranhaltija: Työllisyys- ja hyvinvointikoordinaattori

Toiminnan kuvaus: Kaupungin hyvinvointityön tehtävänä on lisätä kuntalaisten hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä, ehkäistä sairauksia ja syrjäytymistä ja vahvistaa osallisuutta kaupungin strategian linjausten mukaisesti. Hyvinvointityön tavoitteena on sosioekonomisten hyvinvointi- ja terveyserojen kaventaminen sekä kuntalaisten osallisuuden edistäminen.

Hyvinvointityötä ohjaa laaja hyvinvointikertomus ja -suunnitelma vuosille 2021–2025. Laaja hyvinvointikertomus ja -suunnitelma on laadittu monialaisen hyvinvointityöryhmän työstämänä. Hyvinvointikertomus kuvaa sekä hyvinvointitilannetta, että kaupungin oman hyvinvointipolitiikan toteutumista ja tuloksia. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen asiaa raportoidaan kaupunginvaltuustolle vuosittain koottavissa hyvinvointikertomuksen vuosiraporteissa.

Haapajärven kaupungin hyvinvointityöryhmänä toimii poikkihallinnollinen työryhmä, jossa on mukana kaupunginjohtaja, sivistysjohtaja, tekninen johtaja, ylä- ja ala-asteen rehtorit, kirjastotoimenjohtaja, kulttuurituottaja, liikuntakoordinaattori, nuoriso-ohjaaja, työllisyys- ja hyvinvointikoordinaattori, kaupunginhallituksen edustaja, vanhus- ja vammaisneuvoston edustaja, järjestön edustaja, hyvinvointialueen edustaja ja seurakunnan edustaja. Työryhmä kokoontuu säännöllisesti ja toimii hyvinvointikertomustyön koordinoijana. Haapajärvi on myös aktiivisesti mukana alueellisessa ja maakunnallisessa hyvinvointityössä.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Terveystieteiden edellyttämän Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelman. Hyvinvointityöryhmä on työstänyt em. ohjelmasta ikäryhmittäiset tavoitteet ja toimenpiteet. Kolmas sektori merkittävänä yhteistyökumppanina ja toimijana on edustettuna työryhmässä. Vastuutahot on nimetty. Vuoden mittaan pidettävissä kokouksissa seurataan toimenpiteiden toteutumista. Hyvinvointikertomus kuvaa, sekä hyvinvointitilannetta että kaupungin oman hyvinvointipolitiikan toteutumista ja tuloksia. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen asiaa raportoidaan kaupunginvaltuustolle vuosittain.

Hyvinvointikertomus on sähköisessä muodossa ja eri päävastuualueet käyttävät tätä toiminnan suunnittelun eri vaiheissa. Toimenpide-ehdotukset otetaan huomioon talousarviossa ja –suunnitelmassa mahdollisuuksien mukaan.

Kaupungin henkilöstöä kannustetaan huolehtimaan terveydestään ja hyvinvoinnistaan mm. ilmaisella uimalipulla ja kuntosalivuoroin. Lisäksi kaupunki antaa mahdollisuuden henkilökunnalle ilmaiseen Jokilatvan opiston kurssiin. Vaihtoehtoisesti näille työhyvinvoinnin ylläpitämisen muodoille (uimahalli ja opiston kurssi) selvitetään Smartumin online työhyvinvoinnin muotoa. Henkilöstön työhyvinvoinnin edistämiseen on varattu 8.000 euron määräraha. Haapajärven kaupunki on julistautunut savuttomaksi työpaikaksi 1.9.2013.

Toteutuminen: Kaupungin hyvinvointityötä koordinoi työllisyys- ja hyvinvointikoordinaattori, jonka tehtäviin kuuluu hyvinvointityön kehittäminen, hyvinvointikertomuksen valmistelu ja raportointi, alueellinen ja paikallinen yhteistyö eri toimijoiden kanssa hyvinvoinnin edistämiseksi, ehkäisevän päihdetyön koordinointi, järjestöyhteistyö, vanhus- ja vammaisneuvoston sihteerin tehtävät sekä kyläneuvoston sihteerin tehtävät (06/24 saakka). Työllisyys- ja hyvinvointikoordinaattori on mukana paikallisessa nuorten palvelu- ja ohjausverkostossa, liikenneturvallisuustyöryhmässä sekä kaupungin markkinoinnin ja viestinnän työryhmässä.

Hyvinvointityön kehittämisessä on tehty yhteistyötä Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohteen alueellisessa hyvinvointijohtamisen verkostossa, hyvinvointialueen teemaverkostoissa sekä Rannikon ja Oulun eteläisen alueen

hyvinvointityön verkoston kanssa. Paikallisesti yhteistyötä on tehty hyvinvointialueen ja TE-hallinnon eri toimijoiden kanssa sekä seurakunnan, järjestöjen ja yhdistysten kanssa.

Hyvinvointityöryhmä on kokoontunut yhden kerran. Hyvinvoinnin vuosiraportti vuodelle 2023 on valmistunut maaliskuussa 2024. Hyvinvointitiedon keräämiseksi on toteutettu kolme Hyvinvoiva Haapajärvi -kyselyä ikäryhmät huomioiden. Lisäksi on osallistuttu Pohteen organisoimiin Minun arkeni ja elämäni -kyselyyn sekä ZekkiPro -kyselyyn. Kyselyjen tietoja käytetään seuraavalle valtuustokaudelle laadittavan laajan hyvinvointikertomuksen valmistelun tueksi.

Hyvinvointityön tavoitteen eli kuntalaisten kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistämiseksi on yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa järjestetty monenlaisia kuntalaisia osallistavia tapahtumia, kuten esim. hyvinvointiaiheisia kaikille avoimia etäluentoja, Taistonpuiston ulkoilutapahtuma, YöValo-toiminta, Asukasfoorumi ja Monarin messut. Ehkäisevän päihdetyön suunnitelmaa on noudatettu suunnitelman mukaisesti eri ikäryhmät huomioiden. Hyvinvointityö on ollut mukana useissa kuntalaisten hyvinvointia tukevia hankkeissa, joita ovat mm. Liikkeellä hyvää -hanke, AsTu-hanke ja Hyvinvointia maahanmuuttajaperheille -hanke.

Kaupunki on tukenut kuntalaisten osallisuutta monin eri tavoin. Kuntalaisten osallisuutta on tuettu ja kuntalaisten ääntä on tuotu kuuluville mm. Asukasfoorumissa ja Hyvinvoiva Haapajärvi -kyselyllä. Hyvinvoiva Haapajärvi -kyselyn tulokset vietiin tiedoksi kaupungin johdolle. Osallisuutta tukevat myös nuorisopalvelujen alla toimivat Lasten Parlamentti ja Nuorisovaltuusto. Haapajärven kaupunki tukee kuntalaisten osallisuutta tukemalla myös järjestöjen toimintaa mm. tarjoamalla tilat kokoontumisille ilman vuokraa. Järjestöiltoja on järjestetty yhteistyössä liikuntapalvelujen kanssa keväällä ja syksyllä. Järjestöyhteistyöohjelman laatiminen on aloitettu.

Vanhus- ja vammaisneuvosto on kaupungin ja sen alueella asuvien ikäihmisen ja vammaisten sekä heidän järjestöjensä yhteiselin, joka vaikuttaa eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan. Vanhus- ja vammaisneuvosto kokoontui 4 kertaa, järjesti useita kaikille avoimia tapahtumia ja antoi lausuntoja hyvinvointialueen toiminnoista. Keväällä 2024 järjestettiin esteettömyyskävely, jonka perusteella annettiin muistio tiedoksi teknisille palveluille. Neuvosto on ottanut kantaa myös monitoimitalon ja uuden K.J. Ståhlbergin koulun parkkipaikka- ja piha- aluesuunnitelmista. Kuntalaisten digiosaamisen edistämiseksi vanhus- ja vammaisneuvosto toteutti yhteistyössä Haapajärven Eläkeläiset ry:n kanssa opastusta digitaalisten sotepalvelujen käyttöön. Vanhus- ja vammaisneuvosto teki aktiivisesti yhteistyötä alueen muiden vanhus- ja vammaisneuvostojen kanssa ja yhteisiä tapaamisia oli kaksi.

Kyläneuvosto on kylien välinen sekä kylien ja kaupungin välinen neuvoa antava yhteistyö- ja kehittämiselin, jonka tarkoituksena on edistää kylien omatoimisuutta ja

elinvoimaisuutta, lisätä kylien välistä yhteistyötä ja kylien asukkaiden viihtyvyyttä sekä arjen turvaa ja hyvinvointia.

Hyvinvointityön tukemiseksi on suunniteltu uutta yhdistystä, jonka tarkoituksena on toimia yleishyödyllisin periaattein ja edistää monipuolisesti kansalaisten osallisuutta, hyvinvointia, turvallisuutta, työllistymistä ja kotoutumista, ennaltaehkäistä syrjäytymistä sekä parantaa heikoimmassa sosiaalisessa asemassa olevien olosuhteita ja oman elämän hallintaa.

Vuoden 2023 alusta kunnille on alettu maksaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosaa (HYTE-kerroin). HYTE-kerroin on kannustin, joka tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. HYTE-kerroin määritellään kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimintaa kuvaavien indikaattoreiden sekä toiminnan tulosta kuvaavien indikaattoreiden perusteella. Indikaattorit liittyvät kunnan johtoon, perusopetukseen, liikunta- ja kulttuuripalveluihin sekä kuntalaisten hyvinvoinnin tilan muutosta kuvaaviin indikaattoreihin. Laadukas ja laaja-alainen hyvinvointityö on edellytys hyvälle HYTE-kertoimelle. HYTE-kertoimen merkityksestä on tiedotettu vastuualueita ja toimenpiteitä HYTE-kertoimen parantamiseksi on tehty. Haapajärven HYTE-kerroin vuonna 2024 on 52, mikä tarkoittaa 15,6 € asukasta kohti.

Talousarviossa vuodelle 2024 on jokaisella vastuualueella asetettu myös hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteet ja niitä kuvaavat mittarit. Näihin tavoitteisiin pääsystä raportoidaan toimintakertomuksessa sekä arvioidaan osana tilintarkastusta.

Mittarit	TP22	TA23	TA24	TP24
Osallisuusohjelman laatiminen	0	0	1	Suunnittelutyö aloitettu
Järjestöyhteistyöohjelman laatiminen	0	0	1	Järjestöyhteistyöohjelman laatiminen aloitettu
Kuntalaisraadit ja muut yhteistyöfoorumit	0	0	6	7
Raportointi vuosittain	0	0	1	1
Ilmaiset kokoontumistilat järjestöille	kyllä	kyllä	kyllä	kyllä
Terveyttä edistävät henkilöstöedut kaupungilla	kyllä	kyllä	kyllä	kyllä

2.4.3. Kotoutumisen edistäminen

Vastuullinen viranhaltija: Työllisyys- ja hyvinvointikoordinaattori

Toiminnan kuvaus: Kunnalla on yleis- ja yhteensovittamisvastuu maahanmuuttajien ja kotoutuja-asiakkaiden kotoutumisen edistämisen palveluiden järjestämisestä kotoutumisohjelman mukaisesti sekä niiden suunnittelusta, kehittämisestä ja seurannasta paikallistasolla. Kunnan on kehitettävä kotoutumisen edistämistä monialaisena yhteistyönä. Kunnan on huolehdittava kunnan kotoutumisen edistämisen suunnittelun ja kehittämisen yhteensovittamisesta hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevien palveluiden suunnittelun ja kehittämisen kanssa.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Kotoutumispalvelut vastaa kotoutumislain mukaisista palveluista. Kunta on avainasemassa kotoutumisen edistämisessä. Kunnissa kotoutumista edistetään erityisesti peruspalveluilla. Myös asumisen ja vapaa-ajan palvelut ovat tärkeitä kotoutujalle. Kunnan tehtävänä on huolehtia maahanmuuttaneiden yleisestä ohjauksesta ja neuvonnasta. Kunta antaa maahanmuuttaneelle tarvittaessa tietoa suomalaisesta yhteiskunnasta, palvelu- ja koulutusjärjestelmästä, työelämästä sekä maahanmuuttaneen oikeuksista ja velvollisuuksista Suomessa.

Kotoutumisen edistäminen on kunnan, eri viranomaisten ja muiden toimijoiden välistä yhteistyötä. Kunnalla on yleis- ja yhteensovittamisvastuu maahanmuuttajien ja kotoutuja-asiakkaiden kotoutumisen edistämisen ja hyvien väestösuhteiden suunnittelusta ja kehittämisestä paikallistasolla. Kotoutumisen edistämisen suunnittelu ja kehittäminen on otettava huomioon laadittaessa ja seurattaessa kunnan strategioita ja suunnitelmia.

Toteutuminen: Kotoutumistyön toimintamalleja ja yhteistyön käytänteitä on kehitetty alueellisesti ja paikallisesti. Kotoutumisasioiden on tehty yhteistyötä ELY-keskuksen, alueella toimivien kotoutumiskoordinaattoreiden, alueen maahanmuuttajaverkoston sekä hyvinvointialueen kanssa.

Kotoutumistyön palveluista on tiedotettu kohderyhmälle sekä WhatsApp-ryhmän että järjestettyjen tapaamisten kautta. Maahanmuuttaja-asiakkaiden kotoutumista on edistetty auttamalla heitä arkisissa asioissa mm. asumiseen, toimeentuloon, työhön ja opiskeluun liittyen sekä ohjaamalla heitä tarvittaviin palveluihin. Vuoden 2024 aikana on käynnistetty Kansainvälinen kahvilatoiminta, jonka nimissä erilaisia teemailtoja on järjestetty kerran kuukaudessa. Maahanmuuttajien hyvinvointia ollaan tukemassa mm. Hyvinvointia maahanmuuttajaperheille -hankkeen kanssa yhteistyössä toteutetuissa tapahtumissa, tietoiskuissa ja koulutuksissa. Maahanmuuttajia on pyritty osallistamaan

kaupungin ja muiden toimijoiden järjestämiin tapahtumiin lisäämällä ohjausta ja tiedottamista.

Vuoden 2024 aikana on valmisteltu vuoden 2025 alussa voimaan astuvan kotoutumislain mukaisia toimenpiteitä. Uuden kotoutumislain mukaan kunnassa tulee olla 1.1.2025 alkaen tarjolla kotoutumisohjelma ja siihen sisältyvä laissa säädetty kotoutumisen alkuvaiheen palvelukokonaisuus. Kotoutumisohjelmaan sisältyvät palvelut ovat kunnan järjestämiä kotoutumisen alkuvaiheen palveluja, joiden tavoitteena on edistää maahanmuuttajan kotoutumista, työllisyyttä tai yrittäjyyttä, osaamista ja työelämävalmiuksia, yhdenvertaisuuden, osallisuuden ja tasa-arvon toteutumista, terveyttä ja hyvinvointia, arjen kansalaistaitoja sekä osallistumista järjestötoimintaan ja muuhun yhteiskunnalliseen toimintaan. Kotoutumisohjelman järjestäminen sekä kotoutumisohjelmaa kuvaava asiakirja ovat jatkossa ELY-keskuksen kanssa laaditun kuntaan ohjaamista ja kotoutumisen edistämistä koskevan sopimuksen lisäksi edellytyksenä kotoutumislain mukaisten korvausten maksatukselle kunnalle.

Haapajärven kaupungin uuden kotoutumislain mukainen kotoutumisohjelma on laadittu yhteistyössä Kärsämäen, Pyhäjärven ja Reisjärven kuntien, Raahen työllisyysalueen ja Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen kanssa.

Laskennallista korvausta maksetaan kotoutumislain 2 §:n 2 ja 3 momentin mukaisista henkilöistä on saatu vuoden 2024 aikana yhteensä noin 39 800 euroa. Laskennallinen korvaus on tarkoitettu kunnalle lähtökohtaisesti kunnan kotouttamisohjelmassa mainittuihin kotoutumista edistävien ja tukevien palveluiden ja toimenpiteiden järjestämiseen ja kehittämiseen.

2.4.4. Työllisyyspalvelut

Vastuullinen viranhaltija: Työllisyys- ja hyvinvointikoordinaattori

Toiminnan kuvaus: Kuntien lakisääteisiin velvollisuuksiin kuuluu velvoitetyöllistäminen (Laki julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta (916/2012)) ja työmarkkinatuen rahoitus (Valtioneuvoston asetus työttömyysturvalain täytäntöönpanosta (1290/2002)). Nuorten työllistymisen edistämiseksi ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi lakisääteisiä nuorisotyön tehtäviä ovat etsivän nuorisotyön sekä nuorten työpajatoiminnan järjestäminen (Nuorisolaki (1285/2016)).

Tavoitteet ja toimenpiteet: Työllisyyspalvelujen tavoitteena on aktiivisesti edistää ja kehittää kaupungin työllisydenhoitoa, vähentää työttömyyttä ja luoda vahva, paikallinen yhteistyöverkosto. Työllisyyspalvelut vastaa muun muassa kaupungin työllistämistoimista, kuntouttavan työtoiminnan kumppanuussopimuksesta

hyvinvointialueen kanssa, nuorten kesätyöllistämisestä sekä Warikon työpajatoiminnasta. Tavoitteiden saavuttamiseksi kehitetään Haapajärvelle soveltuvia monialaisia yhteistyökäytäntöjä asiakkaiden palveluohjauksen tukemiseksi kokonaisvaltaisesti kuntastrategian sekä valtakunnallisten työllisyydenhoidon linjausten mukaisesti.

Palkkatukityöllistäminen on hallintopalveluiden talousarviossa. Palkkatuki- ja velvoitetyöllistämiseen on varattu 157 300 €.

Toteutuminen: Kaupungin työllisyyspalveluja koordinoi työllisyys- ja hyvinvointikoordinaattori, jonka tehtäviin kuuluu hyvinvointi- ja kotoutumistyön lisäksi työllisyyspalvelujen kehittäminen, työllistymisen edistämiseen liittyvät tehtävät, työllisyystoimien palveluohjaus ja monialainen paikallinen ja alueellinen yhteistyö.

Vuoden 2024 aikana TE-palvelujen siirtoa kunnille on valmisteltu yhteistyössä alueen kuntien, TE-hallinnon ja muiden sidosryhmien kanssa. Työllisyys- ja hyvinvointikoordinaattorin johdolla on toteutettu TE2024-valmistelutyöryhmän työtä henkilöasiakkaiden lakisääteisten palvelujen toteuttamisesta. Yhteistyötä työllisyysalueen suunnittelutyössä on tehty alueellisessa työllistämistoimijoiden verkostossa. Työllisyys- ja hyvinvointikoordinaattori on osallistunut myös Pohjois-Pohjanmaan työllistymistä edistävän monialaisen yhteispalvelun johtoryhmätyöskentelyyn. Haapajärvi kuuluu Raahen työllisyysalueeseen, joka aloitti toimintansa 1.1.2025.

Vuoden 2024 aikana Haapajärven kaupungin järjestämät työllistämistoimet ovat keskittyneet palkkatuki- ja velvoitetyöllistämiseen sekä työkokeilu- ja harjoittelupaikkojen järjestämiseen kaupungin omassa organisaatiossa. Palkkatuella on ollut palkattuna 15 työtöntä työnhakijaa erimittaisissa työsuhteissa. Palkkatukityöllistetyt olivat sekä velvoitetyöllistettyjä että avustavissa tehtävissä eri vastuualueilla työskenteleviä työttömiä henkilöitä.

Työpaja Warikon toiminta alkoi huhtikuussa 2024 ja ensimmäinen asiakas aloitti toukokuun alussa. Työpajatoiminnan tavoitteena on vahvistaa työllistymisedellytyksiä, tukea työllistymistä tai ohjata asiakas hänen elämäntilanteeseensa paremmin sopivan palvelun piiriin. Työtön työnhakija ohjautuu kaupungin Warikolle TE-palvelujen, hyvinvointialueen palvelujen tai omaehtoisen hakeutumisen kautta. Työpaja Warikon asiakkaat ovat yli 29-vuotiaita työttömiä työnhakijoita. Vuoden 2024 aikana Warikolle on ohjautunut yhteensä 18 asiakasta, joista 12 on ollut mukana työpajatoiminnassa. 6 asiakasta on haastattelun perusteella ohjattu muiden palvelujen piiriin. Sopimuksen päättäneistä asiakkaista on 87,5 % ohjautunut avoimille työmarkkinoille, koulutukseen tai muun etuuden piiriin. Matkahuollossa, joka on toinen kaupungin työllistämisyksikkö, on työllistynyt 3 työtöntä työnhakijaa.

Velvoitetyöllistäminen on päättynyt 2.9.2024 ja kunnan velvollisuus tarjota työtä vähintään 57 vuotta täyttäneille työttömille työnhakijoille, joiden työttömyyspäivärahan enimmäisaika on täyttynyt, on poistunut.

Nuorten työllistämisen tukemiseksi ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi kaupunki on ostanut nuorten työpajapalvelut (alle 29-vuotiaat) ja etsivän nuoristyön palvelut Jokilaaksojen Nuorten Tuki Ry:ltä. Nuorten työpajatoiminta ja etsivä nuorisotyö on sivistyspalvelujen hallinnon alla.

Kuntouttavan työtoiminnan on noudatettu hyvinvointialueen kanssa voimassa olevaa kumppanuussopimusta, jonka perusteella kunta voi tarjota veloitusetta eri kunnan tai kuntakonsernin hallintokunnissa ja toimipisteissä työtoimintana järjestettäviä avustavia tehtäviä. Kunta tarjoaa työtoimintaan osallistuvalla työympäristön ja lähityönohjauksen. Kaupunki on järjestänyt kuntouttavaa työtoimintaa työpaja Warikolla (7), hallintopalveluissa (1 hlö), kirjastossa (1/2 hlö) ja alakoululla (1/2 hlö) sekä Haapajärven Vuokratalot Oy:llä (1 hlö). Ohjautumista on hidastanut hyvinvointialueen puutteellinen tai aliresursoitu yksilövalmennusresurssi.

Hyvinvointialueuudistuksen myötä aktivointimäärät myös hyvinvointialueen omassa kuntouttavassa työpajatoiminnassa ovat edelleen vähentyneet. Tämä vaikuttaa suoraan siihen, että arvioitua säästöä työmarkkinatuen kuntaosuudessa ei saavutettu. Myös työttömien työnhakijoiden määrä (+ 65 henkilöä) ja lomautettujen määrä (+ 48 henkilöä) on noussut verrattuna edelliseen vuoteen. Näistä huolimatta toteutetuilla työllistämistoimilla saatiin työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvusuunta taitettua ja edellisen vuoden kustannukset alitettua. Pitkäaikaistyöttömien työmarkkinatuen kuntaosuus oli yhteensä 345 322 euroa.

Pitkäaikaistyöttömien työ- ja toimintakyvyn arviointia on pilotoitu vuoden 2024 aikana yhteistyössä TE-palvelujen ja Mehiläisen työelämäpalvelujen kanssa. Pilotissa on toteutettu viiden paikkakuntalaisen pitkäaikaistyöttömän moniammatillinen työkyvyn ja kuntoutustarpeen arviointi. Tämän kautta on saatu asiakkaita eteenpäin mm. eläkeselvittelyissä.

Kesätöihin kaupungin eri palveluihin työllistettiin 51 haapajärvistä nuorta.

Mittarit	TP22	TA23	TA24	TP24
Työttömien määrä	221	237	240	336
Kelan työmarkkinatukimaksujen kehittyminen	307 398	356 236	286 846	345 322
Warikko; avoimille työmarkkinoille/koulutukseen/			40	87,5

muun etuuden piiriin
ohjauksen jälkeen sijoittuneet
(%)

2.4.5. Markkinointi ja viestintä

Vastuullinen viranhaltija: kaupunginjohtaja

Toiminnan kuvaus:

Viestintä- ja markkinointiasiantuntija suunnittelee, toteuttaa ja kehittää kaupungin sisäistä ja ulkoista viestintää sekä markkinointia. Toimintaan kuuluu konsernin ja paikkakunnan markkinointi ja brändäys matkailijoille sekä ulkopaikkakuntalaisille. Viestintä- ja markkinointiasiantuntijan palkkaaminen perustuu kaupunki-, konserni- ja elinkeinostrategiaan ja hän aloitti työssään 13.4.2023.

Tavoitteet ja toimenpiteet:

Viestinnän tavoitteena on Haapajärven kaupungin asukkaiden tasapuolinen tiedottaminen mm. kaupungin tärkeimmistä päätöksistä, tapahtumista sekä liikuntaan ja hyvinvointiin liittyvistä asioista. Kaupunki julkaisee kerran kuukaudessa oman, jokaiseen haapajärviseen talouteen jaettavan kaupunkitiedotteen yhteistyössä tytäryhtiöiden kanssa. Lisäksi viestinnän tavoitteena on median ja muiden sidosryhmien tiedottaminen sekä konsernin sisäisen viestinnän suunnittelu ja kehittäminen. Kaupungilla on ulkoista viestintää varten käytössään tiedotepalvelun käyttäjäsovellus ja tiedotejakeluportaali valtakunnallisen median saavuttamiseksi. Joki ICT hoitaa kaupungin ja tytäryhtiöiden yhteisen intran toteutuksen.

Markkinoinnin tavoitteena on lisätä kaupungin ja tytäryhtiöiden tunnettuutta sekä suunnitella ja kehittää konsernin yhteistä markkinointiyhteistyötä. Viestintä- ja markkinointiasiantuntija tekee markkinoinnin suunnittelu- ja kehittämis yhteistyötä yhdessä konsernin marvi-työryhmän sekä tytäryhtiöiden edustajien kanssa, sekä valmistelee kaupungin markkinointisuunnitelman.

Toteutuminen:

Markkinointi ja viestintä -työryhmä (Marvi) kokoontui noin joka toinen kuukausi. Kokouksissa on paneuduttu pääasiassa yhdenvertaiseen ja suunnitelmalliseen viestintään.

Alkuvuoden 2024 aikana kuntalaisia tiedotettiin erillisellä Haapajärven kaupunkitiedote – julkaisulla, joka jaettiin jokaiseen haapajärviseen talouteen. Huhtikuussa 2024 alkaen kaupunkitiedote jaettiin osana Maaselän extra-lehteä.

Haapajärven kaupungin kotisivu-uudistus sekä brändi-uudistus oli suunniteltu toteutettavaksi vuoden 2024 aikana, mutta hanke jäädettiin haastavan taloustilanteen vuoksi. Kesällä käydyissä yhteistoimintaneuvotteluissa päädyttiin lakkauttamaan viestintä- ja markkinointiasiantuntijan tehtävä ja vastuut jaettiin Marvi-työryhmäläisille. Henkilöresurssin vähentäminen näkyi mm. tiedotteiden määrässä sekä julkaisuissa eri sosiaalisen median kanavissa.

Kaupungilla on käytössä LianaMonitor ja ePress valtakunnallisen median saavuttamiseksi. Näiden kanavien kautta julkaistiin 4 tiedotetta. Kaupungin nettisivujen kävijämäärä oli 113 145 käyntiä. Facebook-sivuilla vierailtiin 190 400 kertaa ja Instagramissa 30 900 kertaa.

2.4.6. Elinkeinotoimi

Vastuullinen viranhaltija: kaupunginjohtaja

Toiminnan kuvaus:

Kaupunki ostaa elinkeino- sekä yritysten neuvonta- ja kehittämispalveluja Haapajärven Yrityspalvelut Oy:ltä. Nivala-Haapajärvi seutukuntayhdistys Nihak ry:ltä ostetaan aluekehitys- ja muita kehittämispalveluja, jotka toteutetaan pääasiassa hankkeiden muodossa. Hankkeet ja projektit sisältävät kaupungin maksuosuudet muiden hallinnoimiin projekteihin. Kaupungin hanketoiminta monipuolistuu, koska yrityspalvelut ovat hakeneet ja hakevat hankkeita eri tarkoituksiin.

Tavoitteet ja toimenpiteet:

Elinkeinoelämän edistämisessä tavoitteena on turvata olemassa olevien yritysten toimintaedellytyksiä ja edistää uusien työpaikkojen syntymistä. Seutukunnalle maksetaan elinkeinojen kehittämistehtävien hoidosta 29 965 euroa. Seutukunnalle maksettava jäsenmaksu vuonna 2024 on 16,12 euroa/asukas, mikä on yhteensä 107 085 euroa ja se käytetään aluekehitykseen liittyvään hanketoimintaan. Haapajärven Yrityspalvelut Oy:lle on varauduttu maksaman avustusta 270 000 euroa vuonna 2024 sekä tekemään pääomasijoitus 40 000 euroa. Panostus yrityspalvelujen toimintaan perustuu valtuuston päätökseen. Yrityspalvelut raportoivat konserniohjeen mukaisesti kaupunginhallitukselle toiminnastaan ja elinkeinopalveluista.

Kaikkien tytäryhtiöiden asioista pidetään iltakoulu valtuustolle maaliskuu- huhtikuussa.

Kaupungin sijoitusten nettotuotto lisää sijoitusten pääomaa. Sijoituksia käytetään tarvittaessa valtuuston erikseen päättämiin, pääsääntöisesti investointikohteisiin.

Hankkeissa ja projekteissa, jotka kohdistuvat eri kohderyhmiin ja toimialoihin, tavoitteena on kehittää kaupungin elinkeinoelämää, asukkaiden osaamista ja elinympäristön tilaa. Yksityiskohtainen luettelo projekteista on talousarvion liitteenä.

Kaupungin osallistumisesta projekteihin päättää kaupunginhallitus. Kaupunginjohtaja tai päävastuualueen johtaja voi kuitenkin päättää osallistumisesta projektiin, jos sen kuntaosuus koko hankkeen aikana on enintään 6.000 euroa. Edellytyksenä on, että talousarvioon on varattu määräraha tarkoitusta varten.

Toteutuminen:

Seutukunnalle (Nihak ry) on maksettu elinkeinojen kehittämistehtävien hoidosta vuoden aikana 29 965 euroa ja jäsenmaksua on maksettu Nihakille 107 085 euroa. Haapajärven Yrityspalvelut Oy:lle on maksettu yhteensä 310 000 euroa. Hankkeissa ja projekteissa on maksettu kuntaosuuksia yhteensä nettona 201 521 euroa.

Keväällä tytäryhtiöt esittelivät valtuutetuille toimintaansa ja edellisen vuoden tilinpäätöstä iltakoulussa.

Hallintopalvelujen talousarvion toteutuminen:

	TP22	TP23	TA24	TP24	Tot24 %
Menot	-35 032 583	-3 236 845	-2 363 658	3884913	164,4%
Tulot	1 454 091	395 757	249 770	485 299	194,3%
Netto	33 581 492	2 841 088	-2 113 888	-3 399 614	160,8%

2.5. Ympäristöpalvelut

Vastuullinen viranhaltija: ympäristöjohtaja

Toiminnan kuvaus:

Haapajärven kaupungin ympäristöpalvelut on vastannut 1.10.2023 alkaen ympäristönsuojelun ja rakennusvalvonnan tehtävistä Haapajärven, Reisjärven ja Kärämäen alueella sekä ympäristöterveydenhuollon (ympäristöterveysvalvonta ja eläinlääkintähuolto) tehtävistä Haapajärven, Pyhäjärven, Reisjärven ja Kärämäen alueella. Haapajärven kaupunki toimii kyseisen yhteistoiminta-alueen vastuukuntana.

Ympäristöpalveluissa on työskennellyt yhteensä 17 henkilöä, joista 16 on viranhaltijoita. Sijaisia on palkattu vuosilomien, osa-aikaisuuksien ja perhevapaiden takia tai avoimen viran hoitajiksi. Viranhaltijat toimivat itsenäisessä asemassa oman vastuualueensa asiantuntijatehtävissä. Pyhäjärven kaupungin kanssa on solmittu yhteistoimintasopimus ympäristönsuojelun ja rakennusvalvonnan tehtävien järjestämiseksi. Pyhäjärven rakennustarkastajan työpanosta ostetaan 1 päivä viikossa

Kärsämäen tehtävien hoitamiseen. Ympäristönsuojelussa Haapajärvi ostaa Pyhäjärveltä 1 päivän viikossa Kärsämäen tehtävien hoitamiseen. Ympäristöterveydenhuollon toiminnasta Haapajärvi, Kärsämäki, Pyhäjärvi ja Reisjärvi ovat tehneet yhteistyösopimuksen.

Rakennusvalvonnassa tulot ja menot on kohdistettu yhteistoimintasopimuksen mukaan vuoden 2024 alusta alkaen suoraan ao. kuntaan. Rakennusvalvonnan yleisten kulujen osalta on käytetty jakoperusteena budjetoituvaiheessa tarkistettuja kuntien asukaslukuja ja suoritelukumääriä. Ympäristönsuojelun ja ympäristöterveysvalvonnan tulot ja menot on jaettu kunnille asukaslukujen ja valvontakohteiden lukumäärien perusteella. Yhteisvastaanoton tulot ja menot kohdistetaan kuntiin kunnittaisten käyntimäärien mukaan. Pyhäjärven ja Kärsämäen eläinlääkäritilojen kuluista vastaa ao. kunta.

Ympäristöpalvelujen toimintaa ohjaavat toimialaan liittyvät alueelliset ja valtakunnalliset suunnitelmat. Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman toteutumisesta on tehty erillinen raportti, joka on toimitettu Pohjois-Suomen aluehallintovirastolle, Ruokavirastolle ja Valviralle.

Toimielin: Ympäristölautakunta

Ympäristölautakunta vastaa laissa kunnan tehtäväksi säädettyjen ympäristönsuojelun, ympäristöterveydenhuollon ja rakennusvalvonnan viranomaispalvelujen tuottamisesta ja järjestämisestä. Ympäristölautakunnassa on kaksi jäsentä jokaisesta jäsenkunnasta. Pyhäjärven jäsenet osallistuvat ympäristölautakunnan kokouksissa pelkästään ympäristöterveydenhuollon asioiden päätöksentekoon. Ympäristöjohtaja toimii esittelijänä ympäristölautakunnassa.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Ympäristöpalveluiden päämääränä on kestävä kehitys ja yleisen edun mukaisen turvallisen, terveellisen ja viihtyisän asuin-, elin- ja toimintaympäristön sekä hyöty- ja kotieläinten hyvinvoinnin turvaaminen. Nämä hyvinvointiin ja terveyteen liittyvät tavoitteet on kirjattu myös ympäristönsuojelun, rakennusvalvonnan ja ympäristöterveydenhuollon substanssilainsäädäntöön.

Viranomaistoiminta ja -palvelut järjestetään siten, että toiminta on ennalta ehkäisevää ja laadukasta sekä valvonta säännöllistä, tehokasta ja oikein kohdennettua. Valvontasuunnitelmat laaditaan riskiperusteisesti, jotta voimavarat saadaan kohdennettua oikein. Toiminnan on myös oltava hyvän hallinnon mukaista ja eri toimijoita tasapuolisesti ja oikeudenmukaisesti kohtelevaa.

Toteutuminen:

Kaupungin yt-menettelyt ovat näkyneet henkilökunnan jaksamisen haasteina ja jopa irtisanoutumisina. Vuoden 2024 osalta osa toiminnan tavoitteista jäi toteutumatta rekrytointihaasteista, täyttämättömistä viroista ja erilaisista poissaoloista johtuen.

Vajaus henkilöresursseissa näkyi käytännössä esimerkiksi normaalia pidempinä vastaus- tai käsittelyaikoina, suunnitelmallisen valvonnan heikkona toteutumisena ja vähäisinä valvontatuloina.

Ympäristölautakunta kokoontui yhdeksän kertaa. Ympäristölautakunta käsitteli mm. toimintasäännön ja ympäristöterveyden valvontasuunnitelman päivityksen ja taksapäivityksiä.

Rakennusvalvonnan tehtävissä työskenteli rakennustarkastaja hoitaen Haapajärven ja Reisjärven asioita. Kärsämäen kunnan asioita hoiti yhteistoimintasopimuksen nojalla Pyhäjärven kaupungin rakennustarkastaja yhtenä päivänä viikossa. Pyhäjärven kaupunki on laskuttanut viranhaltijan työpanoksesta toteutuneiden työpäivien ja virkamatkojen mukaisesti.

Ympäristönsuojelussa ympäristötarkastajan virka oli täyttämättä 19.2. asti, kunnes uusi viranhaltija alkoi hoitamaan tehtäviä. Kyseinen viranhaltija kuitenkin irtisanoutui elokuun lopussa, jonka jälkeen avoinna ollutta virkaa alkoi hoitamaan viransijainen 1.9. alkaen. Pyhäjärven kaupungin ympäristötarkastaja hoiti neljän kunnan tehtäviä alkuvuonna ja perehdytti osaltaan uutta viranhaltijaa tehtävään. Pyhäjärven ympäristötarkastaja on hoitanut muutoin yhteistoimintasopimuksen mukaisesti Kärsämäen tehtäviä 1 päivänä viikossa. Pyhäjärven kaupunki on laskuttanut viranhaltijan työpanoksesta toteutuneiden päivien ja virkamatkojen mukaisesti.

Ympäristöterveysvalvonnassa työskenteli kolme ympäristötarkastajaa, joista yksi osittaisella työajalla (53-83 %). Osittaisen työajan lisäksi ympäristöterveysvalvonnan resursseja söivät uuden henkilön perehdyttäminen, pitkät poissaolot, irtisanoutuminen ja rekrytointihaasteet. Lisäksi suunnitelman ulkopuolinen epidemianselvitystyö vei paljon aikaa. Näistä johtuen suunnitelmallinen tarkastustoiminta oli hiljaista ja osa tarkastussuunnitelmasta jäi toteutumatta.

Eläinlääkäripraktiikassa kaikki virat olivat täytettynä. Alueen tuotantoeläimille ja lemmikeille on pystytty tarjoamaan hyvät peruseläinlääkäripalvelut. Tilakäyntien määrä on jonkin verran laskenut, mutta toisaalta tilakoot ovat kasvaneet. Pieneläinten vastaanottokäyntejä on runsaasti. Pieneläinasiakkaita on hoidettu Erkkiläntien yhteisvastaanoton lisäksi Pyhäjärven vastaanotolla yhtenä päivänä viikossa. Toukokuun loppuun asti eläinlääkintähuollon valvontatehtäviä hoitivat kaksi valvontaeläinlääkärinä, molemmat osittaisella (40-80%) työajalla. Toinen valvontaeläinlääkäri irtisanoutui keväällä ja virassa ei ollut tekijää 1.6.-13.10.

Ympäristöpalveluiden toimintakate on ennusteen ylittävä. Toteuma on Haapajärven osalta 107 %, Kärsämäen osalta 112 %, Pyhäjärven osalta 114 %, ja Reisjärven osalta 106 %. Ylitykset johtuvat siitä, että praktikkoeläinlääkäreiden toimenpidepalkkioperusteisiin eläkemaksuihin ja hygieenikkoeläinlääkäriin taulukkopalkkaan perustuviin lomarahoihin ja vuosilomapalkkoihin, Haapajärven

kaupungin hallinnon vyörytyksiin ja KEVA:n tasausmaksuihin ei ole varattu riittävästi määrärahoja ympäristöpalveluiden vuoden 2024 budjetissa. Tilikohtaisia ylityksiä on ICT-palveluissa, jossa ylitystä aiheuttivat mm. Joki-ICT:n kulujen jako vastuualueille.

Säästötavoitteiden toteutuminen:

Ympäristöpalveluissa yksi neljästä ympäristöterveydenhuollon ympäristötarkastajan virasta on jätetty täyttämättä vuonna 2024. Ympäristöpalveluissa on lisäksi muodostunut säästöjä täyttämättä olleista viroista johtuen sekä palvelujen ostoista ja kalustohankinnoista tehtyjen säästöjen ansioista. Ympäristöpalveluiden henkilökuntaan kohdistui neljä lomautuspäivää / hlö. Lomautukset toteutettiin elo-joulukuun aikana. Valvontaeläinlääkäreiden eläinsuojelutyön erilliskorvauksesta luovuttiin. Eläinlääkärivastaanoton siivouspalveluiden tasoa tarkasteltiin uudestaan.

Ympäristöpalveluiden toteutuminen kustannuspaikoittain ja kunnittain vuonna 2024:

YMPA, Haapajärvi	TP2022	TP2023	TA2024	TP2024	TP24, tot.%
Hallinto	-42 026	-49 116	-55 677	-60 507	109
Ympäristönsuojelu	-63 068	-37 737	-39 882	-34 687	87
Ympäristöterveys	-60 157	-84 117	-69 625	-75 677	109
Eläinlääkintähuolto	-202 694	-203 383	-155 641	-198 325	127
Valvontaeläinlääkäri		-13 023	-40 374	-30 140	75
Yhteisvastaanotto	-56 121	-72 214	-64 389	-60 737	94
Rakennusvalvonta	-56 138	-65 979	-73 527	-73 101	99
Yhteensä	-480 204	-525 567	-499 155	-533 173	107
Väkiluku 31.12.2023				6 558	
€/asukas				-81	
YMPA, Kärsämäki	TP2022	TP2023	TA2024	TP2024	TP24, tot.%
Hallinto	-15 811	-18 615	-22 350	-24 289	109
Ympäristönsuojelu	-31 885	-18 999	-19 573	-17 388	89
Ympäristöterveys	-24 858	-35 642	-29 177	-31 761	109
Eläinlääkintähuolto	-119 273	-128 043	-91 903	-124 191	135
Valvontaeläinlääkäri		-7 688	-24 931	-17 793	71
Yhteisvastaanotto	-13 925	-16 466	-15 290	-14 229	93
Rakennusvalvonta	-22 366	-25 483	-28 052	-27 994	100
Yhteensä	-228 118	-250 936	-231 276	-257 645	111
Väkiluku 31.12.2023				2440	
€/asukas				-106	
YMPA, Pyhäjärvi	TP2022	TP2023	TA2024	TP2024	TP24, tot.%
Hallinto	-30 648	-32 594	-25 225	-27 778	110
Ympäristönsuojelu	-46 420	-23 387	-	-	-
Ympäristöterveys	-44 199	-63 286	-52 241	-56 868	109
Eläinlääkintähuolto	-135 282	-142 619	-102 018	-140 844	138
Valvontaeläinlääkäri		-8 534	-27 090	-19 751	73
Yhteisvastaanotto	-22 719	-33 861	-47 548	-42 912	90
Rakennusvalvonta	-47 706	-35 507	-	-	-
Yhteensä	-326 974	-339 787	-254 122	-288 153	113
Väkiluku 31.12.2023				4756	
€/asukas				-61	
YMPA, Reisjärvi	TP2022	TP2023	TA2024	TP2024	TP24, tot.%
Hallinto	-16 511	-19 100	-21 198	-22 666	107
Ympäristönsuojelu	-32 207	-19 646	-20 307	-17 662	87
Ympäristöterveys	-27 389	-39 001	-31 977	-34 829	109
Eläinlääkintähuolto	-122 663	-131 374	-99 812	-127 159	127
Valvontaeläinlääkäri		-8 350	-26 774	-19 325	72
Yhteisvastaanotto	-25 237	-20 772	-18 638	-17 342	93
Rakennusvalvonta	-28 071	-32 492	-36 059	-30 257	84
Yhteensä	-252 078	-270 736	-254 765	-269 241	106
Väkiluku 31.12.2023				2598	
€/asukas				-104	
YMPA, Yhteensä	TP2022	TP2023	TA2024	TP2024	TP24, tot.%
	-1 287 374	-1 387 027	-1 239 318	-1 348 211	109
Väkiluku 31.12.2023				16 352	
€/asukas				-82	

Ympäristöpalveluiden tulojen ja kulujen toteutuminen kunnittain vuonna 2024:

Ympä Haapajärvi	TA2024	Tot.1-12/2024	Tot.1-12/2024 %
Tulot	103 304	125 992	122 %
Kulut	-602 419	-656 878	109 %
Kate	-499 115	-530 886	106 %
Poistot		-2 287	
Tulos	-499 115	-533 173	107 %
Poikkeama		-34 058	
Ympä Kärsämäki	TA2024	Tot.1-12/2024	Tot.1-12/2024 %
Tulot	43 453	37 136	85
Kulut	-273 701	-293 907	107
Poistot		-873	
Kate	-230 248	-257 645	112
Kuntaosuudet	231 276	257 645	
Lisämaksu		26 369	
Ympä Pyhäjärvi	TA2024	Tot.1-12/2024	Tot.1-12/2024 %
Tulot	33 430	40 611	121
Kulut	-285 994	-328 765	115
Kate	-252 564	-288 153	114
Kuntaosuudet	254 122	288 153	
Lisämaksu		34 031	
Ympä Reisjärvi	TA2024	Tot.1-12/2024	Tot.1-12/2024 %
Tulot	49 911	50 100	100
Kulut	-303 538	-318 219	105
Poistot		-1 122	
Kate	-253 627	-269 241	106
Kuntaosuudet	254 765	269 241	
Lisämaksu		14 476	

Mittarit

Maksuosuus euroa / asukas, Haapajärvi:

Maksuosuus euroa/asukas, Haapajärvi	TP20	TP21	TP22	TP23	TA24	TP24
Ympäristöpalvelut	51,88	78,11	71,96	78,60	75,54	81,30

Ympäristöpalveluiden keskeisimmät suoritteet 2021-2024:

	Yhteistoiminta-alue yhteensä				Hpj			
	TP2021	TP2022	TP2023	TP2024	TP2021	TP2022	TP2023	TP2024
Rakennusvalvonta								
Rakennus- ja toimenpideluvat	355	305	193	113	93	77	57	51
Toimenpideilmoitukset	103	103	77	53	50	51	32	34
Katselmukset ja tarkastukset	459	300	341	103	209	105	110	53
Ympäristönsuojelu								
Päätökset	54	30	28	12	29	15	6	7
Lausunnot	166	150	115	42	53	44	34	18
Ilmoitukset	28	28	32	14	13	10	8	9
Tarkastukset	125	101	50	14	51	34	19	4
Kehotukset	42	43	76	1	2	3	56	0
Eläinlääkintähuolto								
Suureläinkäynnit	2 035	1 951	1 792	1 564	727	652	577	498
Päivystysajan suureläinkäynnit	493	416	417	332	140	123	152	128
Terveystarkastuskäynnit	213	184	220	202	46	25	58	23
Vastaanottokäynnit*	2 484	2 895	2 957	2 448	1 011	1 024	954	924
Päivystysajan pieneläinkäynnit	254	287	216	259	136	107	83	110
Eläinsuojelutarkastukset	97	107	87	83	50	42	30	16
Pyhäjärven vastaanottokäynnit	419	339	381	411				
Ympäristöterveysvalvonta								
Päätökset ja ilmoitukset	54	53	83	119	16	21	39	23
Tarkastukset	219	161	184	126	87	60	75	40
Lausunnot	38	38	58	44	19	11	7	10
Näytteenotot	59	68	100	152	22	24	40	52

*Yhteistoiminta-alueen luvuissa mukana Pyhäjärven vastaanoton pieneläinkäynnit.

2.6. Sivistyspalvelut

Vastuualueet: perusopetus, lukio, vapaa-ajan koulutus ja kulttuuripalvelut, vapaa-aikapalvelut, varhaiskasvatus sekä tukipalveluna koulutoimisto/joukkoliikenne.

Toimielin: sivistyslautakunta

Tilivelvollinen viranhaltija: sivistysjohtaja

Kaupunkistrategian mukaiset tavoitteet:

- Kestävä kehitys ja biotalous osaksi kaupungin tulevaisuutta
 - Kestävä kehitys arkipäivän toiminnaksi
- Haapajärven vahvuudet tietoisuuteen markkinoinnilla

- Koululaiset ja opiskelijat paikkakunnan markkinoijina
- Koulutus ja kulttuuripalvelut elinvoiman vauhdittajana
 - Laadukkaat koulutuspalvelut
 - Koulutuspalvelujen hyväkuntoiset ja toimivat tilat
 - Luonto- ja kulttuuriympäristön hyödyntäminen
- Yrittäjyyskasvatuksen kehittäminen
 - Haapajärven sivistyspalveluiden yrittäjyyskasvatuspolku esiopetuksesta toiselle asteelle.

Toimenpiteet:

- Koulujen kestävän kehityksen toiminnan ja opetuksen jatkaminen ja kehittäminen
- Koululaiset ja opiskelijat tekevät osana opetussuunnitelmaa säännönmukaisesti ja suunnitelmallisesti materiaalia paikkakuntaan liittyvistä aiheista eri näkökulmista sosiaalisen median kanaviin
- Koulujen opetussuunnitelmat ja hanketoiminta
- Varhaiskasvatuksen suunnitelmat ja hanketoiminta
- Lukion ja liiketalouden opetuksen yhteistyön kehittäminen
- Luonto- ja kulttuuriympäristön hyödyntäminen koulujen opetuksessa
- Yrittäjyyskasvatuksen kehittäminen Haapajärven kaupungin strategian mukaisesti
- Kuntalaisten hyvinvointiin liittyvät toimet

Palvelutuotannon periaatteet:

1. Kaupungin omana toimintana tuotettavat palvelut

- Varhaiskasvatus
- Perusopetus
- Lukiokoulutus

2. Yhteistyössä alueen muiden kuntien kanssa tuotettavat palvelut

- Toisen asteen koulutuksen ylläpitojärjestelmä
- Kansalaisopisto (Jokilatvan opisto), musiikki- ja tanssiopistopalvelut ja avoin yliopisto
- Kirjasto
- Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut tuotetaan omana tuotantona tai alueellisesti
- Joukkoliikenne

- Selvitetään kaupungin omana toimintana tuotettavien palvelujen tuottamista yhteistyössä alueen muiden kuntien kanssa

Voimassa olevat strategiat ja ohjelmat:

- Perusopetuksen opetussuunnitelma
- Lukion opetussuunnitelma
- Esiopetussuunnitelma
- Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelma
- Perusopetuksen valmistavan opetuksen opetussuunnitelma
- Aikuisten perusopetussuunnitelma
- Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma
- Oulun eteläisen kirjastostrategia
- Jokilatvan opiston perussopimus
- Perusopetuksen laatutyön toimenpideohjelma
- Koulukohtaiset tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat
- Haapajärven koulujen tieto- ja viestintätekniikan opetuskäytön strategia
- Varhaiskasvatussuunnitelma
- Haapajärven kulttuurikasvatussuunnitelma
- Haapajärven sivistyspalvelujen yrittäjyyskasvatustiepolku

2.6.1. Koulutoimisto

Vastuullinen viranhaltija: sivistysjohtaja

Toiminnan kuvaus: Koulutoimisto huolehtii koulutuksesta ja sen suunnittelusta sekä Haapajärven kaupungin ylläpitämien oppilaitosten toiminnasta. Koulutoimisto sisältää hallinto- ja toimistopalvelut, joukkoliikenteen ja erilaisten hankkeiden hallinnoinnin.

Sivistysjohtajan ja lukion rehtorin tehtävät on yhdistetty. Palkkakustannukset jaetaan puoliksi sivistystoimen hallinnon ja lukion kesken.

Tavoitteet ja toimenpiteet:

Haapajärven kaupunki panostaa koulutukseen kaikissa ikä- ja väestöryhmissä ja koulutus on Haapajärven tärkeä kehittämisväline. Koulutoimisto koordinoi tätä toimintaa huolehtimalla suunnittelu- ja kehittämistyön jatkuvuudesta, seurannan toteuttamisesta ja tulosten analysoinnista sekä henkilöstö-resurssien ja taloudellisten toimintaedellytysten turvaamisesta. Se on aloitteellinen ja aktiivinen palvelukeskus.

Joukkoliikenteen suunnittelua jatketaan eri yhteistyötahojen (mm. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Liikenneturva, alueen muut kunnat, kaupungin eri hallintokunnat, asukkaat) kanssa. Tavoitteena on nykyisen palvelutason säilyttäminen.

Haapajärven kaupunki on mukana Oulun eteläisen alueen joukkoliikennetyöryhmässä.

Toteutuminen:

Koulutoimisto on hoitanut tehtävänsä suunnitelmien mukaan sekä hallinnon että toimistopalveluiden osalta. Hankehallinnon osalta on aloitettu uusia hyväksynnän saaneita hankkeita, ja raportoitu asianmukaisesti päättyvistä hankkeista sekä Opetus- ja kulttuuriministeriölle että Aluehallintovirastolle.

Vuonna 2024 päättyi seuraavat hankkeet: Lukion Kisailien kohti kestävää tulevaisuutta 2022–2024, vapaa-aikapalvelujen Liikettä kaikille 2023–2024, Karttamerkit kohdalleen, Harrastamisen Suomen malli 2023-2024, Kohtaamisia, kavereita ja kulttuureja I 2023-2024, Tasa-arvoa edistävät toimenpiteet perusopetuksessa 2022-2024 ja Koulujen kerhotoiminta 2023-2024.

Vuonna 2024 aloitettiin seuraavat uudet hankkeet: Lukiovalmentaja -hanke yhdessä Nivalan lukion kanssa 2024-2025, Harrastamisen Suomen malli 2024-2025, Omatoimikirjasto, Kohtaamisia, kavereita ja kulttuureja II 2024-2026, Varhaiskasvatuksen ja esi- ja perusopetuksen tasa-arvohanke 2024-2027 (rahoitus vuosittain 85 000 euroa) ja lukion Erasmus+ hanke 2024-2026.

Lautakunnan kokouksia on järjestetty tarkasteltavana aikana seitsemän kertaa.

Vuoden 2024 aikana käytiin useita talouden säästöihin liittyviä säästökierroksia. Sivistyspalvelujen vuoden 2024 talousarvioon tehtiin alkuvuonna 400 000 euron säästöt tarkastelemalla kaikkia toimintakuluja. Uusi säästökierros aloitettiin maaliskuussa 2024 ja alkukesän YT-neuvottelut toivat muutoksia ja säästöjä sivistyspalvelujen toimintaan.

Sivistyspalvelujen 1-12/2024 toimintakate on talouden suunnitelmien ja säästökierrosten tavoitteiden mukainen 94,9 % (mukana vain ulkoiset kustannukset). Vuodelle 2024 tehtyjen talousarviomuutosten jälkeen euromääräiset menot ovat 676 781 euroa pienemmät kuin talousarvion muutoksiin on kirjattu. Vuoden 2024 toimintakate on -10,6 % pienempi kuin edellisenä vuonna samaan aikaan, euromääräisesti ero edelliseen talousvuoteen 2023 on 1 506 002 e pienempi. Toimintatuottojen toteutuma on 78,5 % ja toimintakulujen toteutuma on 92,9 %.

Kun mukaan otetaan sisäiset kulut, niin toimintakate on 97,4 %. Toimintakate on viime vuoteen verrattuna 8,0 % pienempi, euromääräisesti toimintakate on 1 427 187 euroa pienempi kuin edellisenä vuonna. Toimintakulujen osalta ero on viime vuoteen merkittävä: toimintamenot ovat 1 967 809 euroa pienemmät kuin edellisenä vuonna. Toisaalta myös toimintatulot ovat pienemmät kuin edellisenä vuonna, jolloin OKM:n erityisavustuksiin liittyviä hankkeita oli haussa enemmän.

Mittarit:

	TP22	TP23	TA24	Tot. 31.12.
Lautakunnan kokouksia	8	8	8	7

2.6.2. Perusopetus

Vastuullinen viranhaltija: sivistysjohtaja

Toiminnan kuvaus: Perusopetus muodostaa yhtenäisen toiminnallisen kokonaisuuden. Perusopetusta annetaan Haapajärvellä yläkoululla, K.J. Ståhlbergin koululla sekä Oksavan, Parkkilan ja Tiiton kyläkouluilla. Kouluverkon muutokset ja muut säästötoimet toteutetaan talouden arviointimenettelyyn perustuen ja valtuuston päätösten mukaisesti.

Esiopetusmahdollisuus tarjotaan koko ikäluokalle. Esiopetusta annetaan Haapajärven hajautetun mallin mukaisesti erillisissä esiopetusryhmissä K.J. Ståhlbergin koululla, Parkkilan (Parkkilan ja Oksavan esioppilaat) ja kevätlukukaudella 2024 Tiiton koululla.

K.J. Ståhlbergin koulun yhteydessä toimii kehitysvammaisten opetus- ja päivähoitoyksikkö ja pienryhmäopetus. 7.–9. vuosiluokkien erityisoppilaat on pääosin integroitu yleisopetuksen ryhmiin. Esioppilaiden ja koululaisten ohjattua aamu- ja iltapäivä-toimintaa järjestetään erillisen suunnitelman mukaisesti K.J. Ståhlbergin koululla.

Tavoitteet ja toimenpiteet:

- Perusopetuksen tavoitteena on antaa oppilaille omien kykyjensä mukainen jatko-opintokelpoisuus. Kasvatuksen tavoitteena on omaa elämäänsä hallitseva kansalainen. Oppimaan oppimisen taidot ovat tärkeä painopiste perusopetuksessa.
- Opettajan rooli kiinnostuksen ja tiedollisen uteliaisuuden herättäjänä ja innostajana on lapsen ja nuoren elämässä keskeinen (toimiva opettaja - oppilas - suhde). Lähes kaikki perusopetusta koskevat kehittämisen tehtävät ovat luonteeltaan yhteistyötä edellyttäviä, uusien yhteisten käytäntöjen ja ajattelutapojen luomista.
- Yhtenäisen peruskoulun periaatetta toteutetaan käyttämällä luokanopettajia yläasteella ja aineenopettajia kyläkouluilla ja K.J. Ståhlbergin koululla sekä sijoittamalla oppilaita ja opetusryhmiä joustavasti (esim. erityisopetus, kielten opetus, yhteiset opettajat, virkojen sijoituspaikat).
- Esiopetusta kehitetään koulujen, varhaiskasvatuksen ja kotien välisellä yhteistyöllä.

- Esioppilaiden ja koululaisten ohjattua aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään koulun kerhotoimintana K.J. Ståhlbergin esikoululla ja Parkkilan koululla. Kevätlukukauden 2024 aikana aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään myös Oksavan ja Tiiton kouluilla.
- Rekrytoinnin ja täydennyskoulutuksen avulla varmistetaan ammattitaitoinen ja pätevä henkilöstö.
- Erityisopetuksen ja erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden opetus turvataan.
- Kansainvälisiä yhteistyöverkostoja ja käytännön opetustyötä kehitetään ja uudistetaan jatkuvasti.
- K.J. Ståhlbergin koulu jatkaa valtakunnallisessa kerhotoiminnan kehittämishankkeessa. Kaikki peruskoulut ovat mukana harrastamisen Suomen malli hankkeessa ja tarjoavat oppilaille kerhotoimintaa koulupäivien jälkeen.
- K.J. Ståhlbergin koulun 6. luokan, kyläkoulujen 5.–6. luokan ja yläkoulun 9. luokan oppilaat osallistuvat Pohjois-Pohjanmaan Yrityskylähankkeeseen. Haapajärven yläaste ja K.J. Ståhlbergin koulu ovat Unesco-kouluja ja ne ovat mukana Pohjois-Suomen Unesco-koulujen Polaris verkostossa.
- Yrittäjyyskasvatuksen vahvistaminen ja koululaiset ja opiskelijat paikkakunnan markkinoijina ovat kaikkien koulujen yhteisiä painopistealueita. Lisäksi kouluilla on omia lukuvuosittaisia painopistealueita/kehittämiskohteita.
- Haapajärven yläaste jatkaa yhteistyötä Viron Värskan kunnan yhtenäiskoulun kanssa ja Tansanian Maruvangon koulun kanssa.
- Koulurakentamisella ja kouluympäristön kehittämisellä varmistetaan ajanmukaiset ja toimivat oppimisympäristöt. K.J. Ståhlbergin koulu siirtyi esiopetusta lukuun ottamatta väistötiloihin lv. 2020–2021 alussa. Uusi koulurakennus on rakenteilla Opintielle ja se valmistuu 31.5.2025. Vuoden 2024 aikana toteutetaan K.J. Ståhlbergin koulun koulukalusteiden kilpailutus-, suunnittelu- ja hankintaprosessi.

Perusopetuksen yksiköiden hyvinvointityöhön liittyvät toiminnot ja tavoitteet:

Yläaste:

Tarkkailtava kohde on Ehkäisevä Päihdetyö Koulussamme. Tätä mitataan seuraavilla mittareilla:

1. Järjestetyt luennot ja muut erityiset tilaisuudet kevät lukukauden 2024 ja syyslukukauden 2024 aikana.
2. Kuinka monta oppilasta on saavutettu
3. Kahdella oppilaille erikseen suunnatulla kyselyllä ja niiden tulosten arvioinnilla.

Alakoulut (K.J. Ståhlbergin koulu ja kyläkoulut):

Tarkkailtava kohde on Kiusaamisen vastainen toiminta. Tätä mitataan seuraavilla mittareilla:

1. Ennaltaehkäisevät toiminnot ja kasvatustilaisuudet: kiusaamisen vastainen toiminta esillä koulumme arjessa (4 x lukuvuosi)
2. Kuinka monta oppilasta on saavutettu
3. Kouluterveyskyselyn (4.–5. luokkien) ja koulukohtaisten kyselyiden tulosten tarkastelu ja niistä johdetut jatkotoimenpiteet.
4. Kiusaamiseen liittyvien puhutteluiden määrän seuraaminen ja vertailu aikaisempiin vuosiin.

Toteutuminen:

Perusopetuksen lukuvuodet etenivät vuoden 2024 aikana koulujen lukuvuosisuunnitelmien mukaisesti. Koulut noudattivat toiminnassaan sekä koulujen painopistealueisiin että koulujen hyvinvointityöhön kirjattuja tavoitteita.

K.J. Ståhlbergin koulun uudisrakennus eteni rakentamisaikataulun mukaisesti. Tarkasteltavana ajanjaksona suoritettiin koulun irtokalusteiden ja irtaimiston osalta suunnittelu- ja hankintaprosessi. Irtokalusteiden osalta hankintaprosessi päättyi kilpailutuksen kautta ja irtokalustekilpailutuksen voitti Isku Interior Oy. Irtaimiston osalta hankintaprosessi käynnistyi myös ICT-kalustuksen osalta

Etenkin syyslukukauden 2024 ja lukuvuoden 2024 - 2025 suunnitteluun ja aikatauluihin vaikuttivat kevään kuukausien säästöneuvottelu -kierrokset. Sivistyspalvelujen KVTES:n alainen vakituinen henkilöstö lomautettiin syksyn 2024 aikana, OVTES:n henkilöstä osa lomautettiin syksyllä 2024 ja osan lomautukset jäivät kevään 2025 toteutukseen.

Perusopetuksen osalta toimintatuottojen toteutuma on 57,7 %. Toimintakulujen toteutuma on 91,8 % ja tarkasteltavan ajanjakson 1-12/2024 toimintakate on 96,5 %, kun tarkastelussa ovat ulkoiset kulut.

Perusopetuksen hyvinvointityöhön liittyvät käytännön toimenpiteet ovat toteutuneet tavoitteiden mukaisesti jokaisessa perusopetuksen yksikössä. Toimenpiteet kirjataan kaupungin hyvinvointiraporttiin.

Mittarit

	TP22	TP23	TA24	TP24
Tehokkuus				
€/ oppilas	9300	9300	9400	8400*
Toiminnan laajuus (oppilaiden lukumäärä)				
0 – 6 luokat	640	600	555	541
7 – 9 luokat	305	300	291	283
Tunnit/ oppilas				
0 – 6 luokat	1,9	1,93	1,93	1,93
7 – 9 luokat	2,3	2,2	2,2	2,2
Opetusryhmien keskikoko				
0 – 6 luokat	18,0	18,0	19,0	19,0
7 – 9 luokat	19,0	19,0	21	21

*Mukana ulkoiset menot. Tehokkuus e/oppilas on 10 800 euroa, jos mukana ovat sekä ulkoiset ja sisäiset menot.

2.6.3. Lukio

Vastuullinen viranhaltija: Sivistysjohtaja / lukion rehtori

Toiminnan kuvaus: Haapajärven lukio on yleissivistävä, ylioppilastutkintoon johtava ja jatko-opintoihin valmentava päivälukio. Täydennämme päiväopintotarjontaa alueen lukioiden Eleven+ etälukioverkostosta ja muita etäopintoja tarjoavien palveluiden kautta.

Yhdistelmäututkinnon suorittamiseksi on suunniteltu opintopolku Haapajärven ammattiopiston opiskelijoille. Opinnot johtavat 3–3,5 vuoden aikana suoritettuina kaksoistutkintoon tai 4 vuoden opintoina kolmoistutkintoon.

Haapajärven lukio on mukana alueen lukioiden, Centria ammattikorkeakoulun ja Oulun ammattikorkeakoulun yhteistyöyhdistyksen Eleven+ ry:n toiminnassa. Lukion rehtori on Eleven+ yhdistyksen puheenjohtaja. Yhdistyksen tavoitteena on kehittää alueen koulutuksellista yhteistyötä Oulun eteläisen alueen lukioiden ja alueella toimivien ammattikorkeakoulujen kesken. Vuodelle 2024 tavoitteena on vakiinnuttaa hanketyönä suunniteltu Oulun eteläisen alueen Eleven+ -lukioiden oma etälukiotoiminta.

Tavoitteet ja toimenpiteet:

- Haapajärven lukion tavoitteena on, että valtaosa lukion käyneistä pääsee kohtuullisessa ajassa jatkamaan opintojaan korkeakouluissa tai muissa jatko-opintoihin liittyvissä oppilaitoksissa. Keväällä ylioppilaaksi kirjoittaneiden jatko-opintoihin sijoittuminen selvitetään vuosittain.
- Haapajärven lukion painopisteitä ovat kestävä kehitys, lukiolaisten hyvinvoinnin ja osallisuuden tukeminen, kansanvälisyys sekä yrittäjämäisen ajattelutavan, sisäisen yrittäjyyden, vahvistaminen. Opetuksessa käytetään runsaasti digitaalisten oppimisympäristöjen tarjoamia mahdollisuuksia. Opettajien täydennyskoulutus on keskeinen tekijä pedagogian kehittämisessä.
- Lukio on yksi maamme Unesco-kouluista, joiden toiminnassa otetaan huomioon Unescoon liittyvät asiat kuten globaalit kysymykset, ihmisoikeudet ja kulttuuriperintö. Lukio on mukana Pohjois-Suomen Unesco-koulujen Polaris-verkostossa.
- Haapajärven ammattiopiston opiskelijoita opiskelee yhdistelmäutkintopolulla. Lukiolaiset voivat valita ammatillisen koulutuksen opinnoista mm. ohjelmoinnin ja yrittäjyyden opintoja. Opintojen rahoitus hoidetaan molempiin suuntiin toteutuneiden kustannusten mukaan. Lukiolla ja Haapajärven Jedulla on käynnissä yhteinen koulunuorisotyöhön liittyvä hanke yhteistyössä Jokilaaksojen Nuorten tuki ry:n kanssa.
- Haapajärven lukiolle on myönnetty 16 625 euroa valtion erityisavustusta koronapandemian vaikutusten tasoittamiseksi mm. tukiopetuksen avulla. Kyseisen Opetushallituksen myöntämän tuen käyttöaika on 2022–2024. Lukio on saanut myös kestäväan kehitykseen liittyvän yli 10 000 euron valtionavustuksen lukuvuosille 2022–2024, kyseinen hanke on nimeltään: Kisaillen kohti kestävää tulevaisuutta.
- Lukio on mukana alueen lukioiden yhteisessä etäopintomahdollisuuksia kehittävässä hankkeessa. Hanketta koordinoi Ylivieskan lukio ja hanke on saanut valtionavustusta yli 130 000 euroa. Lukion rehtori kuuluu hankkeen ohjausryhmään.
- Lukion kaikki opiskelijat kuuluvat toisen asteen uuden oppivelvollisuuslain ja maksuttoman toisen asteen koulutuksen piiriin. Oppivelvollisuus ja maksuttomuus koskee kaikkia niitä opiskelijoita, jotka ovat syntyneet vuonna 2005 tai sen jälkeen.
- Oppivelvollisuuslaki ja maksuton toinen aste lisäävät lukiokoulutuksen kustannuksia ikäluokka kerrallaan.

- Lukion opiskelijamäärä vaihtelee vuosittain 110–130 opiskelijan välillä riippuen yläkoulun päättävän luokan oppilaiden määrästä. Syksyllä 2023 lukiossa aloitti 45 uutta opiskelijaa.
- Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymän Haapajärven yksikön liiketalouden osaston opetus toimii lukion kanssa yhteisissä tiloissa. Lukiorakennuksen vuokrakustannukset jaetaan opiskelijamäärän suhteessa lukion ja liiketalouden opetuksen kesken.
- Lukion tilat ovat myös Jokilatvan opiston koulutuksen käytössä. Jokilatvan opiston opetuksen osuus tiloissa on 10 %.
- Lukion opiskelijakohtainen kustannus on noussut huomattavasti vuoden 2021 tilinpäätöksessä ja seuraavissa talousarvioissa. Oppilaskohtaisen kustannuksen nousua selittävät syksyllä 2021 voimaanastunut maksuton toinen aste ja oppivelvollisuus sekä pääomavuokrien lisääminen koulutuksen kustannuksiin vuonna 2021.
- Lukion rehtori toimii myös sivistysjohtajana, palkkakustannukset jaetaan puoliksi sivistystoimen hallinnon ja lukion kesken.

Lukion hyvinvointityöhön liittyvät toiminnot, tavoitteet ja toteutuminen:

Lukion opiskelijoille järjestetään jokaisen periodin päättöviikolla yhteinen hyvinvointitapahtuma yhdessä opiskelijoiden edustajien (opiskelijakunnan hallitus, tutorit ja ympäristötiimi) kanssa.

Tavoite vuonna 2024: 6 tapahtumaa.

Tavoitteen toteutuminen:

Jokaisen lukion lukuvuoden periodin päättöviikolla järjestettiin koko opettajakuntaa ja opiskelijoita koskeva hyvinvointitapahtuma. Tapahtumat on kirjattu lukion päättöviikkojen lukujärjestyksiin. Kirjaukset tehdään myös kaupungin hyvinvointiraporttiin.

Toteutuminen:

Lukion 1-12/2024 lukuvuodet etenivät lukion työsuunnitelmien sekä Ylioppilastutkintolautakunnan asettamien aikataulujen mukaisesti. Kisailien kohti kestävä tulevaisuutta -hankkeen tiimoilta järjestettiin mm. välituntitapahtumia. Lukio on mukana alueen lukioden JokiElukio-etälukiohankkeessa, jonka toiminta käynnistyi virallisesti 1.8.2024 alkaen. Lukio sai keväällä hyväksyvän päätöksen Erasmus+ hankkeeseen, opettajien ja opiskelijoiden kansainvälisiin liikkuvuuksiin myönnettiin 50 000 euroa hankerahaa. Syyskaudella 2024 Haapajärven ja Nivalan lukiot aloittivat yhteisen Lukiovalmentaja -hankkeen. Hankkeeseen palkattu opettaja työskenteli molemmissa lukioissa antaen apua oppimisen tukeen.

Lukion opiskelijamäärä laski 17 opiskelijalla syyslukukauden alussa, koska aloittava ikäluokka oli poikkeuksellisen pieni.

Lukion talous on toteutunut suunnitelmien mukaan. Toimintatuottojen toteutuma on 58,9 %, toimintakulujen toteutuma on 90,6 % ja toimintakate on 91,7 %, kun tarkastelussa ovat mukana ulkoiset kulut.

Mittarit

	TP22	TP23	TA24	TP24
Tehokkuus				
€/ opiskelija	9300	9300	9300	8540*
Toiminnan laajuus (opiskelijoita) (*)	124 (3)	120 (3)	116 (2)	99(1)
Tunnit/opiskelija	1,57	1,57	1,5	1,5

(*päivälukiolaiset (+ ammattiopiston kaksoistutkintoa suorittavat)

* Mukana ovat ulkoiset kustannukset. Tehokkuus e/opiskelija on 10 400 e, mikäli mukana ovat sekä ulkoiset että sisäiset kulut.

2.6.4. Vapaa-ajan koulutus

Jokilatvan opisto

Vastuullinen viranhaltija: kansalaisopiston rehtori

Toiminnan kuvaus: Koulutuspalveluja annetaan Jokilatvan opistossa.

Tavoitteet ja toimenpiteet:

Jokilatvan opisto tarjoaa monipuolisia ja korkeatasoisia opiskelumahdollisuuksia toiminta-alueellaan. Opetuksen saatavuus turvataan hajauttamalla opetus koko toiminta-alueelle.

Valtionosuusleikkausten vuoksi opetuksen määrää joudutaan leikkaamaan 2 350 tuntia, jotta kustannukset saadaan sopeutettua tulorahoituskehyykseen. Valtionosuusleikkausten ja kustannusten nousun vuoksi tehdään lisäksi pieni korotus kurssimaksuihin.

Opetuksen pääpaino on musiikissa, käden taidoissa ja kuvataiteissa sekä liikunta ja terveysopinnoissa. Muun opetuksen tarjonnassa vastataan opiston toiminta-alueen koulutuskysyntään ja esitettyihin toiveisiin.

Opiston yleinen opetussuunnitelma ja soitinopetuksen opetussuunnitelmat on otettu käyttöön 1.8.2023 alkaen. Jatketaan opetussuunnitelmien jalkauttamista käytännön opetustyöhön, suunnitteluun ja opetuksen kehittämiseen.

Jatketaan verkko- ja etäopetuksen järjestämistä ja opetuksen kehittämistä. Osallistutaan aktiivisesti alan koulutuksiin. Lisätään osaamisperusteisesti järjestettävien kurssien määrää.

Jokilatvan opisto tarjoaa toiminta-alueellaan kuvataiteen ja käsityön taiteen perusopetusta. Tanssitaiteen perusopetuksen tuottaa Tanssiopisto Uusikuu. Musiikin taiteen perusopetuksesta vastaa Jokilaaksojen musiikkiopisto.

Seurattavat hyvinvointia edistävät toiminnot:

- Jokilatvan opisto toimii Kaiku -kortti palveluntuottajana. Kaikukortin tavoitteena on parantaa taloudellisesti tiukassa tilanteessa olevien nuorten, aikuisten, perheiden ja ikäihmisten mahdollisuuksia osallistua kulttuurielämään ja harrastaa taiteen tekemistä. Jokilatvan opistossa kaiku -korttia voi käyttää myös muihin kuin kulttuurialan opintoihin.
 - Seuranta: tilastoidaan Kaiku- kortin käyttäjämäärät ja käyttökohteet.
- Jaetaan opintoseteleitä, joiden tarkoituksena on madaltaa OPH:n määrittelemien opintosetelikohderyhmien esim. eläkkeellä olevien osallistumisen kynnystä hyvinvointia ylläpitäviin opintoihin.
 - Seuranta: raportoidaan opintosetelien hakijamäärät kohderyhmittäin.
- Työttömät saavat kurssimaksuista ja kausikortista 50% alennuksen.
 - Seuranta: raportoidaan työttömien opiskelijoiden määrät.
- Opisto myöntää 20 vapaaoppilaspaiikkaa alle 17-vuotiaille lapsille ja nuorille.
 - Seuranta: raportoidaan hakijamäärät paikkakunnittain.
- Liikuntaopinnoissa järjestetään varsinaisen lukuvuoden päätteeksi erillinen kesälukukausi, jota kautta liikunnan opetuksen opetuskausi jatkuu muita pidempään.
 - Seuranta: raportoidaan suunnitelman toteutuminen ja opiskelijamäärät paikkakunnittain.
- Ikäihmisille järjestetään omia iän mukaan kohdennettuja liikuntaryhmiä.
 - Seuranta: raportoidaan kevät- ja syyslukukauden ikäihmisille kohdennettu sisältö ja opiskelijamäärät paikkakunnittain.

Toteutuminen:

Vuonna 2024 opetusta järjestettiin 556 kurssilla 14 989 tuntia. Opiskelijoita oli kursseilla yhteensä 6 980, joista 81% oli naisia. Nettona opiskelijoita oli 3 205. Opetuksen pääpaino oli musiikissa (44 % tunneista), käden taidoissa (24 %), liikunnassa ja terveydessä (15 %) kuvataiteissa (10 %) ja kielissä (4%).

Johtokunta hyväksyi 18.11.2024, 58 opiston opetussuunnitelman 2024-2025, joka pitää sisällään yleisen osan, ainekohtaiset osat sekä soitinkohtaiset opetussuunnitelmat pianoon, viuluun, kitaraan, rumpuihin sekä lauluun.

Etä- ja hybridiopetuksen kursseja järjestettiin vuoden aikana kielissä, kuvataiteissa, esittävissä taiteissa ja liikunnassa yhteensä 16, joissa annettiin opetusta 286 tuntia ja joihin osallistui 218 opiskelijaa.

Osaamisperusteisia kursseja järjestettiin vuoden aikana 122, joissa annettiin opetusta 6 142 tuntia ja joihin osallistui 1 034 opiskelijaa. Edelliseen vuoteen verrattuna kurssien määrä sekä tunti- ja opiskelijamäärät ovat kaksinkertaiset.

Taiteen perusopetusta järjestettiin kuvataiteissa ja käsityössä. Lv. 23-24 lopussa annettiin päättötodistukset niille oppilaille, jotka saivat lukuvuoden aikana suoritettua taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän. Johtokunta hyväksyi 18.11.2024, 68 taiteen perusopetuksen uuden opetussuunnitelman, joka otettiin käyttöön 1.8.2024 alkaen. Tanssitaiteen perusopetuksen tuotti Pyhäjärven kaupungin ylläpitämä Tanssiopisto Uusikuu ja musiikin taiteen perusopetuksen Jokilaaksojen musiikkiopisto.

Hyvinvointia edistäviä toimintoja on toteutettu seuraavan mukaisesti:

- Kaiku -kortilla opiskelevia opiskelijoita oli kevätlukukaudella Nivalassa 8 henkilöä. Käyttökohteita olivat liikunta-alan, musiikin ja kotitalouden kurssit. Syyslukukaudella käyttäjiä oli Haapajärvellä 1 ja Nivalassa 5.
- Opintosetelituella opiskelevia oli kevätlukukaudella 2024 yhteensä 362 henkilöä ja syyslukukaudella 2024 yhteensä 340 henkilöä. Yli 90 % opintosetelituella opiskelevista oli eläkkeellä olevia henkilöitä.
- Työttömän alennus myönnettiin kevätlukukaudella 31 opiskelijalle ja syyslukukaudella 28 henkilölle.
- Vapaaoppilaspaikkoja myönnettiin hakemusten perusteella kevätlukukaudeksi osastoittain seuraavasti: Haapajärvi 1 kpl, Nivala 1 kpl, Pyhäjärvi 2 kpl ja Reisjärvi 1 kpl. Syyslukukaudeksi vapaaoppilaspaikkoja myönnettiin seuraavasti: Haapajärvi 3 kpl, Nivala 5 kpl, Pyhäjärvi 2 kpl ja Reisjärvi 2 kpl. Kaikille hakuehdot täyttävälle hakijoille myönnettiin vapaaoppilaspaikka.
- Kesäjumppakursseja järjestettiin 15: Haapajärvellä 9, Nivalassa 3, Pyhäjärvellä 2 ja Reisjärvellä 1. Kursseilla oli opiskelijoita 285 ja opetustunteja 111.
- Ikäihmisten kursseja järjestettiin vuoden aikana 8: Haapajärvellä 2, Nivalassa 4 ja Pyhäjärvellä 2. Osallistujia näillä kursseilla oli yhteensä 105 ja opetustunteja 90.

Vapaa-ajan koulutuksen (sis. Jokilatvan opisto, kulttuuripalvelut, musiikkiopisto ja tanssiopisto) ulkoisten ja sisäisten toimintatuottojen 1-12/2024 toteutuma on 99,8 %, toimintakulujen toteutuma on 101,5 % ja toimintakate on 102,2 %. Tarkemmin koko opiston opetustoiminta ja muu toiminta sekä talous on avattu toimintakertomuksessa.

Mittarit (koko opisto)

	TP22	TP23	TA24	TP24
Tehokkuus				
€/asukas	40,28	41,38	43,82	42,55
€/oppilas	247,00	270,64	321,51	326,16
€/tunti	58,71	59,62	72,29	69,74
Toiminnan laajuus				
Oppilaita (netto)	4 100	3 800	3 350	3 205
Opetustunnit	17 250	17 250	14 900	14 989
Valtionos. perustetunnit (OKM)	15 300	15 100	13 000	13 029
Opetusryhmien keskipitoisuus	13,0	13,0	12,0	12,6

Mittarit (Haapajärven osaston nettokustannukset)

	TP22	TP23	TA24	TP24
Tehokkuus				
€/asukas	9,25	9,63	12,42	8,08
€/oppilas	49,08	54,58	75,51	59,28
€/tunti	13,29	13,64	20,77	13,86
Toiminnan laajuus				
Oppilaita	1 300	1 200	1 100	911
Opetustunnit	4 800	4 800	4 000	3 897
Nettomaksuosuus	63 803	65 490	83 060	54 008

Jokilaaksojen musiikkiopisto

Toiminnan kuvaus: Musiikkiopiston palvelut ostetaan Jokilaaksojen musiikkiopistolta.

Haapajärven kaupungin maksuosuus 60 600 e määräytyy jäsenkuntaosuuden perusteella, joka on 12%.

Kulttuuripalvelut

Vastuullinen viranhaltija: kansalaisopiston rehtori

Toiminnan kuvaus: Kunnan kulttuuritoiminnalla tarkoitetaan toimintaa, jolla kunta edistää kulttuurin ja taiteen tekemistä, harrastamista, saatavuutta ja käyttöä sekä taide-

ja kulttuurikasvatusta ja kulttuuriperintöä. Haapajärven kulttuuripalvelut luo edellytyksiä taiteen ja kulttuurin kokemiselle ja tekemiselle järjestämällä tapahtumia, ylläpitämällä kokoelmia ja K.J. Ståhlbergin lapsuudenkotimuseota sekä tukemalla koulujen kulttuurikasvatusta ja kaupunkilaisten omaehtoista kulttuuri-toimintaa. Paikallisen kulttuuriperinnön ja kulttuuriympäristön vaalimisessa ja kotiseututyön edistämisessä tehdään yhteistyötä Haapajärvi-seuran, seurakunnan ja järjestöjen kanssa.

Tavoitteet ja toimenpiteet:

- Kulttuuripalveluiden tavoitteina ovat kuntalaisten henkisen ja sosiaalisen pääoman kasvattaminen sekä hyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden lisääminen kulttuurin keinoin. Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi luodaan edellytyksiä omaehtoiselle kulttuurin harrastamiselle ja kokemiselle.
- Järjestöjen, yhteisöjen ja ryhmien järjestämiä kulttuuritapahtumia ja -toimintaa tuetaan antamalla asiantuntija-apua ja tiloja käyttöön, tiedottamalla haettavista avustuksista ja apurahoista sekä jakamalla kulttuuriavustuksia talousarvio-määrärahan puitteissa.
- Kulttuuripalvelut ylläpitää monipuolista kulttuuritarjontaa kaikenikäisille kuntalaisille resurssiensa puitteissa. Järjestää vuotuiset kulttuuritapahtumat ja muita tapahtumia yhteistyössä kaupungin omien yksiköiden ja paikallisten toimijoiden, kuten seurakunnan, järjestöjen ja yhdistysten kanssa sekä osallistuu Haapajärvi-päivien järjestelyihin.
- Keväällä 2019 laadittu ja 2022 päivitetty kulttuurikasvatussuunnitelma jalkautetaan alueen kouluihin. Toteutetaan koululaisten museovierailut ja kulttuurikasvatussuunnitelman mukaiset tapahtumat yhteistyössä koulujen ja päiväkotien kanssa. Seurataan toteutuneiden vierailujen ja tapahtumien osallistujamääriä.
- Ylläpidetään ja kehitetään K.J. Ståhlbergin lapsuudenkotimuseon toimintaa. Museo pidetään avoinna juhannuksen jälkeisestä keskiviikosta kuuden viikon ajan ja muina aikoina sopimuksen mukaan. Mahdollistetaan museon tutustuminen virtuaalisesti museon ollessa suljettuna.
- Jatketaan Teepiknik -tapahtuman kehittämistä yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa. Luodaan tapahtumasta jatkuva yhteisöllinen perinne. Kehitetään ja ylläpidetään Teekaupunki-teemaa yhteistyössä Teetoimikunnan ja kaupungin hallintopalveluiden kanssa.
- Ylläpidetään kaupungin taidekokoelmaa, teeastiakokoelmaa ja Mika Myllylän palkintokokoelmaa. Kehitetään näyttelyiden virtuaalista ja sisällöllistä tarjontaa. Järjestetään taidenäyttelyitä kirjaston tiloissa. Näyttelytilatyöryhmä jatkaa pysyvien näyttelytilojen suunnittelua. Laaditaan näyttelytilojen sekä kulttuurisalin lämpiö- ja varastotilojen tilantarveselvitys. Selvitetään kulttuurisalin näyttämövalojen vaihtamista energiatehokkaammiksi Led-valoiksi.

- Osallistutaan Pohjois-Pohjaanmaan kulttuurihyvinvointityöryhmän työskentelyyn ja pyritään laajentamaan kuntalaisten tietoisuutta kulttuurin vaikutuksesta ihmisen hyvinvointiin sekä järjestetään matalan kynnyksen kulttuuritapahtumia yhteistyöverkostojen kanssa. Kulttuurihyvinvointi on vahvasti mukana Haapajärven hyvinvointisuunnitelmassa vuosille 2021 -2025. Suunnitelmaan on kirjattu kolme tavoitetta, joiden toteutumista seurataan vuosittain. Tavoitteet ovat:
 - Kulttuurista hyvinvointia avo- ja asumispalvelujen asiakkaille ja asukkaille
 - Lapsiperheiden tukeminen kulttuurielämysten saamisessa
 - Kulttuurikasvatus kiinteäksi osaksi koulujen ja päiväkotien arkea
- Haapajärvi on mukana seutukunnallisessa kulttuurimatkailuhanke KUMA:ssa. Haapajärven KUMA-työryhmä aloitti työskentelyn syyskuussa 2022. Osallistutaan hankkeen koulutuksiin ja tehdään yhteistyötä paikallisten ja seutukunnallisten toimijoiden kanssa. Kehitetään paikallisia kulttuurimatkailukohteita sekä paikallisia ja alueellisia kulttuurimatkailureittejä. Luodaan edellytyksiä paikallisen ja alueellisen elinvoiman kehittymiselle ja sitä tukevalle luovalle toiminnalle kulttuurin ja taiteen keinoin.
- Jatketaan Oulu2026 kulttuuripääkaupunkivuoteen valmistautumista. Toimitaan yhteistyössä Nivalan ja Pielaveden kanssa Presidenttipolku -hankkeessa. Kehitetään K.J. Ståhlbergin lapsuudenkotimuseon toimintaa, tiedotusta ja saavutettavuutta. Suunnitellaan ja toteutetaan toimintaa kumppanikuntien ja KUMA -hankkeen yhteistyötahojen kanssa.
- Kulttuuriavustukset ovat haettavina maaliskuussa sähköisenä Kunta-Akkuna -sovelluksen kautta.

Toteutuminen:

Alkuvuodesta järjestettiin kulttuurikasvatussuunnitelman mukaiset teatteriesitykset varhaiskasvatuksen, esiopetuksen sekä 1. ja 2. -luokkien oppilaille ja huhtikuussa työpajat kaikille yläasteen luokille. Syksyllä järjestettiin kulttuurikasvatussuunnitelman mukaiset esitykset varhaiskasvatuksen lapsille ja yläasteen oppilaille. Opettajien lomautukset vaikuttivat viides- ja kahdeksaluokkalaisten kulttuurikasvatussuunnitelman mukaisiin museovierailuihin. Vai yksi luokka pääsi paikan päälle ja yksi toteutti vierailun etänä. Iäkkäille asumispalveluiden asukkaille tarjottiin musiikkiesitys ja musiikkiteatteriesitys. Lapsiperheille järjestettiin lastentapahtuma ja kaksi teatteriesitystä. Nuorille järjestettiin School´s out -tapahtuma nuorisopalveluiden kanssa. Kaikenikäisille aikuisille järjestettiin konsertteja ja musiikkiteatteria. Kaikenikäisten elokuvaesitykset järjestettiin yhteistyössä Movie Company Alatalon kanssa. Kerran kuussa vaihtuvat näyttelyt järjestettiin kirjastossa, huhtikuun näyttelyn yhteydessä pidettiin kaikille avoin kirjaveistostyöpaja yhteistyössä Jokilatvan opiston kanssa. Marraskuun ja joulukuun näyttelyt jouduttiin perumaan

kirjaston remontin vuoksi. Teepiknik -tapahtuma toteutettiin heinäkuussa. Veteraanipäivän seppeleenlasku ja juhla järjestettiin seurakuntakodissa huhtikuussa. Tapahtumiin osallistuivat myös kahdeksansien luokkien oppilaat. Itsenäisyyspäivän juhla järjestettiin rauhanyhdistyksen tiloissa. Lukion oppilaat osallistuivat seppeleiden laskuun ja muihin kunniatehtäviin. Kulttuurisalia vuokrattiin esiintyjille ja tapahtumien järjestäjille, jotka järjestivät mm. konsertteja, stand up- ja taikaesityksiä.

Jatkettiin työskentelyä KUMA-hankkeessa ja Presidenttipolku-hankkeessa. Osallistutaan KAIPPO-hankkeen toimintaa. KAIPPO, Kulttuurin vahvistuvat verkostot Kainuussa ja Pohjois-Pohjanmaalla, on Opetus- ja

kulttuuriministeriön alueellinen kehittämistehtävä, jota isännöi Kainuun liitto. Syyskuussa aloitimme ”Me olemme kulttuuria” -yleisötilaisuudet kulttuuripääkaupunkivuoden 2026 tapahtumien suunnittelemiseksi Haapajärvelle. Marraskuussa järjestettiin kaksi työpajaa yleisötilaisuuksissa syntyneiden ohjelmasisältöjen hiomiseksi Oulu2026 ohjelmahakua varten.

Kulttuuriavustukset olivat haettavana maaliskuussa. Hakemuksia tuli 11 ja avustusta haettiin yhteensä 53700 euroa. Kulttuuriavustuksiin oli budjetoitu 6000 euroa, josta leikkausten myötä vähennettiin 30%. Avustuksiin jäi käytettäväksi 4200 euroa.

Mittarit

	TP22	TP23	TA24	TP24
Tapahtumat (konsertit, näyttelyt, teatteriesitykset, kulttuuritapahtumat)	62	40	40	62
Tapahtumissa osallistujia	6915	6500	6500	8352
Teatterisalin käyttö/v (käyttökerrat)	215	180	180	151
Kokoustilan käyttö/v (käyttökerrat)	150	110	110	157
Museossa kävijöitä	325	350	350	310

2.6.5. Varhaiskasvatus

Vastuualueen johtaja: Varhaiskasvatuksen johtaja

Toiminnan kuvaus: Varhaiskasvatuspalvelut vastaavat Haapajärven perheiden tarpeisiin järjestämällä varhaiskasvatuspalveluita lapsille, kunnassa esiintyvää tarvetta vastaavasti. Varhaiskasvatusta annetaan Haapajärvellä päiväkodeissa ja perhepäivähoidossa

Varhaiskasvatuksen piirissä on tällä hetkellä (31.12.2024) yhteensä 251 vuosina syntynyttä lasta. Lapsimäärän varhaiskasvatuksessa ennustetaan kääntyvän laskuun,

mikäli varhaiskasvatusta ohjaaviin lakeihin ja asiakasmaksuihin ei tule suuria muutoksia.

Varhaiskasvatuksen piirissä olevien lasten määrän pienentyessä toimintayksiköiden suunnittelussa pyritään mahdollisimman tehokkaasti keskittämään toimintaa. Hoitopaikkoja käytetään kustannustehokkaasti sekä lasten sijoittelun, että henkilöstön yhteiskäytön osalta. Lastenhoidontukien piirissä olevien lasten määrä laskee edelleen.

Tavoitteet ja toimenpiteet:

1.9.2018 voimaan tulleen varhaiskasvatuslain mukaisesti tullaan vuoteen 2030 mennessä muuttamaan varhaiskasvatuksen henkilöstörakenne uuden lain mukaiseksi.

Varhaiskasvatuksessa on käytössä kolmiportainen tuen malli. Varhaiserityiskasvatusta tarvitsevien lasten hoito järjestetään inklusion periaattein varhaiskasvatuslain mukaisesti. Lapsen erityistarpeet huomioidaan hoitopaikkasijoitusta tehtäessä. Tarvittaessa lapsiryhmän kokoa pienennetään tai ryhmään lisätään henkilökuntaa (ryhmäavustaja tai tarvittaessa henkilökohtainen avustaja). Varhaiskasvatuksen erityisopettajan (VEO) työpanos on lain mukaisesti käytettävissä varhaiskasvatuksen toimipisteissä konsultaatio- ja ohjausperiaatteella.

Varhaiskasvatussuunnitelma tehdään jokaiselle lapselle henkilökohtaisesti, yhteistyössä lapsen ja huoltajien kanssa, lapsen kasvatuksen, opetuksen ja hoidon toteuttamisen pohjaksi. Lisäksi suunnitelmaan kirjataan lapsen tarvitsema tuen tarve, tukitoimenpiteet ja niiden toteuttaminen, yhteistyössä tarvittavien asiantuntijoiden kanssa.

Päiväkodeissa toimitaan pienryhmäpedagogiikan mukaisesti. Jokaisessa varhaiskasvatuspaikassa ympäristökasvatus on osana jokapäiväistä toimintaa. Lisäksi mahdollistetaan lasten ja perheiden osallisuus toimintaan suunnitelmallisesti.

Lasten hoitotuki maksetaan perheille KELA:n perusteiden mukaisesti, jotka eivät ole kunnallisen varhaiskasvatuksen piirissä ja järjestävät lastensa hoidon itse.

Varhaiskasvatuksen pedagogiikkaa kehitetään erityisesti seuraavien asioiden osalta:

- Tuen käytäntöjen juurruttaminen ”Tuen uudistamisen edistäminen”-hankkeen päätyttyä
- Monialaisisten yhteistyöverkostojen kehittäminen toimintaa tukevaksi
- Lapsen elämän nivelvaiheiden yhteistyön tehostaminen
- Pienryhmäpedagogiikan syventäminen päivittäisessä toiminnassa
- Ympäristökasvatus ja kulttuuriympäristön hyödyntäminen
- Kestävän kehityksen edistäminen

Lasten terveyttä ja hyvinvointia edistävä suunnitelma:

Hoitopaikkakohtaisesti järjestetään lapsille yhteinen liikuntatapahtuma ulkona keväällä ja syksyllä hoitopäivän aikana.

Keväällä 2024 järjestetään koko varhaiskasvatuksen yhteinen liikuntatempaus palveluiden piirissä oleville perheille.

Näiden tapahtumien tavoitteena on innostaa lasta ja perhettä liikkumaan yhdessä turvallisessa, innostavassa ja houkuttelevassa ympäristössä monipuolisesti sekä kokemaan liikkumisen iloa. Riittävä fyysinen aktiivisuus on edellytys lapsen normaalille kasvulle ja kehitykselle. Perheen yhteinen tekeminen lisää hyvinvointia sekä lapsille että perheen aikuisille.

Henkilöstön työskentelyn tukeminen ja työhyvinvoinnin edistäminen

- Tiimityöskentelyn ja työhyvinvoinnin tukeminen

Varhaiskasvatuslain mukaiset terveelliset ja turvalliset toimitilat

- Jukolan hankesuunnittelun jatkaminen. Kartanon päiväkodin korvaavien tilojen vuokrasopimus päättyy lokakuussa 2025. Jukolan päiväkodin yhteyteen on suunniteltu varaus Kartanon päiväkodin kahden osaston lisärakentamiseen. Tavoitteena on, että tulevaisuudessa varhaiskasvatuksessa Haapajärvellä on 2 päiväkotiyksikköä (päiväkotito Satakieli ja päiväkotito Jukola). Yksiköiden yhdistäminen säästää menoja henkilöstön tehokkaan yhteiskäytön mahdollistuessa isommassa yksikössä sekä tukipalveluissa mm. ruokapalveluissa, siivouksessa ja kiinteistönhuollossa.
- Huolehditaan turvallisuudesta sekä toimitilojen sisällä, ulkoalueilla että varhaiskasvatuspaikkojen läheisyydessä liikuttaessa

Toteutuminen:

Varhaiskasvatuspaikat on pystytty järjestämään varhaiskasvatuslain mukaisten hakuaikojen puitteissa niitä tarvitseville lapsille. Varhaiskasvatuksessa on jouduttu noudattamaan varhaiskasvatuslain antamia hakuaikoja, eli käytössä on myös 4 kuukauden hakemusjono (hakemuksen perusteena ei ole äkillinen työllistyminen tai uuden opiskelupaikan saanti).

Lapsia varhaiskasvatuksen piirissä 31.12.2024 yhteensä 243 lasta (PPH 8, Satakieli 94, Kartano 41, Jukola 75, täydentävä varhaiskasvatus / KJS esikoulu 25). Perhepäivähoitajia tällä hetkellä 3 kpl, joista yksi on siirretty työskentelemään päiväkotitoon ryhmäavustajana.

Lasten määrä varhaiskasvatuksessa on edelleen pysynyt vuoden 2022 ja 2023 tasolla, eli varhaiskasvatuksessa olevien lasten suhteellinen määrä ikäluokista on edelleen kasvanut, vaikka syntyvyys pienenee.

Vuonna 2024 toiminnassa ovat olleet päiväkotit Satakieli ja päiväkoti Jukola, jotka vastaavat lasten päiväaikaisesta hoidon tarpeesta. Päiväkoti Kartanossa ovat lapset, jotka huoltajien työn tai iltaopiskelun takia tarvitsevat vuorohoitoa. Lasten yöhoidon tarve on vaihdellut suuresti vuoden 2024 aikana, ja sen takia on tarvittu myös ylimääräistä henkilökuntaa.

1.8.2024 alkaen siirtyi esioppilaiden täydentävä varhaiskasvatus KJS:n koulun osalta varhaiskasvatukseen. Tämä lisäsi varhaiskasvatuksen palveluiden piirissä olevien lasten määrää 25 eskarilaisella.

Perhepäivähoitajia on töissä omassa kodissaan 2, joten perhepäivähoidon läsnäolomäärät jäävät arvioitua pienemmiksi. Perhepäivähoitajien lomat ja lomautukset ovat vaikuttaneet läsnäolopäivien määrään perhepäivähoidossa, koska lapset on sijoitettu niiden ajaksi päiväkoteihin varahoitoon.

Varhaiskasvatuksessa toteutuu kolmiportainen tuki hyvin. Tuen tarpeessa olevien lasten osalta on tehty muutoksia sekä ryhmän lapsimäärään että avustavan henkilökunnan määrään ryhmässä varhaiskasvatuslain mukaisesti. Varhaiskasvatuksen erityisopettajan työpanosta on hankittu ostopalveluna 1.8.2024 alkaen 1-2 päivää kuukaudessa. Lisäksi on saatu koulupuolen erityisopettajien työpanosta 6 tuntia viikossa varhaiskasvatuksen käyttöön.

Pedagogisten tavoitteiden edistämiseksi tehdään yhteistyötä oman organisaation sekä Pohteen toimijoiden kanssa. Lapsen ja perheiden osallisuus mahdollistetaan toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa.

Talousarvion toteutuminen:

Päiväkoti Satulaakso ei ole ollut toiminnassa vuonna 2024.

Erityisvarhaiskasvatukseen on varattu vain 10 000,00 €. Tavoitteena oli saada sisäisin järjestelyin varhaiskasvatukseen tarvittava lain mukainen varhaiskasvatuksen erityisopettajan työpanos. Tämä ei onnistunut 1.1.2024 alkaen ja se on toteutunut osittain 1.8.2024 alkaen. Toistaiseksi varhaiskasvatuksen erityisopettajan työpanosta on hankittava edelleen ostopalveluna 1-2 päivää kuukaudessa ja osittain koulupuolen erityisopettajien toimesta. Tämän osalta talousarviomääräraha ylittyy varhaiskasvatuksessa.

1.8.2024 alkaen siirtyi täydentävä varhaiskasvatus KJS:n koulun aamu- ja iltapäivätoiminnasta varhaiskasvatuksen puolelle. Varhaiskasvatukseen siirtyi 2 vakinaista työntekijää sekä 2 määräaikaista työntekijää. Vuodelle 2024 tarvittavat määrärahat toiminnalle oli perusopetuksen talousarviossa 2024 ja 1.8.-31.12.2024 ajalle tarvittava laskennallinen määräraha oli tarkoitus siirtää varhaiskasvatuksen talousarvioon. Tätä siirtoa ei ole tehty, joten täydentävä varhaiskasvatus on -39.775,57

euroa miinuksella (tilanne 19.2.2025). Tämän osalta ylitys tulee huomioida perusopetuksen toteutumassa.

Lasten hoitotukien piirissä olevien lasten määrä on kasvanut verrattuna vuoden 2023 yhdeksään ensimmäiseen kuukauteen. Tämä määräraha vuoden 2024 osalta ylittyi hieman.

Talousarvion toteutumaprosentit 31.12.2024 ovat:

- hallinto 97,6 %
- perhepäivähoito 65,9 %
- päiväkoti Satakieli 100,9 %
- päiväkoti Kartano 92,0 %
- erityisvarhaiskasvatus 203,7 %
- lasten hoitotuki 102,7 %
- päiväkoti Jukola 90,7 %
- täydentävä varhaiskasvatus, toteutunut TA -39.775,57 € (määrärahat perusopetuksessa v. 2024)
- varhaiskasvatus yhteensä 96,1%

Tehdyt säästötoimenpiteet talouden tasapainottamiseksi 1.1.-31.12.2024:

- Jukolan päiväkoti ja perhepäivähoito suljettuina kesällä 24.6.-28.7.2024, viikolla 43/2024 sekä joulun aikaan 2024. Satakieli ja Kartano olivat päivystävät yksiköt, joihin keskitettiin lasten hoito. Satakielessä ja Kartanossa toimintaa myös tiivistettiin mahdollisuuksien mukaan siten, että avoinna oli vain tarvittava määrä osastoja. Näin saatiin minimoitua henkilöstön tarve noina aikoina.
- Varhaiskasvatuksen henkilökunta on ottanut 1.1.-31.12.2024:
 - vapaaehtoisia harkinnanvaraisia palkattomia yhteensä 206 kalenteripäivää
 - lomarahavapaita yhteensä 107 kalenteripäivää
- Sijaistarve henkilökunnan kaikissa poissaoloissa on arvioitu tarkasti ja henkilökuntaa on siirrelty (tarvittaessa ja sen ollessa mahdollista) yksiköstä toiseen. Henkilöstömitoituksessa noudatetaan varhaiskasvatuslain määräyksiä.
- Lomautukset käynnistyivät varhaiskasvatuksessa 1.8.2024 alkaen. Lomautusten aikana varhaiskasvatuslain mukaiset henkilöstön ja lasten väliset mitoitukset tulee edelleen toteutua kaikkina aikoina.
 - lomautuspäiviä on ollut yhteensä 263 työpäivää

Varhaiskasvatuksen talouden toteutuma on ajalla 1-12/2024 toimintatuottojen osalta 106,4 %, toimintakuluissa 96,5% ja koko toimintakate on 96,1 %.

Mittarit

	TP22	TP23	TA24	TP24
Lapsia päivähoitossa				
31.12. tilastopäivänä	230	221	210	243
1.1.–31.12. aikana	313	ei lukua	300	ei lukua
Tuen hakijoita yhteensä lastenhoidontukien piirissä				
Kotihoito	604	436	600	475
Yksityinen hoito	27	30	30	16
Osittainen tuki	125	104	100	214

Päiväkodit

Vastuullinen viranhaltija: Päiväkodin johtaja (päiväkoti Satakieli ja päiväkoti Jukola) sekä Varhaiskasvatuksen johtaja (päiväkoti Kartano ja täydentävä varhaiskasvatus)

Toiminnan kuvaus: Haapajärvellä toimii kolme päiväkotiä.

Päiväkoti Satakieli on 87-paikkainen päiväkoti, joka on avoinna arkipäivisin, noin klo 6.30 - 17.30 välisenä aikana.

Päiväkoti Jukolassa on 66 hoitopaikkaa. Jukola toimii arkipäivisin, noin klo 6.00-17.30 välisenä aikana

Kartanon päiväkoti vastaa vuorohoidontarpeesta, ja siellä on yhteensä 33 hoitopaikkaa. Kartanon päiväkoti toimii tarvittaessa kaikkina viikonpäivinä ja ympäri vuorokauden lasten hoidontarpeen perusteella.

Lisäksi KJS:n esikoulun tiloissa toimiva täydentävä varhaiskasvatus luokitellaan päiväkotiryhmäksi.

Mittarit:

	TP22	TP23	TA24	TP24
Läsnäolopäivät:				
Päiväkoti Satakieli	15482	15793	15800	14633
Kartanon päiväkoti	7538	7299	7000	5447

Päiväkoti Satulaakso	4731	1302	0	0
Päiväkoti Jukola	3294	11678	11000	11230
Täydentävä varhaiskasvatus 1.8.2024 alkaen	0	0	0	1561

Perhepäivähoito

Vastuullinen viranhaltija: Varhaiskasvatuksen johtaja

Toiminnan kuvaus: Perhepäivähoitoa järjestetään hoitajan kotona tapahtuvana perhepäivähoitona.

Vuoden 2024 alussa Haapajärven varhaiskasvatuksessa on yhteensä 4 vakinaista perhepäivähoitajaa

Mittarit:

	TP22	TP23	TA24	TP24
Läsnäolopäivät: Perhepäivähoito	2861	2211	2000	1486

2.6.6. Vapaa-aikapalvelut

Vastuualueen johtaja: Kirjastotoimenjohtaja

Toiminnan kuvaus: Vapaa-aikapalvelujen tehtävänä on huolehtia kaupungin kirjastopalvelujen sekä nuoriso- ja liikuntapalvelujen tuottamisesta osana kaupungin sivistyspalveluja.

Kirjasto- ja tietopalvelut

Vastuullinen viranhaltija: Kirjastotoimenjohtaja

Toiminnan kuvaus:

Kirjasto tarjoaa kuntalaisille monipuolisen tekemisen, työnteon ja virkistämisen tilan. Kirjasto on kunnan peruspalvelu, joka tarjoaa palveluitaan maksuttomasti kaikille kuntalaisille. Kirjastotila ovat esteetön, viihtyisiä ja yhteisöllisyyttä tukeva.

Tavoitteet ja toimenpiteet:

Kirjastopalveluiden toimintaa säätelee Laki yleisistä kirjastoista. Lain mukaisena kirjastopalveluiden tavoitteena on edistää väestön sivistyksellistä ja tiedollista

yhdenvertaisuutta, lukutaitoja, elinikäistä oppimista, aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta. Kirjastopalvelut tavoittavat vuositasolla yli puolet Haapajärvisistä. Toiminnalliset tavoitteet pohjautuvat kirjaston toimintojen kehittämiseen Joki-kirjastoina sekä oman kunnan sisällä.

Kirjasto on avoinna talvikaudella 49 tuntia/viikko ja kesällä 40 tuntia viikossa.

Lasten ja nuorten kirjastotyö on yksi keskeisistä painopistealueista. Kouluyhteistyön avulla tuemme lukuinnon heräämistä ja lukutaidon kehitystä. Kirjasto on mukana Haapajärven kulttuurikasvatus-suunnitelmassa. Muita painopistealueita ovat yhdenvertaisuuden ja kulttuurisen hyvinvoinnin tukeminen. Kirjasto järjestää vuosittain teemakuukauden, jossa aiheena on kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen.

Kirjallisuutta hankitaan monipuolisesti. Joki.finna.fi verkkokirjaston kautta jokikirjastojen monipuolinen aineisto on asiakkaiden käytettävissä ja varattavissa. Kirjasto on mukana Joki-kirjastojen kuljetusrenkaassa, joten varatut kirjat kulkevat nopeasti. Haapajärvi on mukana Pohjoisen e-kirjastossa, jossa tarjotaan Pohjois-Suomen kuntien asukkaille samat e-aineistot osana kirjaston palveluita.

Digitukea annetaan asiakkaille pyydettyä. Kotipalvelua tarjotaan asiakkaille, jotka sairauden tai vamman vuoksi ovat estyneet käyttämästä kirjastoa.

Kirjasto toimii aktiivisesti yhteistyössä eri hallintokuntien, kirjastojen sekä kolmannen sektorin kanssa. Lisäksi toimintaa kehitetään erilaisten hankkeiden avulla. Kirjaston tiloissa järjestetään taidenäyttelyitä yhteistyössä kaupungin kulttuuripalvelujen kanssa.

Arvioinnilla seurataan yleisten kirjastojen tehtävien toteuttamista ja toiminnan järjestämistä. Kokoelman sisällön osalta jatketaan itsearviointia. Toimintoja arvioidaan laadun ja tuloksellisuuden pohjalta ja toimintaa pyritään kehittämään tulosten avulla. Henkilökunta osallistuu aktiivisesti täydennyskoulutukseen ja kehittää osaamistaan.

Kirjastotoimenjohtajan palveluja myydään Kärämäelle.

Projektit ja hankkeet:

Kirjasto hakee ja toteuttaa itsenäisesti ja yhteistyössä Jokikirjastojen kanssa Aluehallintoviraston myöntämiä valtionavustuksia kirjastojen kokeilu- ja kehittämistoimintaan.

Toteutuminen:

Kirjasto on ollut avoinna talvikaudella 59 tuntia/viikko ja kesäkaudella 50 tuntia. Asiakaspalvelua on tarjolla talvikaudella 49 tuntia viikossa ja kesällä 40 tuntia. Kirjastossa on aamuisin käytössä itsepalveluaikaa 9-11, tällöin kirjastossa voi asioida omatoimisesti. Kyseistä itsepalveluaikaa käytetään paljon. Kirjastoauto liikennöi kesäkuun loppuun suunnitelmien mukaisesti.

Lasten- ja nuorten kirjastotyössä on toteutettu kulttuurikasvatussuunnitelman mukaista aikataulua. Lisäksi on tehty hakeutuvaa kirjastotyötä kouluilla. Lukudiplomin markkinointia ja siihen liittyvää vinkkausta on jatkettu, sekä koulusarjoja mainostettu opettajille.

Reissin kartanon vanhojen valokuvien näyttely jatkui vielä tammikuun. Näyttely oli todella suosittu, ja keräsi paljon kävijöitä ja paikallishistoriasta kiinnostuneita ihmisiä koolle.

Vuoden alusta jatkettiin kirjaston päivätansseja kerran kuussa. Ne kestävät tunnin, paikkana on kirjaston aula. Kävijämäärä on pysynyt tasaisena, tapahtuma tuo kirjastoon niin tanssijoita kuin myös elävän musiikin kuuntelijoita.

Helmikuussa jatkuivat myös kirjaston lasten lauantait, joita järjestetään talvikaudella joka toinen kuukausi.

Toinen lastenlauantai pidettiin huhtikuussa.

Lisäksi helmikuussa aloitettiin uusi Kirjan ystävän kerho, joka kokoontuu myös kerran kuussa. Nämä kaikki toistuvat kirjaston tapahtumat ovat matalan kynnyksen toimintaa, jonka tarkoituksena on lisätä yhteisöllisyyttä kirjastoasiakkaiden kesken. Ne ovat avoimia tapahtumia kaikille eivätkä vaadi ennakkoilmoittautumista.

Kirjastonpäivää juhlistettiin kirjastossa kahvitarjoilulla ja vuoden kirjastonkäyttäjän valinnalla.

Kirjastossa järjestettiin presidentinvaalien aikaan kirjaston pehmoleluvaalit, jotka keräsivät paljon äänestäjiä. Pehmoleluvaalit ovat osa kirjastojen demokratiatyötä ja -kasvatusta. Pehmoleluvaaleilla halutaan antaa lapsille osallisuuden kokemus sekä opettaa vaalien käytäntöjä ymmärrettävällä ja hausalla tavalla.

Kirjastoissa on annettu digitukea pyydettäessä. Digitukea on mainostettu eri tilaisuuksissa, sosiaalisessa mediassa sekä kirjastossa.

Pohjoisen e-kirjasto on jatkanut toimintaansa, käytössä on 10 e-palvelua, joissa on tarjolla mm. äänikirjoja, e-kirjoja, elokuvia, lehtiä sekä musiikkia kirjastokortilla ja pin-koodilla. Palvelua on markkinoitu laajasti.

Kirjastoauton toiminta loppui kesäkuun lopussa arviointimenettelyn seurauksena.

Syyskuun aikana aloitettiin ”Kiertävä kirjasto”-toiminta. Kiertävä kirjasto käy kaikilla Haapajärven kouluilla neljän viikon välein mukanaan kirjoja ja kirjastoalan ammattilainen. Kiertävä kirjasto toimii kuin mikä tahansa kirjasto: siellä voi lainata, varata ja palauttaa kirjoja, saada kirjastokortin ja kysyä lukuvinkkejä. Lisäksi Kiertävän kirjaston toimintaan kuuluu kirjastokasvatussuunnitelman mukaista koulujen ja

kirjaston välistä yhteistyötä kuten vinkkausta sekä kirjastonkäytön- ja tiedonhaunopetusta.

Syyskuussa alkoivat myös muut kirjaston toistuvat tapahtumat, eli Kirjastotanssit, lastenlauantait sekä Kirjan ystävän kerho.

Pitkäaikainen kirjastovirkailija eläköityi marraskuun alussa, mutta kirjasto ei saanut lupaa sijaisen palkkaamiseen. Lisäksi kirjastoa vaadittiin supistamaan aukioloaikoja. Näiden säästötoimien seurauksena lauantaiaukiolo loppui. Lisäksi Kiertävä kirjasto toiminta lopetettiin vuoden loppuun saakka resurssien puuttumisen vuoksi. Marras- ja joulukuussa kirjastossa pidettiin määrätyt pakkolomat.

Mittarit

	TP22	TP23	TA24	TP24
Lainaa/asukas yhteensä	11,32	13,87	15	14,67
Haapajärven kirjasto lainaa/asukas	11,36	12,1	13	12,1
Pyhäjärven kirjasto lainaa/asukas	10,62	9,80	-	-
Kirjastoauto lainamäärä	31 914	31 444	15 000	12 788
E-aineiston käyttökerrat	20 555	24 398	20 000	15 008
Fyysiset kirjastokäynnit /asukas	5,52	8,67	7	6,81
Verkkokäynnit /asukas	2,8	3,93	4	4,46

Nuorisopalvelut

Vastuullinen viranhaltija: Nuoriso-ohjaaja

Toiminnan kuvaus: Nuorisopalvelut järjestää ohjattua toimintaa, tapahtumia ja leirejä erikseen sekä yhteistyössä muiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Eri toiminnoilla tarjotaan lapsille ja nuorille tukea kasvuun, kehitykseen ja itsenäistymiseen, sekä ajankohtaista tietoa ja kanavia osallistumiseen ja vaikuttamiseen omassa elämässä ja elinympäristössä.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Nuorisopalveluiden tavoitteena ja tehtävänä on edistää lasten ja nuorten oikeuksien toteutumista, osallisuudella ja vaikuttamismahdollisuuksilla. Lasten ja nuorten yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon parantaminen kuuluu tärkeänä osana nuorisopalveluiden tehtäviin.

Nuorisotalo on auki lukukauden aikana yhteensä noin 61 h viikossa. Nuorisotalo Stollen iltakäyttöä on lisätty hieman syksystä 2023 alkaen ja alakoululaisille on järjestetty omat ohjatut vuorot kaksi kertaa viikossa.

Nuorten lauantai-illan kahviloita järjestetään säännöllisesti yhteistyössä seurakunnan kanssa.

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukemista ja ennaltaehkäisevää päihdetyötä tehostetaan, järjestämällä aiheeseen liittyviä teemailtoja nuorisotalolla.

Tavoitteena on saada viikonloppuillaisin Haapajärven keskustan alueelle jalkautuva Yöjalka- toiminta uudelleen käyntiin yhteistyössä lasten ja nuorten kanssa toimivien ammattilaisten, sekä eri tahoilla toimivien vapaaehtoisten voimin.

Nuorisovaltuusto ja Lasten Parlamentti ovat näkyviä toimielimiä, jotka vaikuttavat lasten ja nuorten elinoloihin, esim. vapaa-ajanviettomahdollisuuksiin, tuoden omia mielipiteitään julki ja toimien itse aktiivisena toimijana, sekä aloitteiden tekijänä.

Avustuksia jaetaan talousarviomäärärahan puitteissa.

Nuorisopalveluiden ja koulujen yhteistyö on säännöllistä erilaisten tapahtumien ja koulupäivystysten osalta.

Yhteistyötä kolmannen sektorin (yhteisöt, yhdistykset ja järjestöt), seurakunnan, viranomaisten, nuorten työpajan ja naapurikuntien kanssa jatketaan ja kehitetään.

Yhteistyö ei rajoitu vain kunnalliselle tasolle, vaan jatkuu maakunnallisella, valtakunnallisella ja kansainvälisellä tasolla. Olemme yhteistyössä eri tahojen kanssa mm. erilaisten hankkeiden ja projektien merkeissä.

Projektit ja hankkeet:

Nuorisopalvelu hakee ja toteuttaa itsenäisesti ja yhteistyössä muiden yhteistyötahojen kanssa aluehallintoviraston (AVI:n) myöntämiä valtionavustuksia nuorisopalveluiden kokeilu- ja kehittämistoimintaan.

Nuorten työpaja:

Nuorten työpajapalvelut ja Etsivä nuorisotyö ostetaan Jokilaaksojen Nuorten Tuki ry:ltä.

Nuorisotilat ovat maanantaista perjantaihin Jokilaaksojen Nuorten Tuki ry:llä käytössä. Toimintaa on klo 08:00-16:00.

Toteutuminen:

Nuorisotalo Stolle avattiin joululoman jälkeen 9.1.2024. Iltakäytön osalta nuorisotalo on avoinna 21h/vko, sekä lisäksi kerran kuukaudessa järjestettävät nuorten lauantai-illan kahvilat ja muut suunnitellut toimintapäivät.

Kouluvierailut eskarilla, iltapäiväkerhossa, yläkoululla ja lukiolla/Jedulla jatkuivat heti vuoden alusta normaaliin tapaan. Yläkoululla jatkettiin syyslukukaudelta tuttua Pointsijahti -välituntikisaa, jonka tarkoituksena on aktivoida luokkia osallistumaan joka viikko pidettäviin pieniin kisailuihin ja tehtäviin. Eniten lukukauden aikana pisteitä kerännyt luokka palkitaan.

Tammi-helmikuun vaihteessa järjestettiin eskareiden talvipäivät leirikeskus Honkaniemessä K.J. Ståhlbergin - koulun esikoululaisille yhteistyössä seurakunnan ja 4H:n kanssa.

Perjantaina 2.2. nuorisopalvelut olivat mukana pitämässä Ajokortti työelämään - koulutusta yläasteen yhdeksäsluokkalaisille.

Ystävänäpäivänä, 14.2., nuorisopalvelut osallistuivat omalla toimintapisteellään yläasteen ystävänäpäiväjuhliin. Samana iltana myös nuorisotalo Stollessa vietettiin ystävänäpäivää nuorten kanssa ruoanlaiton ja ystävyysteeman merkeissä.

Lauantaina 24.2. nuorisotalolla järjestettiin The Stuffed -bändin keikka nuorten lauantai-illan kahvilan yhteydessä.

Sunnuntaina 25.2.järjestettiin monitoimitalolla Hiutalehipat -lastentapahtuma. Tapahtumassa oli paljon erilaista toimintaa lapsille. Mukana järjestämässä seurakunta, 4H, MLL, nuorisopalvelut, liikuntapalvelut, kulttuuripalvelut, kotiseututaikuri Jarmo sekä paikallisia urheiluseuroja.

Hiihtoloman aikana lapsille ja nuorille oli monenlaista tekemistä tarjolla. Nuorisotalo Stollessa pidettiin nuorille suunnattu biljardipäivä, alakouluikäisten leivontailtapäivä, pizzailta, sekä leffailta nuorille.

Yhteistyössä liikuntapalveluiden kanssa mahdollistettiin ilmaiset jäävuorot lapsille ja nuorille koko hiihtoloman ajaksi 3h/pvä. Split45 keilahallin kanssa yhteistyössä järjestettiin tuettua keilausta haapajärvisten koululaisten perheille hiihtoloman ajan.

Hiihtolomaviikon sunnuntaina, 10.3. järjestettiin Hopsis-pomppulinnaa monitoimitalolla yhteistyössä liikuntapalveluiden kanssa.

Maaliskuussa aloimme suunnitella Yövalo -toiminnan käynnistämistä lasten ja nuorten kanssa toimivien ammattilaisten, sekä eri tahoilla toimivien vapaaehtoisten voimin. Tarkoituksena on, että kesäkuun alusta alkaen saataisiin toiminta käynnistymään.

Huhtikuussa järjestettiin Mikä V*tuttaa -ilta nuorille, yhteistyössä Keskipiste Leaderin ja Nuvan kanssa. Illan tarkoituksena oli, että nuoret saivat kertoa avoimesti siitä, mitkä asiat heitä tympäisee esimerkiksi maalla asumisessa ja mitä parannuksia tai palveluita he toivoisivat oman paikkakunnan viihtyvyyden säilyttämiseksi. Esille nousseet asiat kirjattiin ylös ja niiden ääreen palataan vielä lähitulevaisuudessa.

Tiistaina 23.4. Nuorisotalo Stollessa järjestettiin nuorten huoltajille mahdollisuus osallistua valtakunnalliseen virtuaaliseen vanhempainiltaan Teams- yhteyden välityksellä. Illan aiheena oli sähkösavukkeet ja nikotiinipussit.

Toukokuun alussa käynnistettiin Yövalo- toiminta.

Keskiviikkona 8.5. Nuorisotalon kävijöille järjestettiin Turvallisen tilan periaatteet- iltanuorisotalolla. Illan ohjelman vetäjät tulivat Oulu2026-kulttuuripääkaupunki-hankkeesta.

Toukokuussa nuorisopalvelut olivat mukana toteuttamassa K.J.S.: n eskareiden kevätretkeä Siiponkoskella, sekä ohjasivat oman toimintapisteensä 4H:n ideoimassa kyläkoulujen yrittäjäyyspäivässä.

Kutosseikkailu seikkailtiin Ronkaalan urheilualueella 22.5. Tapahtumaan osallistuivat kaikki tulevat seitsemäsluokkalaiset ja heidän luokanvalvojansa.

Kevään viimeisellä kouluviikolla nuorisopalvelut järjestivät toiminnallisia ”miniluokkaretkiä” nuorisotalo Stolleen, joissa vieraili yläasteen 7.- luokkalaisia luokanvalvojien kanssa.

Torstaina 30.5. pidettiin School’s Out- konsertti torilla yhteistyössä kulttuuripalveluiden kanssa. Konsertti oli osana 4H:n ja nuorisopalveluiden Torstaitoria. Tapahtuman esiintyjänä oli nuori artisti Hugo, jota tultiin katsomaan ja kuuntelemaan myös lähipaikkakunnilta asti. Tapahtuman yleisömäärä oli yli 400 henkilöä.

Kesäkuussa maanantaisin järjestetyt Lasten toimintapäivät olivat tänäkin vuonna suosittuja tapahtumia, jokaisella kerralla kävijämäärä oli yli 30 kävijää.

Valtakunnallinen nuorten eräleiri järjestettiin tänä vuonna Kumisevan Kaiku osk.: n tiloissa entisellä Kumisevan koululla ja sen ympäristössä. Leiri kesti torstaista sunnuntaihin ja leiriläisiä oli yhteensä 45.

Nuorisopalvelut olivat mukana myös kahdella seurakunnan lastenleirillä, jotka pidettiin kesäkuussa, sekä Kiusaamisen vastaisessa tapahtumassa, joka järjestettiin ensimmäistä kertaa tänä kesänä Haapajärven torilla.

Juhannuksen jälkeen tehtiin perinteinen kesäreissu Powerparkiin, yhteistyössä seurakunnan ja 4H:n kanssa. Mukana oli tänäkin vuonna 100 lasta ja nuorta.

Nuorisotalo Stolle avattiin iltakäytön osalta nuorille elokuun alussa. Iltatoiminta ja lauantai-illan kahvilat alkoivat pyöriä säännöllisesti heti elokuussa.

Koulupäivystykset ja välituntitoiminnot yläkoululla, lukiolla ja Jedulla käynnistyivät koulujen alkaessa, elokuun puolessa välin.

Nuorisopalvelut olivat mukana järjestämässä seiskaleirejä leirikeskus Honkaniemessä. Yön yli kestäviä leirejä pidettiin syyskuun aikana yhteensä neljä kappaletta ja niihin osallistuivat uudet seiskaluokkalaiset luokanvalvojiensa kanssa.

Syyskuun alussa yläasteella järjestettiin School`s In- tapahtuma yläkoulun oppilaille. Nuorisopalvelut olivat mukana järjestämässä tapahtumaa.

Lasten maatalousnäyttely järjestettiin Haapajärven Jedulla lauantaina 7.9. Nuorisopalveluilla oli oma toimintapiste tapahtumassa. Tapahtuman kävijämäärä oli n. 3000 henkilöä.

Syksyn ensimmäinen nuorisovaltuuston kokous pidettiin maanantaina 30.9.

Lokakuun ensimmäisellä viikolla vietettiin tyttöjen iltaa kirjastolla ja jaettiin heijastimia aamuliikenteessä kulkeville. Myös liikuntapalvelut ja Nuorisovaltuusto osallistuivat Liikenneturvan heijastintempaukseen.

Syyslomalla, viikolla 43., järjestettiin monenlaista mielekästä ohjelmaa lapsille ja nuorille. Stollessa pidettiin yön yli kestävät pelilanit syyslomaviikon aloittavana viikonloppuna. Monitoimitalolla kisailtiin leikkimielisesti hullunkurisissa lajeissa X-Games-kilpailuissa ja järjestettiin perinteinen syyslomaviikon reissu haapajärvisille lapsille ja nuorille Oulun Superparkiin, yhteistyössä Haapajärven seurakunnan kanssa.

Nuorisotalo Stollessa järjestettiin joka illalle erilaista toimintaa syyslomaviikon aikana. Ohjelmassa oli mm. biljarditurnaus yhteistyössä Laaksojen biljardiseuran kanssa, leivontailta, elokuvailta sekä nuorten kestopuoliso, bingo.

Viikolla 45 vietettiin EPT-viikkoa ja peliviikkoa.

Ehkäisevän päihdetyön viikon ohjelmaan kuului Pohteen järjestämä virtuaalinen vanhempainilta, jonka aiheena oli tällä kertaa nikotiinipussit ja sähkösavukkeet. Nuorten huoltajilla oli mahdollisuus tulla nuorisotalo Stolleen seuraamaan vanhempainiltaa Teams- yhteyden välityksellä. Samalla viikolla pidettiin nuorille suunnattu Puhetta päihteistä- ilta Stollessa, johon saimme mukaan asiantuntijoita Pohteen päihdepalveluista. Myös yläkoululla järjestettiin ehkäisevän päihdetyön viikolla aiheeseen liittyviä tietoiskuja.

Peliviikon tapahtumana järjestettiin Stollessa Peli-illat lapsille ja nuorille, yhteistyössä seurakunnan ja 4H:n kanssa.

Joulupolku-tapahtuma järjestettiin tiistaina 10.12. Ronkaalan rantapolun alueella yhteistyössä eri tahojen kanssa.

Kouluvierailut jatkuivat koko syksyn säännöllisesti yläkoululla, Jedulla ja lukiolla. Nykyinen nuorisovaltuusto piti viimeisen kokouksensa 22.11. ja uusi nuorisovaltuusto

aloittaa toimintansa helmikuussa 2025. Uusia jäseniä on saatu hyvin mukaan toimintaan.

Mittarit

	TP22	TP23	TA24	TP24.
Nuorisotalotoiminta				
Aukiolotunnit/vk	60	60	61	61
Avoimet ovet h/vk	17	17	18	21
Toimintapäivät/v	60	60	60	67
Kävijämäärä/v	7900	7800	7900	8200
Muu toiminta				
Erilaiset tapahtumat/v	80	70	80	73
joissa osallistujia	9000	8000	7500	7600
Koulupäivystys-toiminta/v, Termostaatti, Kuuloelin	58	50	50	48
joissa osallistujia	1800	1500	1500	1620
Nuorisovaltuuston kokouksia/v	10	8	6	5

Liikunta

Vastuullinen viranhaltija: Liikuntakoordinaattori

Toiminnan kuvaus: Haapajärven kaupunki edistää ja mahdollistaa monipuolisen liikunnan harrastamisen eri kohderyhmille. Liikuntapalvelut tukevat urheiluseurojen liikuntakasvatustyötä ja lisäksi myös muiden vapaaehtoisjärjestöjen liikuntatoimintaa mahdollisuuksien mukaan.

Toiminnassa kiinnitetään huomiota kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen. Liikunnan on todettu olevan yksi tärkeimmistä yksilötason hyvinvoinnin ylläpitäjistä. Liikuntapalvelut ovat mukana koulujen ja päiväkotien liikunta-kasvatustyössä, samoin terveysliikunnan ja vanhusväestön liikunnan suunnittelussa ja toteutuksessa muiden hallintokuntien ja eri yhdistysten kanssa.

Liikuntapalvelut suunnittelevat ja toteuttavat liikuntapaikkojen ja -tilojen kunnossapidot, saneeraukset ja uudisrakentamiset yhdessä teknisten palvelujen kanssa. Suunnittelussa on tarvittaessa mukana myös muita hallintokuntia. Liikunnan järjestämisessä ja tukemisessa huomioidaan erityisesti sellaiset liikuntamuodot, joita voidaan harrastaa lähes kaikissa elämän vaiheissa.

Tavoitteet ja toimenpiteet:

Liikuntapalvelut mahdollistavat laajamittaisen liikunnan harrastamisen kaikille kuntalaisille. Liikuntapalvelut jakavat urheiluseuroille, järjestöille ja yksityisille henkilöille liikuntapaikkavuorot ja myöntävät avustuksia urheiluseuroille ja muille toimijoille.

Liikuntapalveluiden tärkein sisäliikuntatila on monitoimitalo, jota käytetään monipuolisesti niin koulujen liikuntatilana, kuin myös harraste- ja harjoitustilana iltaisin ja viikonloppuina. Monitoimitaloa käytetään liikuntatoiminnan lisäksi mm. messujen, konserttien ja erilaisten juhlien järjestämiseen sekä mahdollisuuksien mukaan eri järjestöjen harrastus- ja kokoontumispaikkana. Jokilatvan opisto käyttää monitoimitalon liikuntatiloja liikuntapiireihin ja itse hallinnoi monitoimitalon luokkatiloja opintopiireissään.

Uimahallia ja sen toimintaa kehitetään aktiivisesti käyttäjiä kuunnellen. Liikuntapalvelut tarjoavat esi- ja perusopetuksen oppilaille kaksi ilmaista uintikertaa lukukaudessa. Koulut käyttävät uimahallia luokkaa kohden noin kuusi käyntikertaa vuodessa.

Seutukunnallista liikuntatoimien yhteistyötä jatketaan osallistumalla lähikuntien yhteiseen, yli kuntarajojen kattavaan liikuntatoimintaan. Tarvittaessa tehdään myös yhteishankintoja.

Kannustetaan ja tuetaan urheiluseuroja ja muita paikallisia yhdistyksiä hakemaan ja toteuttamaan Haapajärvelle valtakunnallisia ja alueellisia liikuntatapahtumia.

Liikuntapalvelut järjestävät kuntoliikuntakampanjoita, joiden tavoitteena on lisätä kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä liikunnan avulla. Kampanjoihin osallistuneiden määrää seurataan. Osallistujamäärän vuositavoitteena on suunnilleen asukasluku kerrottuna kahdella.

Liikuntapalvelut hyödyntävät Haapajärven Kiilojen Someron majaa toiminnassaan.

Teknisten palvelujen kanssa yhteistyönä taataan kaikille kuntalaisille monipuolinen liikunnan harrastaminen ylläpitämällä erilaisia liikuntakohteita, kuten esim. pidetään hyvässä kunnossa kaupungin sisäliikuntatilat, hiihtoladut, urheilu- ja pelikentät, jääurheilualueet, frisbeegolfradat, lähiliikunta-alueet ja skeittirampit. Myös uusia lajeja kartoitetaan ja saadut toiveet toteutetaan mahdollisuuksien mukaan.

Toteutuminen:

KPO:n kanssa yhteistyössä järjestettiin ilmainen koko perheen Ice Skating -luistelutapahtuma yläkoulun jäällä 14.1.2024.

Postilaatikohiihto-kampanja oli käynnissä 22.1.2024 – 31.3.2024. Kampanja toteutettiin yhteistyössä Ruuskan kyläkaupan kanssa. Kampanjan suoritusmerkintöjä oli

yhteensä 1821. Päästötilaisuus järjestettiin keskustan Ruuskalla 6.4.2024. Kampanjaan osallistuneiden kesken arvottiin 500€:n, 100€:n ja 50€:n lahjakortit urheiluvälineiden ostoon Ruuskan kyläkauppaan.

22.2.2024 järjestettiin paikallisten menestyneiden urheilijoiden palkitsemistilaisuus yläkoulun auditoriossa. Tilaisuus järjestettiin jälleen muutaman koronavuoden tauon jälkeen. Tilaisuus on normaalisti järjestetty kahden vuoden välein. Tilaisuudessa palkitaan kansainvälisissä arvokisoissa sekä SM-kisoissa menestyneitä haapajärvisiä urheilijoita. Nyt palkittiin vuosina 2019 – 2023 menestyneitä, yhteensä 45 urheilijaa useasta eri lajista!

25.2.2024 järjestettiin monitoimitalolla hiutalehipat-tapahtuma. Tapahtumassa oli paljon erilaista toimintaa lapsille. Mukana järjestämässä seurakunta, 4H, MLL, nuorisopalvelut, liikuntapalvelut, kulttuuripalvelut, kotiseututaikuri Jarmo sekä paikallisia urheiluseuroja.

Koululaisten hiihtokisat järjestettiin Somerossa 27.2.2024 yhteistyössä opettajien ja Haapajärven Kiilojen hiihtojaoston kanssa. Kisoissa oli yhteensä 66 osallistujaa.

Hiihtolomalla järjestettiin toimintaa lapsille. Perheiden pelivuoroja monarilla, wibit-rata uimahallilla, jäävuoroja jäähallilla sekä Hopsis-pomppulinnaa monarilla.

Koululaisten maakuntaviesti järjestettiin 13.3.2024 Haapavedellä. Kisat sujuivat lapsilla hyvin, tuloksena lopulta neljäs sija.

Keski-Pohjanmaan 72. maakuntaviesti hiihrettiin Kalajoella lopulta siirron jälkeen 17.3.2024. Olimme mukana viestissä kahdella joukkueella. Haapajärvi 1 sijoittui A-sarjassa seitsemänneksi. Haapajärvi 2 oli niin ikään B-sarjan seitsemäs. Viestiin osallistui yhteensä 30 joukkuetta.

Urheiluseurojen vuosiavustukset olivat haettavissa maaliskuun ajan. Hakemuksia tuli kaikkiaan kolmeltatoista urheiluseuralta/yhdistykseltä, haettu rahasumma oli yhteensä 33 150€.

Uimahallilla toteutettiin kevätkauhonnat-kampanja 19.4. – 14.6.2024. Kampanjaan pystyi osallistumaan kirjaamalla aulassa sijaitsevaan vihkoon nimensä ja uidut kilometrit/jumputut minuutit. Jokainen merkintä oli arpa. Pääpalkintona osallistuneiden kesken arvottiin 200€ lahjakortti vapaavalintaiseen paikalliseen yritykseen.

Ulkoliikuntapaikkojen käyttövuorot olivat haettavina 12.4. – 5.5.2024. Vuorot alkoivat täydellä kapasiteetilla 3.6.2024. Koivuhaan kentällä jalkapalloilijat pääsivät harjoittelemaan ensimmäisiä kertoja jo maaliskuussa viikolla 12.

1.5.2024 alkoi valtakunnallinen, leikkimielinen pyöräilyn kilometrikisa. Kisan tavoitteena on lisätä yhteisöllisyyttä ja kohentaa kuntoa. Kisaan voi osallistua esim. työyhteisöt,

yhdistykset tai kaveriporukat. Lisäksi kilometrejä kerätään myös kuntasarjassa. Kisa kestää syyskuun loppuun saakka.

1.5.2024 alkoi myös postilaatikkokuntoilu -liikuntakampanja. Kampanjaan voi osallistua pyörällä tai jalan liikkuvat kirjaamalla postilaatikoista löytyviin vihkoihin oma nimi ja liikkutu matka/päivä. Laatikoita on ympäri Haapajärven kyliä yhteensä 17 kpl. Kampanjaan osallistuneiden kesken arvotaan pääpalkintoina kaksi 400€:n lahjakorttia vapaavalintaiseen paikalliseen yritykseen, toinen pyöräilijöiden kesken ja toinen jalan liikkuneiden kesken. Kampanja on käynnissä syyskuun loppuun saakka.

8.5.2024 järjestettiin toisena vuotena peräkkäin yhteistyössä koulujen, paikallisten urheiluseurojen ja muiden toimijoiden kanssa Ronkaalan alueella harrastusten esittelytapahtuma lapsille. Tapahtuma oli osa Harrastamisen Suomen mallin hanketta, jonka ajatuksena on löytää mahdollisimman monelle lapselle jokin harrastus. Tapahtumaan osallistui Haapajärven koululaiset eskareista 7-luokkalaisiin, yhteensä n. 700 oppilasta.

Toukokuussa järjestettiin Haapajärven Pesä-Kiilojen kanssa yhteistyössä Miljoona koppia -tempaus Haapajärven alakouluilla. Tempauksessa luokat keräsivät 5 päivän aikana mahdollisimman paljon koppeja. Koppeja pystyi keräämään kopittelemalla yhdessä tai yksin, räpylän kanssa tai ilman. Tempauksen tavoitteena oli kehittää lasten pallon käsittelyä ja motoriikkaa leikkimielisen kilpailun kautta. Haapajärven alakoululaiset keräsivät viidessä päivässä yhteensä 667 480 koppia! Jokaiselle luokka-asteelle oli oma sarjansa, tulokset laskettiin keskiarvo/oppilas. Kustakin sarjasta palkittiin eniten koppeja kerännyt luokka.

Lisäksi toukokuussa on oltu mukana myös yhteisissä tapahtumissa: 22.5. 6-seikkailu Ronkaalassa, Varhaiskasvatuksen kevättapahtuma Ronkaalassa 23.5., 24.5. Taiston puistossa KJS:n ip-kerholaisille toimintaa 4H:n ja seurakunnan kanssa sekä YA:n festarit 30.5.2024

Uimahallin kesäsulku alkoi perjantaina 21.6.2024.

27.6.2024 järjestettiin Ronkaalassa KPO:n ja KepLin kanssa yhteistyössä kesärieha - tapahtuma lapsiperheille.

Ronkaalan yleisurheilukentällä järjestettiin kesän aikana lasten viikkokisoja yhteistyössä Haapajärven Kiilojen yleisurheilujaoston kanssa. Kisoja järjestettiin yhteensä kahdeksat.

Heinäkuussa alkoi liikuntahanke nimeltä liikettä kaikille. Hanke on käynnissä vuoden loppuun, kohderyhmänä on lapsiperheet ja työikäiset. Hankkeessa työntekijänä on Piia Tiitto. Hän on työskennellyt hankkeessa osittaisella työajalla. Hankkeen toimintaa: Leikkipuistotreffejä kesällä, lenkit kaupunginjohtajan kanssa, perheliikuntapassi, toimintapiste monissa eri tapahtumissa (mm. Tee piknik, Lasten maatalousnäyttely, Tidiksen polkujuoksu), ilmaiset vuorot monarilla, retkeilytapahtumat Pitkäkankaalla ja

Hanhilammen kodalla, Fit Hpj -tapahtuma Ronkaalassa. (Tapahtumassa osallistujat pääsivät testaamaan monipuolisesti fyysistä kuntoaan neljässä kuntotestissä itselleen sopivalla vakavuudella ja intensiteetillä.), Monarin syysmessut 5.10.2024, ilmaiset pelivuorot monarilla, koko perheen aarrejahti ja aikuisten pikkupikku seikkailu.

Uimahalli avattiin jälleen kesätauon jälkeen 5.8.2024. Kaupungin säästötoimenpiteiden seurauksena uimahallilla siirryttiin syyskuussa ti-la aukioloon, sunnuntaina halli on suljettu.

4.9.2024 järjestimme Ronkaalan yleisurheilukentällä koululaisten yu-kisat yhteistyössä Haapajärven Kiilojen yleisurheilujaoston kanssa.

10.9.2024 järjestettiin Ronkaalan yleisurheilukentällä KLL:n Oulun eteläisen piirin peruskoulujen yu-kisat yhteistyössä Haapajärven Kiilojen yleisurheilujaoston, Haapajärven perusopetuksen ja useiden talkoolaisten kanssa. Haapajärven edustajat saavuttivat yhteensä 11 mitalia, Haapajärven joukkueen sijoitus joukkuekisassa 4. Kisat sujuivat hyvin, siitä kiitos kaikille järjestelyissä mukana olleille!

12.9.2024 järjestettiin Haapajärvellä KLL:n yläasteikäisten tyttöjen pesäpalloturnaus yhteistyössä Pesä-Kiilojen ja yläkoulun kanssa. 6 joukkueen turnaus, jonka voittajaksi selviytyi Haapajärven joukkue!

17.9.2024 järjestettiin koululaisten puistojuoksut Ronkaalassa yhteistyössä koulujen kanssa. Hyvä keli ja 226 reipasta osallistujaa. Mukavat kisat!

Liikuntapalvelut on ollut mukana myös 7-leireillä Honkaniemessä mm. pitämällä toimintapistettä.

Postilaatikkokuntoilu-kampanja ja pyöräilyn valtakunnallinen kilometrikisa päättyivät 30.9.2024.

Postilaatikkokuntoilun päätöstilaisuus ja palkintojen arvonta järjestettiin monarin messujen yhteydessä 5.10.2024. Suoritusmerkintöjä kampanjassa oli yhteensä n. 12 109! Viime vuoteen verrattuna 2 584 merkintää enemmän.

Talven vuorot monitoimitalolle ja uimahallin alakerran liikuntatilaan olivat haettavina 20.9. – 6.10.2024. Vuorot astuivat voimaan 28.10.2024.

Wibit-rata oli uimahallilla pystytettynä ke 20.11.2024. Illan aikana kävijöitä oli kaikkiaan 241.

Perinteinen joulupolku-tapahtuma järjestettiin 10.12.2024 yhteistyössä nuorisopalveluiden, liikettä kaikille -hankkeen, kirjaston, 4H:n, Luonnossa oppien -hankkeen, nuorisovaltuuston, seurakunnan, Haapajärven Eräpartio ry:n ja Maaselän Latu ry:n kanssa.

15.12.2024 järjestettiin jäähallilla KPO:n ICE skating -luistelutapahtuma lapsille ja lapsiperheille.

19.12.2024 järjestimme uimahallilla joulutunnelmauinnin klo 18-20.30.

Yhteistyössä nuorisopalveluiden ja Liikettä kaikille -hankkeen kanssa tarjosimme joulujä loppiaisviikoilla ilmaisia jäävuoroja jäähallilla:

27.12., 28.12., 30.12. ja 2.1. – 4.1. klo 12 mailallinen vuoro alle 10v, klo 13 mailaton kaikille avoin sekä klo 14 mailallinen yli 10v.

	TP22	TP23	TA24	TP24
Monitoimitalon aukiolotunnit	3 089	3 700	3 700	3 300
Monitoimitalolla kävijöitä	25 955	59 000	59 000	34 000
Uimahallin aukiolotunnit	1 645	2 500	2 500	1 589
yleisölle				
Uimahallilla kävijöitä	35 755	36 000	38 000	31 698
(sis. asiakkaat +koululaisuinnit)				
Osallistujamäärä liikuntakampanjoihin			14 000	14 879

2.6.7. Sivistyslautakunnan toteutuminen

SIVISTYSLAUTAKUNTA				
	TA2022	TA2023	TA2024*	TP24*
Menot	17 825 545	18 812 482	15 318 880	14 091 195
Tulot	2 049 912 15 775	2 227 233 16 585	1 837 710 13 481	576 271
Netto	633	249	170	12 649 137

*TA2024 ja TP24 mukana vain ulkoiset erät

2.7. Tekniset palvelut

Päävastuualue: Tekniset palvelut

Vastuualueet: Hallinto, kaavoitus- ja mittauspalvelut, tilapalvelut ja kunnallistekniikka

Toimielimet: Tekninen lautakunta

Tilivelvollinen viranhaltija: Tekninen johtaja

Kaupunkistrategian mukaiset tavoitteet:

Tekniset palvelut luo ja ylläpitää viihtyisän, virikkeellisen ja turvallisen asuin-, harrastus- ja työympäristön Haapajärven kaupungin asukkaille, yrityksille sekä paikkakunnalla vieraileville. Toimenpiteinä ovat mm. ydinkeskustan, puistojen, yleisten alueiden ja urheilualueiden kehittäminen, sekä kaupungin tarjoamien toimintaedellytysten (kaavoitus, tontit, toimitilat) ylläpitäminen ja kehittäminen. Kuntalaisten hyvinvoinnin ja harrastamisen edellytyksiä parannetaan mm. kaupungin tarjoamilla liikuntapalveluilla, liikuntapaikkojen rakentamisella ja ylläpitämisellä. Keskustan katuverkostoa korjataan peruskorjausohjelman ja talousarviomäärärahojen mukaisesti.

Palvelutuotannon periaatteet:

- Teknisissä palveluissa omana toimintana tuotettavat palvelut:
- hallinto tuotetaan kokonaan omana toimintana
- kaavoitus- ja mittauspalvelut tuotetaan omana toimintana 3. kohdassa mainittuja poikkeuksia lukuun ottamatta
- kiinteistöjen vuosikorjaukset ja alueiden kunnossapito tuotetaan osittain omana tuotantona ja kiinteistönhoito pääosin omana tuotantona.
- pienet investointikohteet rakennetaan kaupungin omana työnä
- varikon toiminnot pääosin kaupungin omana tuotantona
- liikenneväylien sekä puistojen ja urheilualueiden kunnossapito pääosin kaupungin omana työnä
- ateriapalvelut ja puhtauspalvelut siirtyivät 1.1.2023 alkaen vuonna 2022 perustettuun Inhouse-yhtiöön.

Yhteistyössä alueen muiden kuntien kanssa tuotettavat palvelut:

Aiemmin yhdessä Selänne-kuntien kanssa on tuotettu ympäristönsuojelu, ympäristöterveydenhoito, rakennusvalvonta ja korjausneuvonta. Nämä tehtävät siirtyivät 1.10.2023 alkaen Haapajärven kaupungille.

Yksityisiltä palveluiden tuottajilta ostettavat palvelut:

- osittain ostettavia palveluita ovat mm. erilaiset vuosikorjaustyöt, kiinteistöjen ja yleisten alueiden kunnossapito, kaluston kunnossapito, liikenneväylien, puistojen ja urheilualueiden kunnossapito
- tarvittaessa hankitaan ostopalveluina myös mittaus- ja maaperätutkimukset
- rakennussiivous, lyhytaikainen siivoustyö
- suurimmaksi osaksi yksityisiltä ostettavia palveluja ovat erilaiset talonrakennus- ja kunnallistekniikan suunnittelutehtävät sekä rakentaminen
- kokonaan yksityisiltä tai valtiolta ostettavat palvelut: yksityisteiden talviauraus, kaavojen laatiminen, kiinteistöinsinöörin palvelut, metsien hoito ja vesihuolto

Voimassa olevat strategiat ja ohjelmat:

- Kiinteistöhallinnan kehittäminen
- Tilahankkeiden suunnittelu- ja toteutusohjeet
- Tilamäärien ja hankkeiden hallinta
- Liikenneturvallisuuksuunnitelma
- Katujen peruskorjausohjelma
- Katuvalaistusohjelma
- Vesihuollon kehittämissuunnitelma
- Pohjavesien suojelusuunnitelma
- Laaja hyvinvointikertomus 2021-2025

Talouden säästötavoitteet teknisissä palveluissa:

Talouden säästötavoitteiden toimenpiteistä on teknisissä palveluissa toteutunut vuoden 2023 palkkakustannusten säästö 1,5 htv osalta. Lisäksi eläköitymisten tai muiden syiden vuoksi vapautuneiden paikkojen täyttämiseksi on suoritettu tarveharkintaa.

Tasapainottamisohjelmaan kirjattu Väliojan koulun lakkauttaminen on tehty 1.8.2023 alkaen.

Vuoden 2024 talousarviota laadittaessa on haettu säästökohteita erilaisilla toimenpiteillä.

Merkittävimmin näistä on mm. kiinteistöjen siivouspalvelut, joita on tarkasteltu yhdessä sivistyspalvelujen ja PPE Köökin kanssa. Tällä toimenpiteellä tavoitellaan noin 170 000 euron säästöjä.

Henkilöstömenojen osalta merkittävä säästö tulee 2,75 htv:n (noin 12%) vähenemisen vuoksi, jolla saavutetaan noin 63 000 euron vuosisäästö.

Hiihtolatujen ylläpitokustannukset nousivat voimakkaasti talvikaudella 2022 - 2023. Tämän vuoksi on yhteistyössä Sivistyspalveluiden kanssa luotu hiihtolatujen kunnossapitoluokitus, jolla tavoitellaan noin 25 000 euron kustannussäästöjä (oheismateriaalina luonnos).

Talviaurauksen osalta toimenpiteitä on omavastuuosuuden korotus 65 euroon ja lähtörajojen tarkastelu. Omavastuuosuuden korotuksella saadaan lisää tuloja noin 15 000 euroa.

Sähkönkulutuksessa jo aiemmin tehty katuvalaistuksen jaksottaminen tuo noin 10 000 euron säästön.

Lisäksi sähkön osalta tarkastellaan muita säästömahdollisuuksia sekä uusimalla katuvalaistusta.

Rakentaminen jatkuu kaupungilla voimakkaana, joka rasittaa kaupungin taloutta vielä useita vuosia. Myös korjausvelka niin kiinteistöjen kuin infrastruktuurin osalta on viimevuosien rakentamisesta huolimatta merkittävää.

Tyhjänä olevat ja purkamista odottavat kiinteistöt eli K.J. Ståhlbergin koulu, hotelli-ravintola, Kaunisto ja omakotitalo osoitteessa Puistokatu 74 rasittavat taloutta purkukustannusten ja alaskirjausten takia. Käyttötalousmenoissa on varauduttu vuonna 2024 purkamaan Kaunisto, omakotitalo ja K.J. Ståhlbergin koulu.

Säästötavoitteiden toteutuminen:

- Talouden säästötavoitteiden toimenpiteitä on teknisissä palveluissa toteutettu vuoden 2024 aikana mm. seuraavasti:
- koko kaupungin henkilöstöä koskevien yhteistoimintaneuvotteluiden tuloksena teknisten palveluiden henkilöstö lomautettiin 10 työpäiväksi
- yhteistoimintaneuvotteluiden tuloksena mittauspalveluiden yksi työtehtävä lakkautettiin ja henkilö irtisanottiin
- puunmyyntiä kasvatettiin yhden lisäleimikon verran
- metsätiloja myytiin noin 150 ha
- tasapainottamisohjelmaan kirjattu Väliojan koulun myynti toteutettiin
- yksityisteiden talviauraus lopetettiin keväällä
- siivouspalveluiden tason tarkastelu

Lisäksi vapautuneiden työtehtävien täyttämässä on suoritettu tarveharkintaa.

Rakentaminen jatkui kaupungilla vilkkaana.

Suurempia rakennushankkeita vuonna 2024 oli K.J. Ståhlbergin koulun rakentamisen jatkuminen ja Hallan bioterminaalien rakentaminen.

Käyttötalousmenoissa varauduttiin vuonna 2024 purkamaan Kaunisto, omakotitalo. Nämä jätettiin kuitenkin säästöohjelman seurauksena toteuttamatta.

2.7.1. Hallinto

Vastuullinen viranhaltija: Tekninen johtaja

Toiminnan kuvaus: Hallinto tuottaa teknisten palveluiden ja lautakunnan tarvitsemat hallintopalvelut.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Teknisten palvelujen ostoreskontra ja laskutus hoidetaan siten, että viivästyskorkoja ei synny.

Tekniselle lautakunnalle saapuneet aloitteet ja esitykset käsitellään kuntalain edellyttämässä ajassa. Talousarvion seurantaan ja sisäiseen valvontaan liittyvät raportit tuotetaan vähintään kerran kuukaudessa.

Tunnuslukuja laskettaessa kaupungin vuosina 2019-2022 asukaslukuna on käytetty 7291 asukasta ja vuosina 2013-2024 asukaslukuna on käytetty 6803 henkilöä.

Toteutuminen:

Tekninen lautakunta on kokoontunut yhdeksän kertaa. Kokouksia on pidetty hybridikokouksina Teams-yhteyden avulla.

Laskutusta on hoidettu asianmukaisesti ja talousarvion toteutumista on seurattu kuukausittain.

Talousarvion toteutuma:

Menot: 299 732 €, 90,60 %

Tulot: 510 €, 51,0 %

Mittarit:

	TP22	TP23	TA24	TP24
Nettomenot €/as	47,93	52,29	48,65	43,98

2.7.2. Kaavoitus- ja mittauspalvelut

Vastuullinen viranhaltija: Tekninen johtaja

Toiminnan kuvaus: Asemakaavat ja osayleiskaavat laaditaan MRL:n säännösten mukaisesti. Mittaustoiminnasta huolehditaan asiakkaiden ja yleisen tarpeen mukaisesti. Vastataan kiinteistörekisterinpidosta yhdessä maanmittauslaitoksen kanssa.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Keskeneräisten asemakaavatöiden laatiminen hyväksymispäätöstä varten. Tonttijakojen laatiminen tarpeiden mukaan sekä lohkomisten (tontit, yleiset alueet) ja muiden kiinteistötoimitusten suorittaminen vastaamaan asiakkaiden tarvetta. Kiinteistörekisterin pito ja kiinteistöomaisuuden hallinto.

- asemakaavan muutoksen laadinta on vireillä Ronkaalan 1. kaupunginosassa kortteleissa 109 ja 117
- bioenergiահankkeen kaavoitus on vireillä
- asemakaavan muutos Karpalosuo 4. kaupunginosassa korttelissa 97 sekä viereisellä puistoalueella ja rautatiealueella
- asemakaavan muutos Karpalosuo 4. kaupunginosassa korttelissa 413 puistoalueella on vireillä
- asemakaavan muutos Ronkaalan 1. kaupunginosassa korttelissa 215 on vireillä
- Hakulinkankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan laadinta on vireillä.
- Korteperän tuulivoimapuiston osayleiskaavan laadinta on vireillä.
- Pohjois-Pohjanmaan maanmittaustoimistosta ostetaan kiinteistöinsinöörin palvelut.

Toteutuminen:

- Hakulinkankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan laadinta jatkuu edelleen.
- Korteperän tuulivoimapuiston osayleiskaavan laadinta jatkuu edelleen.
- Vuovinginkankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan laadinta käynnistetty.
- Asemakaavan muutos päätetty käynnistää Karpalosuo 4. kaupunginosassa korttelissa 97 sekä viereisellä puistoalueella ja rautatiealueella.
- Hallan bioteollisuusalueen kaavan laadinta on käynnissä.
- Asemakaavan muutoksen laadinta on käynnissä Palomäen 5. kaupunginosassa kortteleissa 529, 576 ja 577 sekä viereisillä lähivirkistysalueilla
- Asemakaavan muutos käynnistetty Ronkaalan 1. kaupunginosassa korttelissa 50, tontit 3, 4 ja 6
- Asemakaavan muutoksen laadinta on käynnissä Ronkaalan 1. kaupunginosassa korttelissa 215 valmistunut.
- Poikkeamisia ja suunnittelutarveratkaisuja on ollut vuonna 2024 3 kpl.
- Kiinteistötoimituksia on vireillä 13 kpl ja rekisteröity 6 kpl.
- Uudisrakennuksia on merkitty maastoon 2 kpl

Talousarvion toteutuma:

Talousarvion toteutuma:

Kaavoitus: Menot 909€, 8,60 %
Tulot 540€, 12,0 %
Mittaus ja kartoitus: Menot 149 546 €, 88,40 %
Tulot 16 652 €, 82,80 %

Mittarit:

	TP22	TP23	TA24	TP24
Asemakaavoitus, nettomeno €/as	1,49	0,48	0,90	0,05
Asemakaavaa ha	729	729	729	729
Asemakaavan laadinta vireillä ha	9,56	68	47	47
Osayleiskaavaa ha	3 877	3 877	3877	3877
Osayleiskaavan laadinta vireillä ha	0	0	0	0
Tuulivoimapuistojen osayleiskaavaa ha	3 240	3 240	3344	3344
Tuulivoimapuistojen osayleiskaavan laadinta vireillä ha	0	6 700	6700	6700
Mittaustoiminta, nettomeno €/as	26,62	21,28	22,11	18,52
Kiinteistötoimituksia kpl/v	3	0	12	6
Hyväksyttyjä tonttijakoja kpl	323	331	340	337

2.7.3. Metsien hoito

Vastuullinen viranhaltija: Tekninen johtaja

Toiminnan kuvaus: Kaupungin omistama metsäomaisuus hoidetaan hyvän metsänhoidon periaatteen mukaisesti.

Tavoitteet ja toimenpiteet:

Metsänhoitotoimenpiteet suoritetaan metsätaloussuunnitelman ja talousarvion mukaisin toimenpitein. Metsänhoitosuunnitelma tullaan päivittämään vuonna 2024.

Toteutuminen:

Karjalahdella latualueella toteutetun harvennuksen tulot on merkitty kirjanpitoon vuonna 2024.

Kesällä myytiin leimikot Morkola ja Parula joiden tuotto oli n. 218 000€. Lisäksi myytiin kesäleimikkona Naistenkangas, jonka tuotto oli n. 88 000€.

Lisäksi metsätiloja myytiin noin 150 ha.

Talousarvion toteutuma:

Menot: 49 156 €, 89,50 %
Tulot: 406 265 €, 135,00 %

Mittarit

	TP22	TP23	TA24	TP24
Menot €/as	6,92	9,56	8,07	7,22
Tulot €/as	45,37	45,40	31,31	59,72

2.7.4. Tilapalvelut

Vastuullinen viranhaltija: Kiinteistöpäällikkö

Toiminnan kuvaus: Tilapalveluiden vastuualueen tehtävänä on ylläpitää kaupungin omistuksessa olevat rakennukset tarkoituksen mukaisessa ja käytön vaatimuksia vastaavassa kunnossa. Tähän kuuluu mm. kiinteistöjen ulkoalueiden kunnossapito, teknisten järjestelmien vuosihuollot ja -korjaukset, jätehuolto sekä rikkoutumisesta ja kuluneisuudesta johtuvat rakennustekniset työt sekä vuosikorjaukset. Lisäksi tehtäviin kuuluu kiinteistöjen talotekniikasta, lämpö-, sähkö-, vesi- ja jätehuollosta vastaaminen.

Kustannuslaskentaa suoritetaan mm sisäisten ja ulkoisten vuokrien tason määrittämiseksi sekä erilaisten määrärahatarpeiden selvittämiseksi.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Toiminnassa pyritään taloudellisuuteen ja tehokkuuteen kiinteistöhallintaohjeen mukaisesti. Kiinteistöautomaatiota hyödynnetään rakennusten talotekniikan ohjauksessa ja valvonnassa mahdollisimman tehokkaasti mm. kiinteistöjen toimivuuden varmistamiseksi ja energian säästämiseksi. Automaatiota uusitaan ja sen piiriin liitetään mahdollisuuksien mukaan lisää kiinteistöjä. Lisäksi tutkitaan uusiutuvan energian säästö- ja käyttömahdollisuuksia Hinku-kunta päätöksen mukaisesti. Säästöjä pyritään saamaan kilpailuttamalla käytössä olevat automaatioon ja kiinteistönhoitoon liittyvät ohjelmistot.

Koulujen kaukaloiden ja ulkoliikuntapaikkojen valaistus pyritään vaihtamaan energiatehokkaampiin ja käyttöiältään pidempiin led-valaisimiin. Paremmalla valaistuksella on myös turvallisuutta lisäävä vaikutus.

Toteutuminen:

Kiinteistönhoitoa on jatkettu normaaliin tapaan viiden kokoaikaisen kiinteistönhoitajan voimin. Lisäksi harjoittelu- ja työkokeilupajia sekä työllistymispajia on tarjottu mahdollisuuksien mukaan.

Yhteistyötä Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokratalojen kanssa jatkettiin entisen mallin mukaisesti. Kiinteistönhoitajien päivystysvuorot kaupungin omissa ja Vuokratalojen kohteissa jatkuu.

Energiansäästötoimiin on edelleen kannustettu kiinteistöjen käyttäjiä kaikkien kiinteistöjen osalta.

Kiinteistöjen vuosikorjaukset:

Vastuullinen viranhaltija: Kiinteistöpäällikkö

Toiminnan kuvaus: Vuosikorjausten tavoitteena on pitää korjausvelan kasvaminen mahdollisimman pienenä. Korjauksilla varmistetaan kiinteistöjen toimivuus ja turvallisuus sekä pidetään ne teknisesti tilojen käytön edellyttämässä kunnossa.

Kiinteistöhoito vastaa kaupungin omistamien rakennusten käyttökuntoisuudesta.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Tavoitteena on pitää tilat rakennusteknisesti kunnossa joko omana työnä tai ostopalveluilla. Tiloja muuntamalla voidaan niiden käyttötarkoitusta muuttaa paremmin käyttäjän tarpeita vastaavaksi. ROS:n (Rakennuskannan omistajapoliittinen suunnitelma) ja ”Tilamäärien ja -hankkeiden hallintaohje” mukaisesti tarpeettomiksi jääneet rakennukset myydään tai puretaan.

Kiinteistöstrategian laadintaa selvitetään vuoden 2024 aikana.

Kiinteistöt ja piha-alueet pidetään siinä kunnossa, että tiloja voidaan käyttää turvallisesti ja taloudellisesti. Yhteistyötä vuokratalojen kanssa jatketaan. Henkilökunnan koulutusta jatketaan tarvittaessa.

Toteutuminen:

Vuosikorjauksia ja kiinteistöjen kunnossapitoa on suoritettu tilanteen ja tarpeen mukaan mm. seuraavasti:

- Kirjaston sisäkattojen uusiminen alaslaskujen ja äe-levyjen osalta ja seinien maalaus. Samalla tehtiin uudet iv-hormitukset läpivienteineen. Tämä mahdollistaa tulevaisuudessa ilmanvaihtokoneen uusimisen ilman sisäkattojen uudelleen avaamista. Samalla tehtiin myös reikävaraukset alakertaan iv-putkille.
- Haapakodissa maalattiin asunnot B1 ja B5 sekä C-rakennuksessa yksi asuinhuone.
- Urheilukentän kioskien ja wc-tilojen maalaus ja ulkoverhouksien uusiminen + kuuluttamon ulkoverhouksen korjaus ja maalaus.
- Satakielen vanhan aidan purku ja uuden aidan rakentaminen.
- Ronkaalan parkkialueen vanhan aidan purku ja uuden rakentaminen.
- ST-tuotteen taukotilan lattiaanmaton poisto ja seinien kapselointi alaosiltaan ja lattioiden tasoitus ja pinnoitus.
- ST-tuotteen tilojen tiivistyskorjauksia tehtiin myös syyskuun aikana hallitiloissa.
- Lukion 2 kerroksen luokahuoneissa ikkunankarmien tiivistys runkoon ja uudelleen listoitus ja osin vaihdettiin kattolevyjä huonojen tilalle + maalaus.

- Oksavan koululla pts:n mukaisia korjauksia. Oksavan vanhan kouluosan alapohjan alipaineistus on tehty ja ilmastointi kanavistot nuohottu ja säädetty.
- Lisäksi pienempiä korjauksia ja parannuksia on tehty tarpeen mukaan kiinteistöhoitajien ja kirvesmiesten toimesta.

Tavoitteena on pitää tilat rakennusteknisesti kunnossa pääosin omana työnä ja osin ostopalveluilla.

Talousarvion toteuma on esitetty kiinteistötoimen osalta yhtenä kokonaisuutena tilapalvelujen kohdassa.

Talousarvion toteutuma koko kiinteistötoimen osalta:

Menot: 3 744 900 €, 95,70 %

Tulot 5 363 410 €, 104,60 %

Mittarit

Vuosikorjauksen alaiset tilat rakennuskuutioiden mukaan.

Rm3	2020	2021	2022	2023	2024
Suorassa omistuksessa	215 588	195 986	191 672	195 411	190 400

Kiinteistöhoidossa olevat tilat rakennuskuutioiden mukaan.

Rm3	2020	2021	2022	2023	2024
Suorassa omistuksessa	215 588	195 986	191 672	195 411	190 400
Vuokratalot Oy	61 020	53 420	53 420	53 420	58 660
Yhteensä	276 608	249 406	245 092	248 831	249 060

2.7.5. Kunnallistekniikka

Vastuullinen viranhaltija: Tekninen johtaja

Toiminnan kuvaus: Viihtyisien ja turvallisten puisto- ja urheilualueiden sekä liikenneympäristön luominen ja ylläpitäminen.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Puistot ja yleiset alueet pidetään viihtyisinä ja turvallisina virkistysalueina, sekä liikunta ja urheilualueet asianmukaisessa kunnossa. Puistojen

hoito järjestetään vastuuhenkilön sekä kesän ajaksi palkattujen koululaisten ja kausityöntekijöiden avulla.

Vastuullinen viranhaltija: Työnjohtaja

Toiminnan kuvaus: Tuottaa hallintokuntien tarvitsemat käyttäjäpalvelut, järjestää työkonekalustoa, huolehtia tavarahankinnasta ja varastoinnista.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Kaupungin omistama kalusto pidetään toimintakuntoisena.

Viranomaisten vaatimat lupa- ja korttikoulutukset pidetään ajan tasalla. Riskien arviointia tehostetaan.

Toteutuminen:

Kaupunki liittyi mukaan kolme vuotta kestäväan VIUHKA -hankkeeseen, jonka tarkoituksena on kartoittaa ja saada poistettua kunnan alueelta vieraskasveja. Hanke on ELY-keskuksen rahoittama.

Kesällä VIUHKA -hanke on kartoittanut vieraslajien esiintymiä sekä suunnitellut ja testannut niiden hävittämismenetelmiä. Käyttöön otettiin Crowdsorsa-sovellus, jolla kuntalaiset ovat voineet havainnoista ilmoittaa.

Lisäksi käynnistettiin kunnille suunnattua Soolotalkoot-kampanjaa, jossa pyritään aktivoimaan kuntalaisia vieraslajien hävittämiseen.

Keväällä osallistuttiin valtakunnalliseen Miljoona-roskapussia kampanjaan.

Koneita ja kalustoa on pääsääntöisesti huollettu ja kunnostettu itse.

Työpaja Warikko siirtyi varikolta uusiin tiloihin joulukuussa -24.

Talousarvion toteutuma varikon osalta:

Menot: 276 709 €, 71,60 %

Tulot: 120 462 €, 62,00 %

Mittarit: mm. Työkoneiden tunnit

h/traktori (2 kpl)	1578 h
h/tiekarhu	150 h
h/avolavapakettiauto	651 h
h/kuorma-auto	164 h

	TP22	TP23	TA24	31.12.2024
Menot €/as	60,96	59,33	56,77	40,67
Tulot €/as	27,89	25,50	28,58	17,70

2.7.6. Liikenneväylät

Vastuullinen viranhaltija: Yhdyskuntateknikko

Toiminnan kuvaus: Katujen ja katuvalojen kunnossapito ja uusien rakennuttaminen.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Kadut ja tiet pidetään liikennöitävässä kunnossa. Yksityisteiden talviaurausta jatketaan pysyvästi asuttujen kiinteistöjen osalta, kaupunki laskuttaa omavastuuosuuden määriteltynä raja-arvojen täytyessä. Kaupunki osallistuu edelleen kuntaosuudella sellaisten yksityisteiden peruskorjaukseen, jotka saavat valtionosuuden. Katuvalaistuksen uusimista energiatehokkaammaksi määrärahojen puitteissa sellaisilla katuosuuksilla, jotka eivät kuulu lähivuosien katujen perusparannusohjelmaan. Katujen perusparannuksia jatketaan katujen peruskorjausohjelman ja lautakunnan ohjeistuksen mukaisesti.

Toteutuminen:

Yksityisteiden aurasopimukset päättyivät kesällä -24. Kesäkuussa on päätetty kaupungin organisoiman yksityisteiden talviaurauksen muutettavan avustukseksi. Omavastuiden laskutus toteutettiin puolikkaana. Katujen perusparannuksia ei kuluvana vuotena toteutettu. Katujen asfalttipaikkauksia on toteutettu määrärahojen puitteissa.

Puistokadun katuvalaistuksen (välillä Pehkosenkuja – Rantamäenkuja) suunnitelmien päivitys Selkämaan suunnittelulla. Valaistuksen uusiminen kilpailutettu paikallisilla sähköurakoitsijoilla, urakoitsijaksi valittu Sähkö-Link Oy. Uusiminen toteutui suunnitellusti.

Talousarvion toteutuma liikenneväylien osalta:

Menot: 351 168 €, 79,80 %

Tulot: 28 728 €, 36,30 %

Mittarit

Ylläpidettäviä katuja 37 km.

	TP22	TP23	TA24	31.12.2024
€/km/v	14 500	11 330	7 100	6341,22

Ylläpidettäviä yksityisteitä 260 km.

	TP22	TP23	TA24	31.12.24
€/km/v	471,90	515,51	529,62	417,26

2.7.7. Puistot, tori ja urheilualueet

Vastuullinen viranhaltija: Työnjohtaja

Toiminnan kuvaus: Ulkoliikuntapaikat pidetään käyttökunnossa, puistot, tori ja muut yleiset alueet pidetään viihtyisinä ja turvallisina.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Sauvi-Someron, Pitkänkankaan valaistut ladut sekä Taistonpuiston ladut pidetään hiihdettävässä kunnossa. Muiden latujen kunnossapito tilanteen ja kunnossapitoluokituksen mukaan. Urheilualueilla pidetään suorituspaikat ja -välineet kil-pailukunnossa. Minigolf-radan ja liikennepuiston kesäaikaista valvontaa jatketaan koululaisten avulla. Puistojen kunnostamista jatketaan määrärahojen puitteissa.

Toteutuminen: Talouden säästötavoitteiden johdosta kesän puistotöihin palkattiin kausityöntekijöitä 1+2. Edellisenä vuonna työntekijöitä oli 1+5. Myös koululaisia palkattiin kesätyöntekijöiksi edellistä vuotta vähemmän. Tämä näkyi alueiden hoidon laatutason laskuna, koska kaikkia alueita ei ehditty hoitaa kunnolla.

Ronkaalan urheilualueiden hoito jalkapallokenttää lukuun ottamatta ulkoistettiin.

Teiden lanauksia ja niittyjen niittoja hoidettiin resurssien puitteissa.

Ulkoilualueiden raivauksia / siistimisiä on tehty koneellisesti (Sauvi-Somero). Kyläkoulujen nurmien hoitoa tehtiin yhteistyössä kylätoimikuntien ja 4H-yrittäjien kanssa. Metsäalueiden raivauksia ja yksittäisiä puiden kaatamisia kaava-alueella teetettiin oppilastyönä JEDU:lta.

Säästötoimenpiteiden vuoksi mm. Haagan ja Taistonpuiston ladut eivät enää kuuluneet kaupungin ylläpitämiin latuihin.

Talousarvion toteutuma (sis. TA-muutokset):

Puistot 85 435 €, 49,40 %

Ulkoilu- ja liikunta-alueet: 121 506 €, 72,20 %

Mittarit	TP22	TP23	TA24	31.12.2024
Nettomenot €/as	43,06	48,28	52,72	30,42

2.7.8. Hulevesiviemärit

Vastuullinen viranhaltija: tekninen johtaja

Toiminta ja toimenpiteet: Kaava-alueella peritään hulevesimaksua, joka tuloutetaan tälle menokohdalle ja ko. maksuilla kunnossapidetään hulevesiviemärit sekä katujen ja muiden yleisten alueiden avo-ojat.

Hulevesiviemäröinnin suunnittelussa ja rakentamisessa yhteistyön syventäminen Haapajärven Vesi Oy:n kanssa vuotovesien ja kiinteistöiltä jätevesiviemäriin johdettavien hulevesien vähentämiseksi.

Vuotovesiselvitys yhteistyössä Haapajärven Vesi Oy:n kanssa aloitetaan vuonna 2024.

Toteutuminen:

Tujuojan tulvahaittojen pienentämiseen/korjaamiseen teetetty suunnitelma Mhy:llä, jota toteutettu kuluvan kesän aikana mahdollisuuksien ja maanomistajien suostumusten mukaan. Hankkeeseen saatiin rahoitusta ELY:ltä ja Vattenfallilta. Katuojien perkauksia jatkettu sekä hulevesien viivytykseen kiinnitetty huomiota Männistönkadulla

Jätevesiverkoston kaivojen paikkatietopohjainen vuotoriskianalyysi toteutetaan yhdessä Haapajärven Vesi Oyn kanssa.

2.7.8. Teknisten palveluiden toteutuminen

	TP2020	TP2021	TP2022	TP2023	TA2024	TP24
Menot	8 253 008	8 894 491	9 062 749	6 085 138	5 896 080	5 788 799
Tulot	7 468 440	7 900 147	7 262 818	5 475 942	5 796 410	6 036 833
Netto	784 568	994 334	1 799 931	609 196	99 670	-771 723

2.8. Investointien toteutuminen

INVESTOI
NTIEN
TOTEUTU
MISVERT
AILU 1-12
/ 2024

Projekti- Menot ja tulot	Alkupe räinen talousa rvio	Talousarvio- muutokset	Toteutu ma 1-12 / 2024	Poikkea ma	Poikk-%
9000 Tontit ja maa-alueet	0.00	0.00	140,068.90	140,068.90	
Menot	100,000.00	0.00	0.00	100,000.00	100.0%
Tulot	100,000.00	0.00	140,068.90	40,068.90	40.07%
Pysyvien vastaavien myynnit	100,000.00	0.00	140,068.90	40,068.90	40.07%
9101 Haapajärven valuma-alueen kunn	20,000.00	0.00	0.00	20,000.00	100.0%
Menot	30,000.00	0.00	0.00	30,000.00	100.0%
Tulot	10,000.00	0.00	0.00	10,000.00	-100.0%
Rahoitusosuudet	10,000.00	0.00	0.00	10,000.00	-100.0%
9104 Hinku-kuntahanke	20,000.00	0.00	0.00	20,000.00	100.0%
Menot	20,000.00	0.00	0.00	20,000.00	100.0%
Tulot	0.00	0.00	0.00	0.00	
9114 Suunnittelu ja kaavoitus, kohd	60,000.00	0.00	4,766.90	- 55,233.10	92.06%
Menot	60,000.00	0.00	4,766.90	- 55,233.10	92.06%
Tulot	0.00	0.00	0.00	0.00	

9117	Arvaamattomat korj.	- 50,000.00	0.00	0.00	50,000.00	100.0%
Menot		- 50,000.00	0.00	0.00	50,000.00	100.0%
Tulot		0.00	0.00	0.00	0.00	

9118	Puistojen rakentam.	- 20,000.00	0.00	0.00	20,000.00	100.0%
Menot		- 20,000.00	0.00	0.00	20,000.00	100.0%
Tulot		0.00	0.00	0.00	0.00	

9120	Autiorannan riippusilta	- 80,000.00	0.00	0.00	80,000.00	100.0%
Menot		- 80,000.00	0.00	0.00	80,000.00	100.0%
Tulot		0.00	0.00	0.00	0.00	

9121	Jätehuolto, jäteasemat	- 10,000.00	0.00	0.00	10,000.00	100.0%
Menot		- 10,000.00	0.00	0.00	10,000.00	100.0%
Tulot		0.00	0.00	0.00	0.00	

9123	Skeittiramppien uudist+asfalt	- 15,000.00	0.00	13,216.40	1,783.60	11.89%
Menot		- 15,000.00	0.00	13,216.40	1,783.60	11.89%
Tulot		0.00	0.00	0.00	0.00	

9124	Tekpa, koneet ja kalusto	- 20,000.00	0.00	7,117.10	- 12,882.90	64.41%
Menot		- 20,000.00	0.00	7,117.10	- 12,882.90	64.41%
Tulot		0.00	0.00	0.00	0.00	

9133	Savimäenpuhdo katuval. ja asf.	- 60,000.00	0.00	0.00	60,000.00	100.0%
Menot		- 60,000.00	0.00	0.00	60,000.00	100.0%

**INVESTOINTIEN
TOTEUTUMISVERTAILU 1-
12 / 2024**

Tontit								
900 ja 0	maa- alueet	0.00	0.00	0.00	140,069	140,069		
Menot		-100,000	0.00	-100,000	0	100,000	100.0%	0.0%
Tulot		100,000	0.00	100,000	140,069	40,069	40.07%	141%
Pysyvien vastaavien myynnit		100,000	0.00	100,000	140,069	40,069	40.07%	141%
9101	Haapajärven valuma- alueen kunn	-20,000	0.00	-20,000	0.00	20,000	100.0%	0.0%
Menot		-30,000	0.00	-30,000	0.00	30,000	100.0%	0.0%
Tulot		10,000	0.00	10,000	0.00	-10,000	-100.0%	0.0%
Rahoitusosuudet		10,000	0.00	10,000	0.00	-10,000	-100.0%	0.0%
9104	Hinku-kuntahanke	-20,000	0.00	-20,000	0.00	20,000.00	100.0%	0.0%
Menot		-20,000	0.00	-20,000	0.00	20,000.00	100.0%	0.0%
Tulot		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00		
9114	Suunnittelu ja kaavoitus, kohd	-60,000	0.00	-60,000	-4,767	55,233	92.06%	7.94%
Menot		-60,000	0.00	-60,000	-4,767	55,233	92.06%	7.94%
Tulot		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00		
9117	Arvaamattomat korj.	-50,000	0.00	-50,000	0.00	50,000	100.0%	0.0%
Menot		-50,000	0.00	-50,000	0.00	50,000	100.0%	0.0%
Tulot		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00		

9118	Puistojen rakentam.	-20,000	0.00	-20,000	0.00	20,000	100.0%	0.0%
Menot		-20,000	0.00	-20,000	0.00	20,000	100.0%	0.0%
Tulot		0.00	0.00	0.00	0.00			
9120	Autiorannan riippusilta	-80,000	0.00	-80,000	0.00	80,000	100.0%	0.0%
Menot		-80,000	0.00	-80,000	0.00	80,000	100.0%	0.0%
Tulot		0.00	0.00	0.00	0.00			
9121	Jätehuolto, jäteasemat	-10,000	0.00	-10,000	0.00	10,000	100.0%	0.0%
Menot		-10,000	0.00	-10,000	0.00	10,000	100.0%	0.0%
Tulot		0.00	0.00	0.00	0.00			
9123	Skeittiramppien uudist+asfalt	-15,000	0.00	-15,000	-13,216	1,784	11.89%	88%
Menot		-15,000	0.00	-15,000	-13,216	1,784	11.89%	88%
Tulot		0.00	0.00	0.00	0.00			
9124	Tekpa, koneet ja kalusto	-20,000	0.00	-20,000	-7,117	12,883	64.41%	35.6%
Menot		-20,000	0.00	-20,000	-7,117	12,883	64.41%	35.6%
Tulot		0.00	0.00	0.00	0.00			
9133	Savimäenpuhto katuval. ja asf.	-60,000	0.00	-60,000	0.00	60,000	100.0%	0.0%
Menot		-60,000	0.00	-60,000	0.00	60,000	100.0%	0.0%
Tulot		0.00	0.00	0.00	0.00			
9135	Lajitt.piha liitt. ja lumenk.	-5,000	0.00	-5,000	0.00	5,000	100.0%	0.0%
Menot		-5,000	0.00	-5,000	0.00	5,000	100.0%	0.0%
Tulot		0.00	0.00	0.00	0.00			
9136	Liikenneturvallisuussuun n.	-40,000	0.00	-40,000	0.00	40,000	100.0%	0.0%
Menot		-40,000	0.00	-40,000	0.00	40,000	100.0%	0.0%
Tulot		0.00	0.00	0.00	0.00			

9140	PK Satakieli, piha-aidan uusim	-25,000	0.00	-25,000	-21,612	3,388	13.55%	86.45%
	Menot	-25,000	0.00	-25,000	-21,612	3,388	13.55%	86.45%
	Tulot	0.00	0.00	0.00	0.00			
9202	Kulttuuritalo, vesikatto	-40,000	0.00	-40,000	-44,551	-4,551	-11%	111%
	Menot	-40,000	0.00	-40,000	-44,551	-4,551	-11%	111%
	Tulot	0.00	0.00	0.00	0.00			
9208	KJS uusi rakentaminen	-4,846,200	0.00	-	-	-	-9.35%	109.35%
	Menot	-5,200,000	0.00	4,846,200	5,299,136	452,936	-1.91%	101.91%
	Tulot	353,800	0.00	5,200,000	5,299,136	-99,136	-100.0%	0.0%
	Rahoitusosuudet	353,800	0.00	353,800	0.00	-354	-100.0%	0.0%
9210	Parkkilan koulu PTS- toimet	-30,000.00	0.00	-	-	- 8,238.6	27.46%	72.54%
	Menot	-30,000.00	0.00	30,000.00	21,761.34	6	27.46%	72.54%
	Tulot	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00		
9218	Lukion LVI-järjestelmän kunnos	-25,000.00	0.00	-	-	25,000.00	100.0%	0.0%
	Menot	-25,000.00	0.00	25,000.00	0.00	25,000.00	100.0%	0.0%
	Tulot	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00		
9232	Pesäpallokenttä, ulkomaalaus	-20,000.00	0.00	-	-	6,298.4	31.49%	68.51%
	Menot	-20,000.00	0.00	20,000.00	13,701.59	1	31.49%	68.51%
	Tulot	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00		
9238	Monari, kiireelliset korj.	-35,000.00	0.00	-	-	20,734.78	59.24%	40.76%
	Menot	-35,000.00	0.00	35,000.00	14,265.22	78	59.24%	40.76%
	Tulot	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00		

9244	Terveyskeskus vaihe 2	-25,000.00	0.00	-	0.00	25,000.00	100.0%	0.0%
				25,000.00		00		
Menot		-25,000.00	0.00	-	0.00	25,000.00	100.0%	0.0%
				25,000.00		00		
Tulot		0.00	0.00	0.00	0.00			
9245	Oksavan koulu PTS-toimet	-50,000.00	0.00	-	-3,063.42	46,936.58	93.87%	6.13%
				50,000.00				
Menot		-50,000.00	0.00	-	-3,063.42	46,936.58	93.87%	6.13%
				50,000.00				
Tulot		0.00	0.00	0.00	0.00			
9251	KJS liikuntasalin rakentaminen	0.00	0.00	0.00	728,928.00	728,928.00		
Menot		0.00	0.00	0.00	728,928.00	728,928.00		
Tulot		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00		
9252	V. 2007 valm osan san. (TK)	-25,000.00	0.00	-	-	2,538.53	10.15%	89.85%
				25,000.00	22,461.47			
Menot		-25,000.00	0.00	-	-	2,538.53	10.15%	89.85%
				25,000.00	22,461.47			
Tulot		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00		
9275	Jukola, 1 vaiheen vesikatto	-25,000.00	0.00	-	0.00	25,000.00	100.0%	0.0%
				25,000.00		00		
Menot		-25,000.00	0.00	-	0.00	25,000.00	100.0%	0.0%
				25,000.00		00		
Tulot		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00		
9290	Katujen päällystäminen	-20,000.00	0.00	-	-	5,131.30	25.66%	74.34%
				20,000.00	14,868.70			
Menot		-20,000.00	0.00	-	-	5,131.30	25.66%	74.34%
				20,000.00	14,868.70			
Tulot		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00		
9291	Yksityistiet	-60,000.00	0.00	-	-	12,396.23	20.66%	79.34%
				60,000.00	47,603.77			
Menot		-60,000.00	0.00	-	-	12,396.23	20.66%	79.34%
				60,000.00	47,603.77			
Tulot		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00		

9294	Valaistus Pehkosen-Rantemäenku	-45,000.00	0.00	-	-	18,886.52	-41.97%	141.97%
				45,000.00	63,886.52			
Menot		-45,000.00	0.00	-	-	18,886.52	-41.97%	141.97%
				45,000.00	63,886.52			
Tulot		0.00	0.00	0.00	0.00			
9296	Hulevesiviem./avo-ojat/vuotove	-40,000.00	0.00	-	0.00	40,000.00	100.0%	0.0%
				40,000.00				
Menot		110,000.00	0.00	-	0.00	110,000.00	100.0%	0.0%
				110,000.00				
Tulot		70,000.00	0.00	70,000.00	0.00	70,000.00	-100.0%	0.0%
Rahoitusosuudet		70,000.00	0.00	70,000.00	0.00	70,000.00	-100.0%	0.0%
9300	Hallan bioteol.alueen biotermin	700,000.00	0.00	-	-	1,325,693.91	-189.38%	289.38%
				700,000.00	2,025,693.91			
Menot		2,260,000.00	0.00	-	-	234,306.09	10.37%	89.63%
				2,260,000.00	2,025,693.91			
Tulot		1,560,000.00	0.00	1,560,000.00	0.00	1,560,000.00	-100.0%	0.0%
Rahoitusosuudet		1,560,000.00	0.00	1,560,000.00	0.00	1,560,000.00	-100.0%	0.0%
9707	KJS irtaimisto	0.00	0.00	0.00	-	20,315.06		
Menot		0.00	0.00	0.00	-	20,315.06		
Tulot		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00		
9708	Koulujen ja päiväkot koneet	-20,000.00	0.00	-	0.00	20,000.00	100.0%	0.0%
				20,000.00				
Menot		-20,000.00	0.00	-	0.00	20,000.00	100.0%	0.0%
				20,000.00				
Tulot		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00		
9709	K.J.:n irtaimisto	-50,000.00	0.00	-	0.00	50,000.00	100.0%	0.0%
				50,000.00				

Menot	-50,000.00	0.00	-	50,000.00	0.00	50,000.00	100.0%	0.0%
Tulot	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00		
9994 Investointitapahtuma kalusto	0.00	0.00	0.00	-6,595.68	6,595.68	-		
Menot	0.00	0.00	0.00	-6,595.68	6,595.68	-		
Tulot	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00		
9995 Inv.tapaht.osakkeet	0.00	-210,000.00	210,000.00	-951,515.54	1,161,515.54	-	553.1%	-453.1%
Menot	0.00	-210,000.00	210,000.00	510,000.00	300,000.00	-	-142.86%	242.86%
Tulot	0.00	0.00	0.00	1,461,515.54	1,461,515.54	-		
Pysyvien vastaavien myynnit	0.00	0.00	0.00	1,461,515.54	1,461,515.54	-		
9996 Investointitapahtuma ohjelma	0.00	0.00	0.00	-6,325.00	6,325.00	-		
Menot	0.00	0.00	0.00	-6,325.00	6,325.00	-		
Tulot	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00		

			Talousarvio- muutokset				Toteutuma	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%
			Alkuperäinen talousarvio							
RAPORTTI YHTEENSÄ			-210,000.00 -6,481,200.00				- 7,288,284. 99	- 597,084.9 9	-8.92%	108.92%
Menot			- 8,785,00 0				-1.19%	101.19%		
			- 8,575,000. 00			- 8,889,869. 43	- 104,869.4 3			
			- 210,000. 00							
Tulot			0.00 2,093,800. 00		2,093,800		- 492,215.56	-23.51%		
Rahoitusosuudet			0.00 1,993,800.00				0.00	- 1,993,800. 00	-100.0%	0.0%
Pysyvien vastaavien myynnit			0.00 100,000.00				1,601,584. 44	1,501,584. 44	1,501.58 %	1,601.58 %

2.9. Rahoituslaskelman toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%
TOIMINNAN RAHAVIRTA							
VUOSIKATE	2 702 985,99	418 388,00	3 121 373,99	5 267 648,88	2 146 274,89	68,76%	168,76%
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERAT	0,00	0,00	0,00	-167 980,59	-167 980,59		
	2 702 985,99	418 388,00	3 121 373,99	5 099 668,29	1 978 294,30	63,38%	163,38%
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA							
INVESTOINTIMENOT	-8 575 000,00	-210 000,00	-8 785 000,00	-8 889 869,43	-104 869,43	-1,19%	101,19%
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENOIHIIN	1 993 800,00	0,00	1 993 800,00	0,00	-1 993 800,00	-100,0%	0,0%
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	100 000,00	0,00	100 000,00	1 768 848,31	1 668 848,31	1 668,85%	1 768,85%
	-6 481 200,00	-210 000,00	-6 691 200,00	-7 121 021,12	-429 821,12	-6,42%	106,42%
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-3 778 214,01	208 388,00	-3 569 826,01	-2 021 352,83	1 548 473,18	43,38%	56,62%
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA							
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET							
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	444 700,00	-315 000,00	129 700,00	15 000,00	-114 700,00	-88,43%	11,57%
	444 700,00	-315 000,00	129 700,00	15 000,00	-114 700,00	-88,43%	11,57%
LAINAKANNAN MUUTOKSET							
PITKÄAikaisten Lainojen Lisäys	6 481 200,00	0,00	6 481 200,00	12 000 000,00	5 518 800,00	85,15%	185,15%
PITKÄAikaisten Lainojen Vähennys	-8 103 693,00	0,00	-8 103 693,00	-8 512 296,50	-408 603,50	-5,04%	105,04%
LYHYTAikaisten Lainojen Muutos	0,00	0,00	0,00	-5 500 000,00	-5 500 000,00		
	-1 622 493,00	0,00	-1 622 493,00	-2 012 296,50	-389 803,50	-24,02%	124,02%
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET	-340 000,00	0,00	-340 000,00	0,00	340 000,00	100,0%	0,0%
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET							
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄMIEN MUUTOKSET	0,00	0,00	0,00	-3 065,00	-3 065,00		
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS	0,00	0,00	0,00	7 290,46	7 290,46		
SAAMISTEN MUUTOS	0,00	0,00	0,00	-482 260,14	-482 260,14		
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	0,00	0,00	0,00	-1 822 525,16	-1 822 525,16		
	0,00	0,00	0,00	-2 300 559,84	-2 300 559,84		
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-1 517 793,00	-315 000,00	-1 832 793,00	-4 297 856,34	-2 465 063,34	-134,5%	234,5%
RAHAVAROJEN MUUTOS	-5 296 007,01	-106 612,00	-5 402 619,01	-6 319 209,17	-916 590,16	-16,97%	116,97%
RAHAVARAT 31. 12.	14 622 423,84						
1. 1.	20 941 633,01			-6 319 209,17			

Teksti: Oman pääoman muutokset (sijoitukset tyttärille sekä antolainat / hankkeiden siltalainarahoitukset)

2.10.Lainakannan muutokset

Pitkäaikaisten lainojen määrä on noussut 3 miljoonaa. Lyhytaikaisten kassalainojen määrä on laskenut 5,5 miljoonaa. Ja lyhytaikaisten lainojen seuraavan vuoden lyhennys osuus on noussut neljäsataatuhatta. Tilinpäätöksessä 2023 kirjattiin 1,4 miljoonaa peruspalvelukuntayhtymä Selänteeltä saatua ennakkoa. Kuntayhtymän purkautumisen seurauksena saatu ennakko on purettu pois.

3. Tilinpäätöslaskelmat

3.1. Tuloslaskelma

TULOSLASKELMA

	2024	2023	
TOIMINTATUOTOT			
MYYNTITUOTOT	2 076 858,03	1 579 405,19	
MAKSUTUOTOT	642 657,92	540 743,95	
TUET JA AVUSTUKSET	399 770,44	570 008,31	
MUUT TOIMINTATUOTOT	2 651 398,16	5 770 684,55	2 012 611,78
			4 702 769,23
TOIMINTAKULUT			
HENKILÖSTÖKULUT			
PALKAT JA PALKKIOT	-11 022 047,78	-11 212 369,82	
HENKILÖSIVUKULUT			
ELÄKEKULUT	-2 370 395,45	-2 359 592,85	
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-339 999,71	-461 890,55	
PALVELUJEN OSTOT	-6 073 454,27	-7 236 953,90	
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 726 792,67	-2 354 303,53	
AVUSTUKSET	-671 777,56	-678 101,89	
MUUT TOIMINTAKULUT	-2 282 706,24	-24 487 173,68	-1 284 694,44
			-25 587 906,98
TOIMINTAKATE		-18 716 489,13	-20 885 137,75
VEROTULOT		17 792 538,70	16 286 451,46
VALTIONOSUDET		5 452 707,00	6 982 895,00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT			
KORKOTUOTOT	4 374,11	265,13	
MUUT RAHOITUSTUOTOT	2 468 857,56	1 382 926,35	
KORKOKULUT	-1 312 921,24	-878 019,45	
MUUT RAHOITUSKULUT	-421 418,12	738 892,31	-696 604,50
			-191 432,47
VUOSIKATE		5 267 648,88	2 192 776,24
POISTOT JA ARVONALENTUMISET			
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-2 451 175,85	-2 301 497,20	
ARVONALENTUMISET	-1 681,88	-2 452 857,73	0,00
			-2 301 497,20
TILIKAUDEN TULOS		2 814 791,15	-108 720,96
POISTOERON MUUTOS		85 466,04	85 466,04
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ		2 900 257,19	-23 254,92

3.2. Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA

			2024	2023
TOIMINNAN RAHAVIRTA				
VUOSIKATE		5 267 648,88	2 192 776,24	
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT		-167 980,59	5 099 668,29	-114 802,19
				2 077 974,05
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
INVESTOINTIMENOT		-8 889 869,43	-11 370 552,54	
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENOIHIIN		0,00	212 274,00	
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTUL		1 768 848,31	-7 121 021,12	223 503,00
				-10 934 775,54
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA			-2 021 352,83	-8 856 801,49
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET				
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS		0,00	-300 000,00	
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS		15 000,00	15 000,00	0,00
				-300 000,00
LAINAKANNAN MUUTOKSET				
PITKÄÄIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS		12 000 000,00	15 548 059,00	
PITKÄÄIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS		-8 512 296,50	-7 149 237,76	
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS		-5 500 000,00	-2 012 296,50	5 500 000,00
				13 898 821,24
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET				
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET		-3 065,00	20 075,10	
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS		7 290,46	6 228,67	
SAAMISTEN MUUTOS		-482 260,14	-93 597,31	
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS		-1 822 525,16	-2 300 559,84	86 201,83
				18 908,29
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA			-4 297 856,34	13 617 729,53
RAHAVAROJEN MUUTOS			-6 319 209,17	4 760 928,04
RAHAVARAT				
	31. 12.	14 622 423,84	20 941 633,01	
	1. 1.	20 941 633,01	-6 319 209,17	16 180 704,98
				4 760 928,03

3.3. Taselaskelma

VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	200 349,94
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT	200 349,94
AINEELLISET HYÖDYKKEET	53 076 218,94
MAA- JA VESIALUEET	4 937 528,58
RAKENNUKSET	27 154 148,69
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	6 047 517,75
KONEET JA KALUSTO	43 998,85
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	53 585,93
ENNAKKOMAKS JA KESKENERHANKINNAT	14 839 439,14
SIJOITUKSET	9 053 409,11
OSAKKEET JA OSUDET	8 728 904,11
MUUT LAINA-SAAMISET	324 505,00
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	62 329 977,99

TOIMEKSIANTOJEN VARAT

LAHJOITUSRAHASTOJEN VARAT	38 260,08
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHTEENSÄ	38 260,08

VAIHTUVAT VASTAAVAT

VAIHTO-OMAISUUS	15 816,65
AINEET JA TARVIKKEET	15 816,65
SAAMISET	2 467 976,55
LYHYTAIKAISET SAAMISET	2 467 976,55
MYYNTISAAMISET	1 656 205,74
LAINA-SAAMISET	383 700,00
MUUT SAAMISET	156 619,64
SIIRTOSAAMISET	271 451,17
RAHOITUSARVOPAPERIT	11 125 489,29
MUUT ARVOPAPERIT	11 125 489,29
RAHAT JA PANKKISAAMISET	3 496 934,55
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	17 106 217,04

VASTAAVAA YHTEENSÄ	79 474 455,11
--------------------	---------------

VASTATTAVAA**OMA PÄÄOMA**

PERUSPÄÄOMA	20 466 302,38
ARVONKOROTUSRAHASTO	1 125 225,68
MUUT OMAT RAHASTOT	100 910,09
EDELL. TILIKAUS YLI-/ALIJÄÄMÄ	-6 046 095,00
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	2 900 257,19
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	18 546 600,34

POISTOERO JA VAPAAEHT. VARAUKS.

POISTOERO	1 607 491,89
POISTOERO JA VAPAAEHT. VARAUKS. YHTEENSÄ	1 607 491,89

PAKOLLISET VARAUKSET

MUUT PAKOLLISET VARAUKSET	161 321,06
PAKOLLISET VARAUKSET YHTEENSÄ	161 321,06

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

LAHOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	227 879,43
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ	227 879,43

VIERAS PÄÄOMA

PITKÄAIKAINEN	46 384 423,10
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUT.	46 384 423,10
LYHYTAIKAINEN	12 546 739,29
LAINAT RAH.-JA VAKUUT. LAI	8 416 796,64
SAADUT ENNAKOT	582 646,22
LYHYTAIKAISET OSTOVELAT	1 048 613,93
MUUT VELAT	296 838,10
SIIRTOVELAT	2 201 844,40
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	58 931 162,39

VASTATTAVAA YHTEENSÄ	79 474 455,11
-----------------------------	----------------------

3.4. Konsernin tuloslaskelma

	2024	2023
TOIMINTATUOTOT	17 141 831,20	16 008 585,44
OSUUS OSAKK.YHT. VOITTO/TAPPIO		21 783,01
TOIMINTAKULUT	-33 268 213,14	-34 261 439,31
TOIMINTAKATE	-16 126 381,94	-18 231 070,86
VEROTULOT	17 631 946,57	16 127 463,61
Valtionosuudet	5 452 707,00	6 982 895,00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	460 508,63	-498 077,36
KORKOTUOTOT	100 001,22	60 337,66
MUUT RAHOITUSTUOTOT	2 638 332,95	1 439 257,20
KORKOKULUT	-1 798 017,29	-938 384,14
MUUT RAHOITUSKULUT	-479 808,24	-1 059 288,08
VUOSIKATE	7 418 780,26	4 381 210,39
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-4 513 031,58	-4 585 812,52
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-4 511 349,70	-4 077 956,31
ARVONALENTUMISET	-1 681,88	-507 856,21
TILIKAUDEN TULOS	2 905 748,69	-204 602,13
TILINPÄÄTÖSSIIRROT	0,00	-0,00
TILIKAUDEN VEROT	-5 918,64	-1 014,92
LASKENNALLISET VEROT	-84 339,70	-104 837,95
VÄHEMMISTÖOSUUDET	-2 984,50	26 738,18
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	2 812 505,84	-283 716,82

3.5. Konsernin rahoituslaskelma

	2024	2023
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
VUOSIKATE	7 418 780,26	4 381 210,39
TILIKAUDEN VEROT	-5 918,64	-1 014,92
TULORAHOITUKSEN KORJAUSET	-162 845,12	-139 171,96
	7 250 016,50	4 241 023,51
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
INVESTOINTIMENOT	-10 575 065,54	-14 745 763,49
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENOIHIIN	23 552,35	297 189,54
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	1 384 145,31	275 504,79
	-9 167 367,88	-14 173 069,16
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-1 917 351,38	-9 932 045,65
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET		
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	0,00	507 864,00
	0,00	507 864,00
LAINAKANNAN MUUTOKSET		
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	10 567 742,17	16 392 520,78
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-8 512 296,50	-7 149 237,76
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	-5 777 972,18	5 539 680,04
	-3 722 526,51	14 782 963,06
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET	-292 386,81	215 671,00
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET		
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET	-3 025,40	20 075,10
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS	49 842,00	17 525,92
SAAMISTEN MUUTOS	-33 700,38	2 590 331,51
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	-661 897,79	-3 464 270,24
	-648 781,57	-836 337,70
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-4 663 694,89	14 670 160,36
RAHAVAROJEN MUUTOS	-6 581 046,27	4 738 114,71
RAHAVAROJEN MUUTOS		
RAHAVARAT 31. 12.	17 821 714,00	24 408 928,61
RAHAVARAT 1.1.	24 402 760,27	19 670 813,91
	-6 581 046,27	4 738 114,69

3.6. Konsernin tase

2024

VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT	86 331 581,76
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	299 081,19
AINEETTOMAT OIKEUDET	22 850,29
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT	276 230,90
AINEELLISET HYÖDYKKEET	82 354 324,77
MAA- JA VESIALUEET	5 040 969,54
RAKENNUKSET	46 227 908,92
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	6 084 682,00
KONEET JA KALUSTO	8 426 390,58
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	1 719 821,65
ENNAKKOMAKS JA KESKENER HANKIN	14 854 552,08
SIJOITUKSET	3 678 175,80
OSAKKUUSYHTEISÖOSUUDET	1 707 525,40
MUUT OSAKKEET JA OSUUDET	1 694 453,21
MUUT LAINASAAMISET	0,00
MUUT SAAMISET	276 197,19
 TOIMEKSIANTOJEN VARAT	 344 978,34
VALTION TOIMEKSIANNOT	181 163,13
LAHJOITUSRAHASTOJEN VARAT	40 962,85
MUUT TOIMEKSIANTOJEN VARAT	122 852,36
 VAIHTUVAT VASTAAVAT	 21 305 453,81
VAIHTO-OMAISSUUS	332 801,19
AINEET JA TARVIKKEET	287 574,85
KESKENERÄISET TUOTTEET	44 678,17
ENNAKKOMAKSUT	548,17
SAAMISET	3 150 938,62
PITKÄAIKAISET SAAMISET	164 342,95
MYYNTISAAMISET	121 569,82
MUUT SAAMISET	39 879,33
SIIRTOSAAMISET	2 893,80
LYHYTAIKAISET SAAMISET	2 986 595,67
MYYNTISAAMISET	2 180 842,51
LAINASAAMISET	83 700,00
MUUT SAAMISET	315 174,12
SIIRTOSAAMISET	406 879,04
RAHOITUSARVOPAPERIT	11 125 489,29
MUUT ARVOPAPERIT	11 125 489,29
RAHAT JA PANKKISAAMISET	6 696 224,71
 VASTAAVAA YHTEENSÄ	 107 982 013,91

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA	27 995 891,49
PERUSPÄÄOMA	20 466 302,38
ARVONKOROTUSRAHASTO	1 122 818,79
MUUT OMAT RAHASTOT	2 342 595,77
EDELL TILIKAUS YLI-/ALIJÄÄMÄ	1 251 668,71
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	2 812 505,84
VÄHEMMISTÖOSUUDET	1 840 529,69
VÄHEMMISTÖOSUUDET	1 840 529,69
POISTOERO JA VAPAAEHT VARAUKS	0,00
POISTOERO	0,00
PAKOLLISET VARAUKSET	161 321,06
MUUT PAKOLLISET VARAUKSET	161 321,06
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	535 087,53
VALTION TOIMEKSIANNOT	181 163,13
LAHJOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	231 058,55
MUUT TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	122 865,86
VIERAS PÄÄOMA	77 449 184,13
PITKÄAIKAINEN	61 687 901,79
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSL	59 429 153,36
SAADUT ENNAKOT	7 613,99
MUUT VELAT	2 251 134,44
LYHYTAIKAINEN	15 761 282,34
LAINAT RAH.-JA VAKUUT.LAITOKS.	9 037 195,30
SAADUT ENNAKOT	531 707,05
LYHYTAIKAiset OSTOVELAT	1 838 998,78
MUUT VELAT	1 142 680,62
SIIRTOVELAT	2 712 628,16
LASKENNALLISET VEROVELAT	498 072,43
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	107 982 013,91

LIITETIEDOT***Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot*****Arvostus ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät**

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen keskihinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintameno määräisenä tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaissopimusten käsittely

Kaupunki on tehnyt johdannaisten yleissopimuksen Op:n, Nordean ja Kuntarahoituksen kanssa. Yleissopimukset ovat voimassa toistaiseksi. Kaikki koronvaihtosopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa. Näissä kaupunki on sitonut pitkäaikaisten lainojen vaihtuvan koron koronvaihtosopimuksella kiinteään korkoon. Kuntarahoituksen kanssa on tehty erillinen 10 vuoden korkosuojaus koronvaihtosopimuksella, joka on voimassa vuoteen 2023. Kuntarahoituksen kanssa on tehty 5 m€:n nimellisarvosta kesäkuussa 2016 koronvaihtosopimus, jonka alkamishetki on 1.1.2019 ja päättyy 1.1.2029 eli sopimus on voimassa 10 vuotta ja se on kertalyhenteinen. Vuoden 2020 alussa on Suomenselän Osuuspankin kanssa tehty erillinen korkoputkisopimus ja se on voimassa 10 vuotta.

Haapajärven kaupungin LEI –tunnus on rekisteröity Patentti- ja rekisterihallituksessa 1.2.2014. Haapajärven kaupungin ja Op:n välisissä OTC –johdannaisissa EMIR – ilmoitusvelvollisuuden hoitaa kaupungin puolesta Op sekä Haapajärven kaupungin ja Kuntarahoituksen välisissä OTC –johdannaisissa EMIR –ilmoitusvelvollisuuden hoitaa kaupungin puolesta Kuntarahoitus.

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Haapajärven kaupungin konsernitaseeseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöjen taseet riviltä 100 %, sekä kaikki kuntayhtymät omistusprosentin mukaisessa suhteessa.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Konserniyhteisöjen keskinäinen omistus on eliminoitu. Eliminointimenetelmä vastaa olennaisilta osin hankintamenomenetelmää.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöiden keskinäiset tulot ja menot sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöiden ja kunnan omistamien kuntayhtymien taseisiin merkityt keskinäiset tulot ja menot sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä olennaiset käyttöomaisuuteen sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omasta pääomasta.

Omistuksen eliminointi

Haapajärven Keilahalli Oy:n tytäryhtiöosuuden hankintameno on arvon alentamisesta johtuen pienempi kuin yhtiön osakepääoma. Jokilaaksojen Koulutus Ky:n (JEDU) kuntayhtymäosuus on fuusioitumisesta johtuen pienempi kuin peruspääoma. Pohjois-Pohjanmaan liiton, Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin ja Jokilaaksojen musiikkiopiston kuntayhtymäosuudet ovat pienemmät kuin peruspääomat. Näistä syntyvä eliminointiero on lisätty konsernissa edellisten tilikausien yli-/alijäämään. Haapajärven Vesi Oy:n osakepääoman hankintahinta on alhaisempi kuin osakepääoma. Tästä johtuva eliminointiero on kirjattu rahastoihin.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokratalojen, Asunto Oy Haapajärven Jukolan ja Haapajärven Keilahalli Oy:n sumupoistojen ja menojäämäpoistojen erotus on vähennetty rakennusten ja koneitten arvosta. Näiden poistojen vaikutus näkyy myös edellisten vuosien tuloksessa ja tilikauden tuloksessa. Eliminointi- ja sumupoistokirjauksista on tehty erilliset tositteet.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhtiön osakepääoma ja rahastot on merkitty konsernitaseeseen hankintamenona osakkuusyhtiöosuuksissa, jota on oikaistu muun oman pääoman erillä.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on jaettu konsernituloslaskelmassa laskennallisiin veroihin ja tilikauden yli-/ alijäämään sekä konsernitaseessa omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Korkosuojaukset

Koronvaihtosopimus Kuntarahoituksen kanssa 4.12.2013 otettu suojaamaan yhtä lainaa, lainapääomaa jäljellä 329.500 euroa, erääntyy 4.12.2023. Koronvaihtosopimus Kuntarahoituksen kanssa 1.1.2019 otettu ns. tasesuojauksena suojaamaan koko lainasalkkua, nimellismäärä 5 miljoonaa euroa, kertalyhenteinen ja erääntyy 1.1.2029. Suomenselän Osuuspankin kanssa on tehty 20.2.2020 erillinen korkoputkisopimus suojaamaan yhtä lainaa ja se erääntyy 19.2.2030.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot tehtäväalueittain				
	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Yleishallinto	792 443,75	656 618,73	522 112,79	408 183,83
Sosiaali- ja terveystoimi		515 415,13		
Opetus- ja kulttuuritoimi	4 984 610,10	5 243 650,85	1 442 058,50	1 903 864,88
Yhdyskuntapalvelut	10 298 762,45	9 321 245,37	2 746 339,49	2 119 066,04
Ympäristöpalvelut	1 060 173,77	271 654,48	1 060 173,77	271 654,48
Muut palvelut	5 841,14			
Yhteensä	17 141 831,20	16 008 584,56	5 770 684,55	4 702 769,23

Verotulojen erittely		
	2024	2023
Kunnan tulovero	12 124 916,84	14 410 149,64
Osuus yhteisöveron tuotosta	1943370,4	1 846 401,74
Kiinteistövero	3 724 251,46	3 029 900,08
Yhteensä	17 792 538,70	19 286 451,46

Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvausten erittely		
	2024	2023
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	3 615 184,00	5 045 837,00
<i>Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus</i>	3 809 126,00	3 717 894,00
<i>Siitä: Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus</i>	328 000,00	535 000,00
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	476 813,00	578 221,00
Verotulomenetysten korvaus	1 360 710,00	1 358 837,00
Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä	5 452 707,00	6 982 895,00

Palvelujen ostot		
	2024	2023
Asiakaspalvelujen ostot	347 358,60	1 607 103,88
Muiden palvelujen ostot	5 726 095,67	5 629 850,02
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	6 073 454,27	7 236 953,90

Poistosuunnitelma

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista kaupungin tilinpäätöksessä:

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

PYSYVÄT VASTAAVAT		Poistoaika	Poisto %	
Aineettomat hyödykkeet				
	* Aineettomat oikeudet	5 v.	20%	tasapoisto
	* Tietokoneohjelmistot	5 v.	20%	tasapoisto
	* Muut pitkävaikutteiset menot	5 v.	20%	tasapoisto
Aineelliset hyödykkeet				
	Rakennukset			
	* Asuinrakennukset	30 v.	3.50%	tasapoisto
	* Hallinto- ja laitosrakennukset	20 v.	5%	tasapoisto
	* Muut rakennukset	20 v.	5%	tasapoisto
	*Hallinto- ja toimistorakennukset, kiviset	30v.	3.50%	tasapoisto
	*Koulurakennukset, kiviset	35v.	2.90%	tasapoisto
	*Sairaalarakennukset (terveyskeskus)	30v.	3.50%	tasapoisto
	*Palo- ja pelastustoimen rakennukset (paloasema)	30v.	3.50%	tasapoisto
	Kiinteät rakenteet ja laitteet			
	* Maa- ja vesirakenteet	15 v.	6.70%	tasapoisto
	* Johtoverkostot ja -laitteet	20 v.	5%	tasapoisto
	* Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	10 v.	10%	tasapoisto
	Koneet ja kalusto			
	* Kuljetusvälineet (autot)	5 v.	20%	tasapoisto
	* Muut kuljetusvälineet	5 v.	20%	tasapoisto
	* Raskaat koneet ja pelastusautot	10 v.	10%	tasapoisto
	* Muut koneet ja kalustot	3 v.	33.30%	tasapoisto

*Poistosuunnitelman päivittäminen hallinto- ja laitosrakennusten osalta päätetty valtuustossa 16.12.2024 § 68. Poistosuunnitelma on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 10.12.2012 § 80 ja se on voimassa vuoden 2013 alusta investoinneista tehtäviin poistoihin. Sitä ennen tehtyihin investointeihin käytetään 3.10.2011 § 51 hyväksyttyä poistosuunnitelmaa. Käyttöomaisuuskirjanpitoon aktivoidaan aineellisen ja aineettoman omaisuuden hankintameno, joka on yli 5.000 euroa. Päätetty KH 18.6.2024 § 137 / Poistosuunnitelma ja pienhankintaraja. Hyödyke, joka koostuu useasta eri komponentista ja joiden yhteenlaskettu hankintameno ylittää 5.000 euroa aktivoidaan käyttöomaisuuskirjanpitoon. Pienet käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 5.000 euroa, kirjataan vuosikuluksi käyttöönottolikaudelle. Näistä pidetään kuitenkin erillistä irtaimistoluetteloa.

Pakollisten varausten muutokset

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Muut pakolliset varaukset 1.1.	162 037,78	154 668,50	162 037,78	154 668,50
Lisäykset tilikaudella	6 652,56	7 369,28	6 652,56	7 369,28
Vähennykset tilikaudella	7 369,28	-	7 369,28	-
Muut pakolliset varaukset 31.12.	161 321,06	162 037,78	161 321,06	162 037,78
Yhteensä	337 380,68	162 037,78	337 380,68	162 037,78

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	218 490,50	132 166,37	218 490,50	132 166,37
Rakennusten luovutusvoitot				
Muut luovutusvoitot	180 331,96	2 586,76		
Luovutusvoitot yhteensä	398 822,46	132 166,37	218 490,50	132 166,37
Muut toimintakulut				
Luovutustappio	236 694,06	9 994,90	51 226,63	9 994,90
Luovutustappiot yhteensä	236 694,06	9 994,90	51 226,63	9 994,90

Osinkotuottojen ja peruspääomakorkotuottojen erittely

	2024	2023
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä	300 000,08	
Osinkotuotot muista yhteisöistä	216 634,21	148 345,88
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä		
Yhteensä	516 634,29	148 345,88

Erittely poistoeron muutoksista

	2024	2023
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	85 446,04	85 446,04
Suunnitelman mukaisten poistojen ja verotuspoistojen erotus		

Yhteensä	85 446,04	85 446,04
----------	-----------	-----------

Tasetta koskevat liitetiedot

Arvonkorotukset				
	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1.	1 125 225,68	1 125 225,68	1 125 225,68	1 125 225,68
Arvonkorotukset				
Arvonkorotusten purku				
Arvo 31.12.	1 125 225,68	1 125 225,68	1 125 225,68	1 125 225,68
Arvonkorotukset yhteensä	1 125 225,68	1 125 225,68	1 125 225,68	1 125 225,68

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet				
	Aineettomat hyödykkeet			
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikut-teiset menot	Ennakkomak-sut	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	64 997,63	138 755,98		203 753,61
Lisäykset tilikauden aikana		74 450,27		74 450,27
Rahoitusosuudet tilikaudella				
Vähennykset tilikauden aikana				
Siirrot erien välillä	- 64 997,63	64 997,63		
Tilikauden poisto		- 77 853,94		- 77 853,94
Arvonlennukset ja niiden palautukset				
Aktivoidut korkomenot				
Poistamaton hankintameno 31.12.		200 349,94		200 349,94
Arvonkorotukset				
Kirjanpitoarvo 31.12.				
Olennot lisäpoistot				
Erittely olennaisista lisäpoistoista				

	Aineelliset hyödykkeet						
	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneneräiset	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	3 952 371,80	28 283 031,38	6 429 009,62	69 550,88	53 585,93	7 371 415,30	46 158 964,91
Lisäykset tilikauden aikana		449 587,48	380 690,74	7 117,10		8 379 869,43	9 217 264,75
Rahoitusosuudet tilikaudella							
Vähennykset tilikauden aikana	-140 068,90		-3 227,43				-143 296,33
Siirrot erien välillä							
Tilikauden poisto		-1 578 470,17	-758 955,18	-32 669,13		-911 845,59	-3 281 940,07
Arvonlennukset ja niiden palautukset							
Aktivoidut korkomenot							
Poistamaton hankintameno 31.12.	3 812 302,90	27 154 148,69	6 047 517,75	43 998,85	53 585,93	14 839 439,14	51 950 993,26
Arvonkorotukset							
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 125 225,68						1 125 225,68
Olennaiset lisäpoistot							
Erittely olennaisista lisäpoistoista							

Maa- ja vesialueet erittely				
	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	135 000,00	135 000,00	135 000,00	135 000,00
Muut maa- ja vesialueet	5 051 372,05	5 275 859,59	4 802 528,58	4 942 597,00
Yhteensä	5 186 372,05	5 410 859,59	4 937 528,58	5 077 597,00

Pysyvien vastaavien sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet				
	Osakkeet konserniyhtiöt	Osakkeet omistusyht. Yhteisöt	Kuntayhtymäosuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	5 053 358,84	1 248 360,50	2 907 929,98	472 452,21	9 682 101,53
Lisäykset	510 000,00				510 000,00
Vähennykset			-1 461 515,54	-1 681,88	-1 463 197,42
Siirrot erien välillä					
Hankintameno 31.12.	5 563 358,84	1 248 360,50	1 446 414,44	470 770,33	8 728 904,11
Arvonlennukset					
Arvonkorotukset					
Kirjanpitoarvo 31.12.					

*Jvk- ja muita lainoja saamisia ei ole.

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt						
Nimi	Y-tunnus	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Kuntakonsernin osuus (1000 €)		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt						
Asunto Oy Haapajärven Jukola	0886204-3	100,00 %	100,00 %	2,68	179,14	-9,65
Haapajärven Keilahalli Oy	1011095-9	50,33 %	50,33 %	25,39	0,05	0,43
Haapajärven Lämpö Oy	0356019-3	75,09 %	75,09 %	166,71	7238,60	7,72
Haapajärven Vesi Oy	0184727-0	100,00 %	100,00 %	134,55	1065,76	-7,90
Haapajärven Yrityspalvelut Oy	0787290-1	100,00 %	100,00 %	1514,45	457,09	21,01
Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokratalot	0742267-9	100,00 %	100,00 %	2530,82	7864,00	-74,96
Kuntayhtymät						
Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä Jedu	0210010-1	9,12 %	9,12 %	138,37	38,65	-8,41
Jokilaaksojen Musiikkiopisto ky	0210007-2	12,00 %	12,00 %	0,72	1,98	1,46
Pohjois-Pohjanmaan Liitto ky	0922484-4	2,09 %	2,09 %	0,19	0,43	0,04
Osakkuusyhteisöt						
Kiinteistö Oy Haapajärven Virastokeskus	0305832-0	48,80 %	48,80 %			
PyhäNet Oy	2551195-8	31,15 %	31,15 %			
Muut omistusyhteisyydet						
Asunto Oy Reissinpelto	0184826-5	15,20 %	15,20 %			
Nivalan Liikuntakeskus Oy	0921597-2	0,15 %	0,15 %			
Tiera Oy	2362180-3	0,24 %	0,24 %			
Vesikolmio Oy	0190499-2	14,25 %	14,25 %			
Vestia Oy	1569793-9	8,05 %	8,05 %			
Joki ICT	1068473-3	0,32 %	0,32 %			
PPE-Köökki Oy	3319133-3	6,31 %	6,31 %			

Saamisten erittely		
	2024	2023

	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		177 764,42	70 226,00	154 668,12
Lainasaamiset	324 505,00	300 000,00	339 505,00	300 000,00
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä				
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		27,00		4 115,32
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä				
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset				
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä				
Saamiset yhteensä	324 505,00	477 791,42	409 731,00	458 783,44

Saamisten erittely				
	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot				
Etukäteen maksetut vuokratulot				
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä				
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot				
Kelan korvaus työterveyshuollosta	271,70	44 100,00		44 100,00
EU-tuet ja avustukset				
Muut tulojäämät	406 607,34	571 057,31	271 451,17	327 323,05
Tulojäämät yhteensä	406 879,04	615 157,31	271 451,17	371 423,05
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	406 879,04	615 157,31	271 451,17	371 423,05

Oman pääoman erittely				
	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Peruspääoma 1.1.	20466302,39	21432826,01	20466302,38	20466302,38
Lisäykset				
Vähennykset				
Korjaukset		-966523,62		
Peruspääoma 31.12	20466302,39	20466302,39	20466302,38	20466302,38
Arvonkorotusrahasto 1.1.	1122818,79	1125225,68	1125225,68	1125225,68
Lisäykset				
Vähennykset		2406,89		
Arvonkorotusrahasto 31.12.	1122818,79	1122818,79	1125225,68	1125225,68
Muut omat rahastot 1.1.	3799794,71	2341079,37	100910,09	100910,09
Korjaukset	-1453901,55			
Siirto rahastoon		501096,60		
Siirto rahastosta	3297,39	496282,81		
Muut oma rahastot 31.12.	2342595,77	2345893,16	100910,09	100910,09
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	1495367,41	1903281,78	-6046095,00	-6022840,08
Lisäykset	59599,49	215670,99		
Vähennykset	303298,19	339868,54		
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	1251668,71	1779084,23	-6046095,00	-6022840,08
Tilikauden alijäämä/ylijäämä	2812505,84	-283716,82	2900257,19	-23254,92
Oma pääoma yhteensä	27995891,50	25430381,75	18546600,34	15646343,15

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät				
	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	1 035 997,72	1 779 084,23	-6 046 095,00	-6 022 840,08
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	2 812 505,84	-283 716,82	2 900 257,19	-23 254,92
Kertynyt poistoero 31.12.			1 607 491,89	1 692 957,93
Vapaaehtoiset varaukset 31.12.	3 848 503,56	1 495 367,41	-1 538 345,92	-4 353 137,07
Kertynyt yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät yhteensä	3 848 503,56	1 495 367,41	-1 538 345,92	-4 353 137,07

Pitkäaikaiset velat		
	2024	2023
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	13 110 668,10	15 840 327,60
Lainat julkisyhteisöiltä	33 273 755,00	27 457 441,00
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		1 461 515,54
Ostovelat		
Muut velat		
Siirtovelat		
Pitkäaikaiset velat yhteensä	46 384 423,10	44 759 284,14

Pakolliset varaukset				
	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Muut pakolliset varaukset				
Vuokravastuut käyttämättömistä tiloista				
Ympäristövastuut				
Varallaolokorvaus	161 321,06	162 037,78	161 321,06	162 037,78
Osuus kuntayhtymän alijäämästä				
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu (ky)				
Vapaaehtoiset varaukset 31.12.	-	-	-	-
Muut pakolliset varaukset yhteensä	161 321,06	162 037,78	161 321,06	162 037,78

Vieras pääoma				
	2024		2023	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot		150 000,00		86 023,59
Ostovelat		52 375,46		
Muut velat				
Siirtovelat				
<i>Yhteensä</i>				

Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot			1 461 515,54	
Ostovelat		620,16		-23 350,46
Muut velat				
Siirtovelat				
<i>Yhteensä</i>				
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		13 769,17		11 052,92
Muut velat				
Siirtovelat				
<i>Yhteensä</i>				
Vieras pääoma yhteensä		216 764,79	1 461 515,54	73 726,0

Sekkilimiitti		
	2024	2023
Luotollisen sekkitilin limiitti 31.12.	100 000,00	100 000,00
siitä käyttämättä oleva määrä	100 000,00	100 000,00

Muiden velkojen erittely				
	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Muut velat/Liittymismaksut				
Liittymismaksut	845 842,52	1 040 155,33		
Muut velat	296 838,10	287 839,26	296 838,10	287 839,26
Muut velat yhteensä	1 142 680,62	1 327 994,59	296 838,10	287 839,26

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät		
	Konserni	Kunta

	2024	2023	2024	2023
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot				
Menojäämät				
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	1 292 047,22	1 311 975,20	1 278 904,70	1 299 327,89
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	251 320,36	351 605,45	264 462,88	364 252,76
Korkojaksotukset	233 705,69	282 776,38	233 705,69	282 776,38
Muut menojäämät	935 554,89	1 045 687,45	424 771,13	308 399,04
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	2 712 628,16	2 992 044,48	2 201 844,40	2 254 756,07
Siirtovelat yhteensä	2 712 628,16	2 992 044,48	2 201 844,40	2 254 756,07

*Kiinnitettyjä kiinteistöjä tai pantattuja osakkeita ei todistusten mukaan ole.

Vakuudet				
	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä				
Pantatut arvopaperit				
Yhteensä				
Kuntakonserniin kuuluvien yhteistöjen puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	7 128 920,00	15 719 985,00	7 128 920,00	15 719 985,00
Pantatut arvopaperit				
Yhteensä	7 128 920,00	15 719 985,00	7 128 920,00	15 719 985,00
Muiden puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	6 779 000,00	9 055 874,00	6 779 000,00	9 055 874,00
Pantatut arvopaperit				
Yhteensä	6 779 000,00	9 055 874,00	6 779 000,00	9 055 874,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	13 907 920,00	24 775 859,00	13 907 920,00	24 775 859,00

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
	2024	2023
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	13 679 920,00	55 474 210,00
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.		
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.		44 159,00

*Vuoden 2024 osuus takauskeskuksen takausvastuista ilmoitettu kertomalla takauksen euromäärä takausvastuuprosentilla.

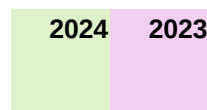
Vuokravastuut				
	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Vuokravastuut yhteensä	401 987,32	664 642,00	394 655,12	217 142,00
siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	244 210,25	34 843,00	238 711,10	8 352,00
siitä PPP-hakkeet (public-private partnership)				
siitä sopimuksiin sisältyvät lunastusvelvoitteet				

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
Järjestelyn tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Sopimusvastuut				
Maankäyttösopimuksista kunnalle aiheutuvat velvoitteet				
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				
Maankäyttösopimus A				
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				
Koronvaihtosopimus Kuntarahoitus Oyj 46617				
Koronvaihtosopimuksella 46617 suojataan koko lainasalkkua. Koronvaihtosopimuksilla on muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Sopimus erääntyy 1.1.2029				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	5 000 000,00	5 000 000,00	5 000 000,00	5 000 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	268 675,63	382 385,48	268 675,63	382 385,48
Sopimusvastuut yhteensä	5 268 675,63	5 382 385,48	5 268 675,63	5 382 385,48
Osuus kuntayhtymän alijäämästä				
Arvonlisäveron palautusvastuu	3 732 368,00	5 182 873,00	3 732 368,00	4 293 848,00
Perustamishankkeiden palautusvastuu				

Henkilöstön lukumäärä

Henkilöstön lukumäärä

(sis.myös kaikki määräaikaiset, sijaiset ja työllistetyt)

Yleishallinto	18	21
Sivistyspalvelut	247	293
Tekniset palvelut	20	19
Ympäristöpalvelut	19	18
Yhteensä	304	351

Henkilöstökulut

Tilikauden palkat	2024	2023
Käyttötalous		
Rahapalkat	11 022 048	11 212 370
Eläkekulut	2 370 395	2 359 593
Muut henkilösivukulut	340 000	461 891
Sv-ym. Korvaukset	-100 449	-111 101
Yhteensä	13 631 994	13 922 753
Luontoisedut	67 569	83 939
Käyttötalous yhteensä	13 699 563	14 006 692
Investoinnit		
Palkat	19 323	41,972
Eläkevakuutukset	3,947	8,293
Muut henkilöstökulut		
Investoinnit yhteensä	50,265	61,326

Puoluemaksut

Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitetyt		
	2024	2023
Suomen Keskusta r.p./Hpj kunnallisjärjestö	2 957,00	3 139,75
Perussuomalaiset/Hpj Perussuomalaiset	449,00	475
Sosiaalidemokraattinen puolue/Hpj Ty Sarastus	2 183,56	2 838,76
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	5 589,56	6 453,51